

การประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย
อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
สิรินาฏ ศรีล้วน
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวสิรินาฏ ศรีล้วน แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา)	ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ (ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย)
..... (อาจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ เยี่ยมแสง)	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
..... (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)	กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก)
..... (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ต.ดร.อรัญ ชูยกระเดื่อง)	กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรวาท ทองบุ)
คณบดีคณะครุศาสตร์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนิท ตีเมืองซ้าย)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่ เดือน พ.ศ.

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

และเยาวชนเพิ่มขึ้น สนับสนุนผู้ที่เคยเสพยาเสพติดที่ได้รับการบำบัดรักษาให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ควรจัดทำโครงการเรียนรู้เรื่องยาเสพติดให้มากขึ้น หรือจัดนิทรรศการเรื่องยาเสพติดให้โทษ เพิ่มวิทยากรอบรมแนะนำให้รู้จักกับยาเสพติดแต่ละชนิดและการป้องกันยาเสพติดมากขึ้น การบริหารจัดการงบประมาณ กิจกรรมสาธารณประโยชน์ อื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม

TITLE : Evaluation of Mae Khong Pan Din Village Fund Project Municipality
Mueng District, Nongkhai Province.

AUTHOR : Sirinart Sriluan **DEGREE :** M.Ed. (Research and Evaluation of Education)

ADVISORS : Asst. Prof. Dr. Paisarn Worakham Major Advisor

Asst. Prof. Dr. Acting Sub Lt. Dr. Arun Suikraduang Co-advisor

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2016

ABSTRACT

The research aims to assess the project of Kongtun Mae Khong Pandin, in the municipality of Mueng district, Nong Khai province, applying the CIPP Model, which consists of four aspects: 1) context, 2) input, 3) process, 4) product. The key informants were 4 community development officers, 33 committee in fund, and 283 members of the fund by proportional stratified random sampling. The research tool was a 5 rating-scale questionnaire, consist of 35 items with discrimination power ranking from .43 to .76, and reliability coefficient .97. The statistics for data analysis were percentage, mean, and standard deviation. The research findings were as follow In the view of all key informants, the project of Kongtun Mae Khong Pandin, in the municipality of Mueng district, Nong Khai province was high appropriated ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.54), in aspect of context was high appropriated ($\bar{X} = 4.24$, S.D.= 0.61), in aspect of input was high appropriated ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.60), in aspect of

process was high appropriated ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.64), and in aspect of product was high appropriated ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.61). The recommendations to the project in the view of all key informants were: in each community, there is a risk area of the spread of drugs and project should be continued surveillance, project should be increase support in budget to the elderly and young people, support those who had received drug treatment to live in society peacefully, the project should be given more learning about drugs, exhibition about the harmful of drug, to add the trainers for introduced about any types of drugs in the project and to prevent for drug, to manage the budgets cover to be able to support other public activities properly.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องการประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย สำเร็จลุล่วงได้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์ ในการให้ ข้อมูล คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ จากบุคคลหลายท่าน ตลอดจนหน่วยงานราชการที่ให้ความร่วมมือ อนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการวิจัย ทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรณคำ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ต. ดร.อรุณ ชูยกระเดื่อง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้สละเวลา ให้คำปรึกษาแนะนำอย่างละเอียด อาจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ เยี่ยมแสง กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ ชี้แนะข้อมูลเพิ่มเติมเป็นประโยชน์ และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ พิจารณา ตรวจสอบ วิทยานิพนธ์ทุกขั้นตอน จนทำให้การทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์มากขึ้น

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณบิดา มารดา และญาติผู้ใหญ่ทุกท่าน ที่คอยส่งเสริม สนับสนุน ในทุกๆ ด้าน และเป็นกำลังใจ จนทำให้การศึกษาในครั้งนี้ประสบผลสำเร็จตามจุดหมาย ผู้วิจัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในด้านที่ใกล้เคียงกันนี้ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
สิรินาฏ ศรีล้วน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ง
ABSATRAC	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ประวัติความเป็นมากองทุนแม่ของแผ่นดิน	8
โครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย	18
แนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชน	21
หลักการประเมินโครงการ	25
สภาพทั่วไปของเขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	47
แหล่งข้อมูล	47

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	52
การวิเคราะห์ข้อมูล	53
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
เรื่อง	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	68
สรุปผลการวิจัย	68
อภิปรายผล	69
ข้อเสนอแนะ	73
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ	79
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	81
ภาคผนวก ค แบบประเมินความเที่ยงตรง	87
ภาคผนวก ง แบบประเมินความเที่ยงตรง	94
ประวัติผู้วิจัย	103

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ข้อมูลจำนวนประชากรทั้งหมดในชุมชนภายในเขตเทศบาล สํารวจล่าสุด ปี พ.ศ. 2554	38
2 ข้อมูลสถิติการก่อคดีอาชญากรรม	39
3 แสดงจำนวนประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่างแยกเป็นรายชุมชน	48
4 กำหนดประเด็นการประเมิน	49
5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบประเมิน	57
6 ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลของความคิดเห็น ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน	58
7 ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้านบริบท ของโครงการกองทุน แม่ของแผ่นดิน เขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย	59
8 ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้านปัจจัยนำเข้า ของโครงการ กองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย	60
9 ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้านกระบวนการ ของโครงการ	

ญ

	กองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย	62
10	ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้านผลผลิต ของโครงการกองทุน แม่ของแผ่นดิน เขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย	63
11	แสดงความถี่ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ	65

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	รูปแบบการประเมิน CIPP Model	7
2	บทบาทของฝ่ายประเมินในการประเมินโครงการ	31
3	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์กับการตัดสินใจ	34

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัญหาสุขภาพจิตเป็นปัญหาสำคัญยิ่งของประเทศไทย เนื่องจากเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาอื่น ๆ มากมายในประเทศ ปัญหาสุขภาพจิตในประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงและขยายตัวมากขึ้นจากผลของการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี การพัฒนาทางเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้โครงสร้างทางสังคมเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่ขาดพลังและขาดความสมดุลในการพัฒนา สถาบันหลักทางสังคมหลายสถาบันเกิดความอ่อนแอ เป็นช่องว่างทำให้ปัญหาสุขภาพจิตแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วและกว้างขวางมากขึ้น (ม.ป.ช. 2555 : ออนไลน์) รัฐบาลได้ประกาศให้การแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตเป็นวาระแห่งชาติ ที่ทุกหน่วยงานต้องบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม แผนการสร้างพลังสังคมและพลังชุมชนเอาชนะยาเสพติด โดยสถาบันชุมชนมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้ของเด็กถัดจากสถาบันครอบครัว ชุมชนจึงมีส่วนสำคัญในการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต โดยเฉพาะชุมชนที่มีขนาดเล็ก คนในชุมชนจะต้องช่วยกันอบรมสั่งสอน ปลูกฝังค่านิยม อุดมการณ์ คุณธรรมที่ดีงามและเหมาะสม ช่วยกันสอดส่องดูแลเด็กและเยาวชนในชุมชนโดยเปรียบเสมือนเป็นลูกหลานของตนเอง ชุมชนที่มีสภาพแวดล้อมที่ดี คนในชุมชนมีจิตสำนึกที่ดีคน ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กและเยาวชน (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย. 2557 : 2)

ทางสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) เป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบมีนโยบายสร้างยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกันขึ้น ได้แก่ รั้วชายแดน รั้วชุมชน รั้วสังคม รั้วโรงเรียนและรั้วครอบครัว เป็นกรอบทิศทางหลักในการแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของประเทศ ซึ่งปัจจุบันดำเนินการอยู่ในระยะที่ 3 มีเป้าหมายในการหยุดยั้ง และลดระดับการขยายตัวของปัญหาสุขภาพจิตในขอบเขตทั่วประเทศให้ได้มาก สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ได้ส่งเสริมและเพิ่มบทบาทของภาคประชาชนให้ชุมชนมีความเข้มแข็งในการพยายามแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตอย่างยั่งยืนคือการที่ประชาชนหรือคนในชุมชนนั้นมีการรวมตัวกันในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ชมรม กลุ่มอาชีพ กลุ่มออม

ทรัพย์สิน หรือสิทธิ ที่แสดงให้เห็นถึงความร่วมมือ การพึ่งพาช่วย เหลือซึ่งกันและกันในการ ดำเนินการเพื่อ ร่วมกัน เชื่อมโยงการแก้ไขปัญหาทั้งชุมชน โดยคนในชุมชนต้องร่วมกันดูแล ชุมชนตนเองและนำ ไปสู่การสร้างชุมชนเข้มแข็ง (สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 5. 2554 : 3-4)

ทำให้เกิดการดำเนินงานขับเคลื่อนสร้างความเข้มแข็งของกองทุนแม่ของแผ่นดินซึ่งมีข้อคิด สำคัญในการทำงานร่วมกันระหว่างรัฐกับประชาชน ว่าในการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ของรัฐ ที่ผ่านมา ไม่ว่าจะการแก้ไขปัญหาใด ๆ ก็ตามโดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาด้านสังคม หากให้รัฐ ดำเนินการแต่เพียงฝ่ายเดียว จะได้ผลไม่ถึงเป้าหมายที่ต้องการ และหากให้ประชาชนดำเนินการเอง ทั้งหมดก็ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่สมบูรณ์ได้เช่นกัน ฉะนั้นเห็นแล้วว่าทั้ง 2 ภาคส่วนมี เป้าหมายร่วมกันก็ควรให้มีการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกัน โดยมีบทบาทที่ชัดเจนของแต่ละ ภาคส่วนอย่างเกื้อกูลซึ่งกันและกัน (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย. 2557 : 2)

สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จึงได้ทำการต่อยอดจัดตั้งโครงการกองทุน แม่ของแผ่นดินขึ้น โดยอุดมการณ์กองทุนแม่ของแผ่นดินคือการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เชิงคุณภาพโดยรวมพลังของชุมชนเข้าแก้ไขปัญหา ยาเสพติดด้วยจิตใจที่พึ่งตนเองและฟื้นฟูทาง สังคมของหมู่บ้าน/ชุมชน ให้เข้มแข็งยิ่งขึ้นและพัฒนาไปสู่การแก้ไขปัญหาพื้นฐานตามยุทธศาสตร์ พระราชทานเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งถือเป็นกรอบการแก้ไขปัญหาที่ครอบคลุมทุกด้านของสังคม (ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด. 2555 : 1) เป็นโครงการที่เริ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 จากพระราชทรัพย์พระราชทานที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถได้พระราชทานให้กับ ราษฎร ที่ทำหน้าที่ป้องกันยาเสพติดเมื่อ พ.ศ. 2546 เริ่มแรกมีหมู่บ้านนำร่อง จำนวน 627 หมู่บ้าน และถึงปี 2554 มีจำนวนถึง 12,000 หมู่บ้านเศษ และจะมีการเพิ่มขึ้นทุกปี โดยมีเป้าหมายให้เกิด ขึ้นทั่วประเทศในปี 2559 อีก 40,000 หมู่บ้าน ซึ่งเท่ากับเกินกว่า 2 ใน 3 ทั่วประเทศจะเป็นหมู่บ้าน กองทุนแม่ของแผ่นดิน จึงนับได้ว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่ยิ่งใหญ่ และมีผลต่อประชาชนและ ประเทศอย่างยิ่ง โดยมอบให้หมู่บ้าน/ชุมชน เป็นขวัญกำลังใจแก่ราษฎร มีแนวคิดที่กองทุนแม่ ของแผ่นดินเป็นสิริมงคลสูงสุด เมื่ออยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชนใดก็เปรียบเสมือนกำลังใจของพระองค์ท่าน ที่พระราชทานให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนนั้นๆในการทำมาดี เป็นกองทุนขวัญถุง สำหรับหมู่บ้าน/ ชุมชนที่ได้รับพระราชทาน เพื่อความมุ่งหมาย สร้างให้เป็นศูนย์รวมของกองทุนทั้งหมดในหมู่บ้าน/

ชุมชน และให้เป็นตัวแทนของกองทุนที่ส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการทำ ความดีทั้งกายและใจ การทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน หรือกองทุนเพื่อประโยชน์สาธารณะ และเป็นเงื่อนไข กระตุ้นความตื่นตัวของชุมชนให้ มีความเข้มแข็ง พึ่งตนเองมากยิ่งขึ้น และเป็นแบบอย่างของการ พัฒนา การพึ่งตนเอง การระดมทุนในชุมชน และเป็นแบบอย่างของการบูรณาการการเอาชนะยา เสพติดอย่างยั่งยืนเข้ากับกระบวนการ การพัฒนา (สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2554 : 3-4)

ซึ่งปัจจุบัน อำเภอเมืองจังหวัดหนองคายได้รับกองทุนแม่ของแผ่นดิน ไปแล้วทั้งหมด 42 หมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งเขตเทศบาลเมืองหนองคายมีชุมชนทั้งหมด 42 ชุมชน ได้รับไปแล้ว ทั้งหมด 8 ชุมชน ลักษณะภูมิประเทศเทศบาลเมืองหนองคายติดกับแม่น้ำโขง มีถนนสายหลัก 3 สาย คือ ถนนพณิชยการประทาน ถนนมีชัย และถนนประจักษ์ศิลปาคม ส่วนถนนพณิชยการประทาน เป็นถนน เรียบแนวเขตเทศบาลเมืองหนองคายด้านทิศใต้ และปลายถนนข้างหนึ่งบรรจบทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 212 ทิศเหนือติดต่อกับแม่น้ำโขงและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (เทศบาล เมืองหนองคาย. 2556 : 3-4) จากสภาพภูมิประเทศของจังหวัดหนองคายมีเขตพื้นที่ติดต่อกับชายแดน กับประเทศเพื่อนบ้าน และเป็นแหล่งที่นิยมการขนถ่ายยาเสพติด ซึ่งจังหวัดหนองคายเป็นหนึ่งใน 12 จังหวัด ที่เป็นพื้นที่เน้นหนัก จากทางสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 4 (ป.ป.ส. ภาค 4) ทำให้ขณะนี้ในหลายจังหวัดภาคอีสาน โดยเฉพาะจังหวัดที่ติดกับชายแดนทั้ง หนองคาย นครพนม อุบลราชธานี มีสถิติการจับกุมสูงขึ้น แนวโน้มการลักลอบนำเข้าก็สูงตาม (ไชยฤทธิ์ เสนาะวาที. 2555) ซึ่งพบว่าสถิติด้านอาชญากรรม ตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2550-2554 ในเขต เทศบาลเมืองหนองคายพบว่าปัญหาคดียาเสพติดมีจำนวนการก่อคดีสูงมากที่สุด อย่างต่อเนื่อง (เทศบาลเมืองหนองคาย. 2556 : 17)

จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าว โครงการนี้จึงควรได้รับการประเมินผลโครงการ ซึ่ง เป็นกระบวนการที่มุ่งแสวงหาคำตอบว่านโยบาย/แผนงาน/โครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์และ เป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด โดยมีมาตรฐานและเครื่องมือในการวัดที่ตรงและเชื่อถือได้ มีข้อบกพร่องอะไรบ้าง จะได้ปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานตามโครงการหรือการบริหารโครงการ ไม่ว่าจะ เป็นโครงการของรัฐหรือเอกชนก็ตาม จะต้องมีการวางแผนโครงการโดยกำหนดเป็น วัตถุประสงค์และเป้าหมายไว้เพื่อคาดหวังผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นภายหลัง ดังนั้นการที่จะทราบถึง

ผลสัมฤทธิ์ของโครงการต่าง ๆ ได้นั้น จำเป็นจะต้องอาศัยกระบวนการติดตามและประเมินผลที่เป็นระบบ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจทำการประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อการพัฒนาและเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน ตามรอยพระยุคลบาท ซึ่งจะช่วยเหลือเสริมสร้างศักยภาพด้านการจัดการการดำเนินงานภายในชุมชนของตัวเอง ของคณะกรรมการโครงการ สมาชิกโครงการในชุมชนชน โครงการนี้ได้จัดทำผ่านมาช่วงระยะหนึ่งแล้วแต่ยังไม่มีมีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างจริงจัง การเลือกศึกษาชุมชนที่ได้รับการคัดเลือกเข้ารับกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดหนองคาย ในครั้งนี้เนื่องจากเป็นพื้นที่เขตชุมชนเมือง ซึ่งต้องการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของชุมชน (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย. 2556 : 2) โดยในการประเมินผลโครงการนั้นมีแนวคิดและโมเดลหลายอย่าง แต่ในที่นี้ผู้วิจัยได้เลือกแนวคิดและโมเดลการประเมินแบบชิป หรือ “CIPP Model” ของสตีฟเฟิลบีม (Stufflebeam) เพราะเป็นโมเดลที่ได้รับการยอมรับกันทั่วไปในปัจจุบัน แนวคิดของสตีฟเฟิลบีมเน้นการแบ่งแยกบทบาทของการทำงานระหว่างฝ่ายประเมินกับฝ่ายบริหารออกจากกันอย่างเด่นชัด กล่าวคือ ฝ่ายประเมินมีหน้าที่ระบุ จัดหา และนำเสนอสารสนเทศให้กับฝ่ายบริหาร ส่วนฝ่ายบริหารมีหน้าที่เรียกหาข้อมูล และนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้ประกอบการตัดสินใจ เพื่อดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี ทั้งนี้เพื่อป้องกันการมีอคติในการประเมิน ซึ่งรูปแบบการประเมินนี้มีความต่อเนื่องกันในการดำเนินงานอย่างครบวงจร มีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามที่ได้กำหนดไว้แล้วนำข้อมูลที่ได้นั้นจัดทำเป็นสารสนเทศ เพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานโครงการอย่างทันท่วงที โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ในด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านผลผลิต (Product)

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยนี้เป็นการประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยประยุกต์ใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ซึ่งแบ่งการประเมินเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านบริบท (Context) เป็นการประเมินความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับนโยบายโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดินกับ สภาพปัญหาในชุมชน

1.2 ด้านการปัจจัยนำเข้า (Input) เป็นการประเมินเกี่ยวกับ

1.2.1 ความพร้อมของคณะกรรมการกองทุน

1.2.2 ความเหมาะสมของสถานที่ศูนย์ประสานงานชุมชน

1.2.3 ความพอเพียงของวัสดุอุปกรณ์

1.2.4 ความเหมาะสมของเงินทุนงบประมาณ

1.3 ด้านกระบวนการ (Process) เป็นการประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมของ

1.3.1 การกำกับดูแล ติดตามผลกองทุน

1.3.2 การบริหารเงินกองทุน

1.3.3 การจัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด

1.3.4 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุน

1.4 ด้านผลผลิตของโครงการ (Product) เป็นการประเมินความเหมาะสมของ

1.4.1 ผลของการเสริมสร้าง การรวมกลุ่มเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาของชุมชน

1.4.2 ผลของการสนับสนุนค่าใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณชน

1.4.3 ผลของการติดตามการฟื้นฟู ส่งเสริม ช่วยเหลือสมาชิกและผู้ที่ต้องการ

ขอรับความช่วยเหลือจากกองทุน

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

2.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1.1 คณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย 8 ชุมชน รวมจำนวน 65 คน แยกได้ดังนี้

หมู่ที่ 1 ชุมชนมีชัย	จำนวน 8 คน
หมู่ที่ 1 ชุมชนจอมมณี	จำนวน 8 คน
หมู่ที่ 5 ชุมชนสามัคคี	จำนวน 9 คน
หมู่ที่ 5 ชุมชนดอนแดงเหนือ	จำนวน 8 คน
หมู่ที่ 12 ชุมชนยอดแก้ว	จำนวน 8 คน
หมู่ที่ 13 ชุมชนสระแก้ว	จำนวน 8 คน
หมู่ที่ 16 ชุมชนป่าพร้าว	จำนวน 8 คน
หมู่ที่ 17 ชุมชนวัดธาตุ	จำนวน 8 คน

2.1.2 สมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย 8 ชุมชน รวมจำนวน 972 ครัวเรือน

2.1.3 เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย (ผู้รับผิดชอบโครงการ) จำนวน 4 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.2.1 คณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย 8 ชุมชน รวมจำนวน 33 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน

2.2.2 สมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย 8 ชุมชน จำนวน 283 ครัวเรือน ใช้ตัวแทนครัวเรือนละ 1 คน รวมทั้งหมด 283 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน

2.2.3 เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย (ผู้รับผิดชอบโครงการ) จำนวน 4 คน ได้มาจากประชากรทั้งหมด

นิยามศัพท์เฉพาะ

การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิควิธีการต่าง ๆ ในประเด็นที่ต้องการศึกษา เพื่อใช้เป็นประโยชน์สำหรับการตัดสินใจและแสวงหาทางเลือกที่ดีที่สุด

กองทุนแม่ของแผ่นดิน หมายถึง กองทุนที่เกิดจากพระราชทรัพย์ที่รับพระราชทานฯ จากสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ให้ผ่านทางสำนักงาน ป.ป.ส. เพื่อใช้ประโยชน์ในด้าน ป้องกันยาเสพติด

คณะกรรมการกองทุน หมายถึง กลุ่มผู้ได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้ดูแลและบริหารงานกองทุน แม่ของแผ่นดินภายในชุมชน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

สมาชิกกองทุน หมายถึง ผู้ที่สมัครเข้าร่วมกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมือง หนองคาย จังหวัดหนองคาย

บริบทหรือสภาพแวดล้อม หมายถึง สภาวะหรือเงื่อนไขของโครงการ อันได้แก่ วัตถุประสงค์และนโยบาย ของโครงการที่สามารถตอบสนองความต้องการและสอดคล้องกับสภาพ ปัญหาชุมชนและการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนตามโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาล เมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

ปัจจัยนำเข้า หมายถึง ทรัพยากรในการดำเนินโครงการอันได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่ ที่พอเพียงเหมาะสมในการดำเนินโครงการ

กระบวนการ หมายถึง การดำเนินงานตามขั้นตอนให้เป็นที่ไปตามแผนการดำเนินงานของ โครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

ผลผลิต หมายถึง ผลของโครงการในด้านต่าง ๆ ให้เป็นที่ไปตามวัตถุประสงค์ ดังนี้ ด้าน การขยายพลังความดี ด้านการเสริมสร้างกระบวนการในหมู่บ้าน ด้านการสนับสนุนค่าใช้จ่ายที่เป็น ประโยชน์แก่สาธารณะ ด้านสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านสนับสนุนกิจกรรม แก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน

ชุมชนเขตเทศบาลเมืองหนองคาย หมายถึง แหล่งที่พักอาศัยของชาวบ้านที่อยู่ร่วมกัน หลายๆครัวเรือนที่อยู่ในพื้นที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัด หนองคาย

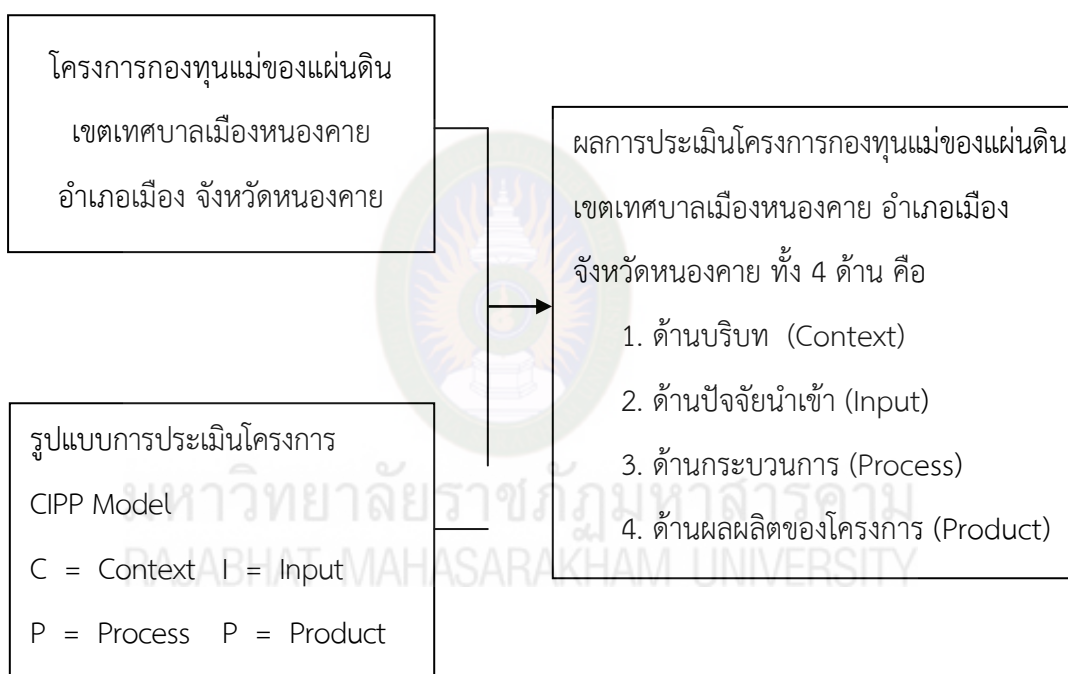
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้สารสนเทศเพื่อการพัฒนา รวมถึงปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการ ดำเนินงานโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน

2. เป็นสารสนเทศในการบริหารงานของคณะกรรมการชุมชน และสมาชิกของโครงการ
กองทุนแม่ของแผ่นดิน

3. ช่วยชี้ให้เห็นคุณค่าของโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดินต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา
ยาเสพติด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 รูปแบบการประเมิน CIPP Model

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง ประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมากองทุนแม่ของแผ่นดิน
 - 1.1 ความหมายกองทุนแม่ของแผ่นดิน
 - 1.2 แนวทางและกลยุทธ์หลักของกองทุนแม่ของแผ่นดิน
 - 1.3 โครงการกองทุนแม่ของแผ่นดินเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา มหาราชินี 2555
2. โครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย
 3. แนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชน
 - 3.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมของชุมชน
 - 3.2 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม
 - 3.3 ขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชน
 4. หลักการประเมินโครงการ
 - 4.1 หลักการประเมินผลและความสำคัญของโครงการ
 - 4.2 ประเภทของการประเมินโครงการ
 - 4.3 รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ของ Stufflebeam
5. สภาพทั่วไปของเขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประวัติความเป็นมาของกองทุนแม่ของแผ่นดิน

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย (2557 : 5-10) ได้กล่าวถึงความเป็นมาของกองทุนแม่ของแผ่นดินไว้ดังนี้

สถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นสถาบันที่อยู่คู่ประเทศไทยมานับหลายศตวรรษ และมีบทบาทสำคัญในการจรรโลงประเทศชาติ ยุคสมัยใดที่ประเทศชาติต้องเผชิญกับภัยคุกคามที่อาจต้องทำให้ประเทศต้องล่มสลาย สถาบันพระมหากษัตริย์จะเป็นหลักชัยและศูนย์รวมของคนไทยทั้งชาติที่จะฝ่าฟันวิกฤติปัญหาดังกล่าวจนลุล่วง ภัยพิบัติอันเกิดจากยาเสพติด นับเป็นวิกฤติที่ร้ายแรงที่สุดอย่างหนึ่งของประเทศและนับวันมีแต่จะรุนแรงมากยิ่งขึ้นในช่วงหลายปีที่ผ่านมา วิกฤติดังกล่าวเป็นเหตุให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถฯ ซึ่งเป็นพ่อและแม่ของแผ่นดินทรงมีพระปรีชาญาณและทรงเรียกร้องให้พสกนิกรชาวไทยทั่วประเทศ ร่วมแรงร่วมใจกันเอาชนะวิกฤติปัญหานี้

ในช่วงหลายสิบปีก่อนหน้านี้จากการที่ทรงเล็งเห็นภัยพิบัติของปัญหายาเสพติด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์เริ่มโครงการ หลวงเมื่อ ปี พ.ศ. 2512 (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 ได้จดทะเบียนเป็นมูลนิธิโครงการหลวง) ซึ่งเป็นพระบรมราโชบายที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การพัฒนาชาวเขาให้อยู่อาศัยและทำมาหากินเป็นหลักแหล่ง เลิกการทำลายป่าและเลิกการปลูกฝิ่น ความสำเร็จของโครงการหลวง ได้เป็นที่ยอมรับและรู้จักแพร่หลายในนานาประเทศ จนได้รับรางวัลแมกไซไซ (Ramond Magsaysay Award) สาขา International Understanding เมื่อปี พ.ศ. 2531 ดังความตอนท้ายของประกาศเกียรติคุณว่า

“จากการให้ความร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูลของนานาประเทศและร่วมกันประสานงานโดยหลายหน่วยงานในชาติ โครงการหลวงได้มีส่วนช่วยลดยาเสพติดพิษร้ายแรงของโลกลง และยังช่วยยกระดับความมั่นคงอยู่ดีกินดีแก่ชนชาวเขาทั้งหลายด้วย”

จากพระปรีชาสามารถ องค์การสหประชาชาติ ได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเหรียญทองคำแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2537 และยังได้นำแนวพระราชดำริการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาการปลูกฝิ่นไปขยายผลยังพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วโลก ด้วยความห่วงใยต่อพสกนิกรที่ต้องเผชิญกับวิกฤติยาเสพติดและเพื่อเป็นกำลังใจต่อกลุ่มมวลชนพลังแผ่นดินที่อาสาต่อสู้กับภัยยาเสพติด ในวโรกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถได้เสด็จทรงงานเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ผ่านมาทาง

เลขาธิการ ป.ป.ส.หลายท่าน โดยมีพระราชประสงค์ที่จะให้นำไปใช้เป็นประโยชน์ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา เสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน

จากยุทธศาสตร์พระราชทาน การเอาชนะปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นให้ได้อย่างถาวรจะต้อง ยึดถือ “การรู้จักสามัคคี” และ “ยุทธศาสตร์การพัฒนาแบบพอเพียง” ทั้งสองหลักคิดพระราชทาน ดังกล่าวล้วนแสดงให้เห็นถึงพระปรีชาญาณที่รู้ซึ้งอย่างแท้จริงว่า หากผู้คนทุกหมู่เหล่าในสังคม ละครความแตกแยก ละครความขัดแย้ง เชิดชูสามัคคีธรรม พึ่งพาพลังของตนเอง รู้จักประมาณในตน ไม่ฟุ้งเฟ้อ ก็จะเป็นเสมือนพลังอันมหาศาลที่จะร่วมกัน เอาชนะภัยพิบัติต่าง ๆ จนหมดสิ้น

ดังนั้นการเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน จึงมีเพียงหนทางเดียวก็คือต้องน้อมนำยุทธศาสตร์ พระราชทานมาใช้อย่างกว้างขวางทั่วประเทศ ทั้งนี้ก็เพราะปัญหาเสพติดเป็นปัญหาสังคม จึง จำเป็นต้องแก้ปัญหาโดยมิติทางสังคมทั้งระบบ ได้แก่ ปัญหาความยากจน ปัญหาความอ่อนแอ ของวัฒนธรรมที่ดีงาม ปัญหาความอ่อนแอของปัจเจกบุคคล ฯลฯ ด้วยเหตุนี้ ภายหลังจากการประกาศ ชัยชนะเหนือสงครามยาเสพติด การดำรงสถานะเช่นนี้ให้ได้อย่างถาวร จึงต้องมีการกำหนดงาน ยาเสพติดผนวกเข้ากับการพัฒนาอย่างยั่งยืนจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ยุทธศาสตร์ดังกล่าว เป็นหลักที่ทั้งสองพระองค์ทรงเป็นหลักชัยนำทางมาโดยตลอด ผ่านโครงการพระราชดำริที่เกี่ยวกับการ พัฒนาต่าง ๆ

การพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ แก่ราษฎรอาสาพลังแผ่นดิน นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างใหญ่หลวงของพระองค์ท่าน ผู้เป็น แม่ของแผ่นดินที่มีต่อพสกนิกรชาวไทย และถือเป็นมงคลสูงสุด หากจะทำให้สิ่งที่พระราชทานนี้ บังเกิดผลเพิ่มพูนแก่หมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ อย่างไม่มีวันหมดสิ้น และเป็นศูนย์รวมจิตใจของ ประชาชน ย่อมเปรียบเสมือนน้ำทิพย์ที่หล่อเลี้ยงจิตใจชาวไทยในหมู่บ้าน/ชุมชนต่าง ๆ ให้ฟื้นคืนสู่ ความเข้มแข็ง สามารถต่อสู้กับปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมั่นคง ก็จะเป็นประโยชน์สูงสุด

การจะทำให้พระราชทรัพย์พระราชทานจากพระองค์ท่าน ผู้เป็นแม่ของแผ่นดิน ไม่สูญ สลายหมดสิ้นไป จึงจำเป็นต้องมีการขยายผล ต่อยอดตลอดไป ด้วยเหตุนี้สำนักงาน ป.ป.ส. และ หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงได้มีแนวความคิดที่จะทำให้พระราชทรัพย์พระราชทานดังกล่าว ขยายเป็นกองทุน เรียกว่า กองทุนแม่ของแผ่นดิน ในหมู่บ้าน/ชุมชนต่าง ๆ หากสามารถดำเนินการ ได้ตามนี้ ก็จะเป็นปราการและศูนย์รวมสำคัญในหมู่บ้าน/ชุมชน ที่จะผนึกกำลังกันทำให้มีความ

เข้มแข็งบนพื้นฐานของการพัฒนาอย่างยั่งยืน สมดังพระราชปณิธานอันแน่วแน่ของพระองค์ท่าน มาโดยตลอด

1. ความหมายกองทุนแม่ของแผ่นดิน

กองทุนแม่ของแผ่นดิน หมายถึง พระราชทรัพย์พระราชทานที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถได้พระราชทานให้กับราษฎรที่ทำหน้าที่ป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน และเพื่อเป็นการถวายเป็นความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องเกิดขึ้นไว้สูงสุด และเป็นขวัญกำลังใจแก่ราษฎร สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงได้พัฒนาต่อยอดให้พระราชทรัพย์พระราชทานดังกล่าวเป็นศูนย์รวมของจิตใจของคนทั้งหมู่บ้าน/ชุมชน

2. แนวทางและกลยุทธ์หลักของกองทุนแม่ของแผ่นดิน

สำนักงาน ป.ป.ส. ภาค 5 (2554 : 10-18) กำหนดแนวทางไว้ดังนี้

2.1 แนวทางการดำเนินงานของกองทุนแม่ของแผ่นดิน

2.1.1 กองทุนแม่ของแผ่นดิน เป็นเสมือนกำลังใจของพระองค์ท่านที่พระราชทานให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน

2.1.2 กองทุนแม่ของแผ่นดิน เป็นกองทุนขวัญถุง เพื่อมุ่งหมายเป็นศูนย์รวมของกองทุน/แหล่งงบประมาณทั้งหมดที่เข้ามาในหมู่บ้าน

2.1.3 กองทุนแม่ของแผ่นดิน ใช้เป็นเงื่อนไขกระตุ้นความตื่นตัวของชุมชนให้มีความเข้มแข็ง พึ่งตนเองมากยิ่งขึ้นมีลักษณะที่แตกต่างจากกองทุนอื่น ๆ ที่มีอยู่ในหมู่บ้านฯ 4 ประการ ดังนี้

- 1) เป็นกองทุนที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เมื่อเริ่มต้นจึงเป็นเสมือนกองทุนพระราชทาน
- 2) เป็นกองทุนที่กระจายอยู่ตามหมู่บ้านฯ เท่านั้นไม่มีกองทุนรวมในส่วนกลาง
- 3) เป็นกองทุนที่มีขึ้นเพื่อประโยชน์สาธารณะในการแก้ไขปัญหาเสพติด รวมถึงปัญหาอื่น ๆ ในหมู่บ้านฯ เพื่อเป็นกองทุนช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยไม่มีการให้กู้ยืมและไม่มีดอกเบี้ย

4) เป็นกองทุนที่คนในหมู่บ้านร่วมกันระดมทุนโดยไม่ได้เกิดจากภายนอก เพียงช่องทางเดียว ซึ่งเป็นการทำให้ชุมชนรู้จักพึ่งตนเองและเห็นพลังของตนเอง

2.2 ที่มาเงินเข้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน

2.2.1 ทางแห่งศรัทธา เป็นแนวทางบังคับ โดยให้สมาชิกของหมู่บ้านที่ร่วมโครงการบริจาคเงินเป็นรายเดือนไม่น้อยกว่า 50% ของจำนวนครัวเรือน โดยไม่จำกัดจำนวนเงิน

2.2.2 ทางแห่งปัญญาเป็นแนวทางที่แสดงควมมีปัญญาร่วมกันของคนในชุมชน เพื่อรวบรวมทุนทรัพย์ให้มากขึ้น และมากพอที่จะดำเนินกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ขัดสน

2.2.3 เงินขวัญถุง เป็นเงินพระราชทาน จำนวนหมู่บ้านละ ๘,๐๐๐บาท

2.3 กลยุทธ์การดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน

2.3.1 จัดประชุมชี้แจงกับหน่วยงาน/องค์กรในจังหวัด เพื่อสร้างความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญและเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมในกองทุนแม่ฯ อย่างจริงจัง ต่อเนื่อง

2.3.2 สสำรวจและค้นหาแกนนำในชุมชน และสร้างความเข้าใจในกองทุนแม่ฯ เพื่อเป็นผู้ช่วยกระตุ้นและเป็นแกนนำจัดกิจกรรมเพื่อกองทุนแม่ฯ

2.3.3 เชื่อมโยงกองทุนแม่ฯ กับโครงการที่ลงสู่ชุมชนทั้งหมดให้เป็นหนึ่งเดียว โดยให้โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ กระทำเพื่อถวายความจงรักภักดีและตอบแทนพระคุณแผ่นดิน

2.4 กลยุทธ์การระดมทุนเข้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน

2.4.1 การทอดผ้าป่าชุมชน (เฉพาะที่เป็นชาวพุทธ ศาสนาอื่นให้ประยุกต์หลัก ศาสนานั้น ๆ อย่างเหมาะสม) เช่น

1) ก่อนวันรับกองทุนฯ เป็นการกระตุ้นให้คนในชุมชนรับรู้และร่วมกันสมทบเงินเพื่อร่วมกับเงินขวัญถุง

2) วันรับกองทุนฯ

3) จัดทอดผ้าป่าเพื่อร่วมแสดงความจงรักภักดีและความศรัทธา

4) ประมูลเงินที่อยู่ในซองเงินขวัญถุง ให้มีมูลค่ามากกว่าจำนวนแบ่งเงินนั้น เพื่อนำไปเป็นศิริมงคล

2.4.2 ร่วมกันบริจาควันละเล็กละน้อยของคนในชุมชน

2.4.3 ให้สมาชิกของหมู่บ้านที่ร่วมโครงการบริจาคเงินเป็นรายเดือน ไม่น้อยกว่า 50% ของจำนวนครัวเรือนโดยไม่จำกัดจำนวนเงิน

2.4.4 เชื่อมโยงกองทุนแม่ฯ กับโครงการ/แหล่งงบประมาณที่ลงสู่ชุมชนทั้งหมด ให้เป็นหนึ่งเดียว โดยให้นำเงินที่เหลือจากโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เข้ากองทุนแม่ฯ

2.4.5 จัดกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ เช่น งานเทศกาลของพื้นที่ งานแข่งขันฯลฯ

2.4.6 นำเงินรายได้ที่ชุมชนได้พิเศษมาจัดแบ่งเข้ากองทุนแม่ฯ ส่วนหนึ่ง เช่น จาก การท่องเที่ยว การขายสินค้าฯ

2.5 วิธีอื่นใด ตามมติเห็นพ้องของคนในชุมชน

2.5.1 กิจกรรมที่เหมาะสมในการดำเนินงานกองทุนแม่ฯ เป็นกิจกรรมเพื่อการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดทุกด้าน ทุกมาตรการ ตั้งแต่ขั้นเตรียมการดำเนินกิจกรรม ติดตามผลการดำเนินงาน และการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยเน้นให้เกิดจากมติของ ประชาคมหรือกรรมการชุมชนที่ได้วิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน และต้องการดำเนิน กิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น แต่ไม่เป็นการสมควรที่จะใช้เพื่อการกั๊ยเงิน ส่วนตัวและเก็บรับเป็นดอกผลเงินกู้ (ถ้าจำเป็นให้พิจารณาเฉพาะราย และต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวังเพื่อมิให้เสื่อมเสียได้)

2.5.2 เงื่อนไขความสำเร็จของการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน

1) หน่วยงาน/องค์กรทุกระดับในพื้นที่ มีความเข้าใจในโครงการกองทุนแม่ฯ ตระหนักและให้ความสำคัญในการร่วมสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม

2) มีวิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ระดับจังหวัด และระดับพื้นที่ ที่มีความ เข้าใจในแนวทางกองทุนแม่และมีประสบการณ์ในการสร้างความเข้าใจให้กับแกนนำและประชาชน ในพื้นที่ โดยมีจำนวนวิทยากรที่ครอบคลุมพื้นที่ และมีกลไกการอำนวยการให้กับทีมวิทยากร ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

3) มีแกนนำชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ (ที่มีอยู่เดิม) และแกนนำที่ได้รับการอบรมเป็น วิทยากรกระบวนการทำหน้าที่กระตุ้นชุมชนให้ดำเนินกิจกรรมกองทุนแม่ฯ อย่างต่อเนื่องจริงจัง โดยทำความเข้าใจถึงความตั้งใจของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ต้องการให้ทำ

กิจกรรมโดยนำเงินกองทุนแม่ๆ มาใช้ไม่เก็บไว้โดยไม่ใช้ เนื่องจากกลัวหมด เข้าใจว่าเป็นของสูง ไม่กล้าใช้ และไม่รู้ว่าจะใช้กับกิจกรรมอะไรจึงจะเหมาะสม

4) สมาชิกในชุมชนมีความเข้าใจ ให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม/ ระดมทุนของกองทุนแม่ๆ ให้กองทุนแม่ๆ เหลือเงินในกองทุนๆ อย่างน้อยที่สุดเท่ากับเงินพระราชทาน ที่ให้ประเดิม ครั้งแรก ซึ่งเป็นเสมือนเงินขวัญถุงที่ไม่ควรนำมาใช้

3. โครงการกองทุนแม่ของแผ่นดินเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา มหาราชินี ปี 2555

3.1 หลักการและเหตุผล

พระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานแก่คณะบุคคลที่เข้าเฝ้าถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 1 สิงหาคม 2554 ณ ศาลาดุสิดาลัย พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน วันที่ 11 สิงหาคม 2554 ความว่า “..... เมื่อ พ.ศ. 2546 ข้าพเจ้าเคยมอบเงินจำนวนหนึ่งให้แก่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติด ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้นำเงินนี้ไปสมทบกับงบประมาณของสำนักงาน จัดตั้งเป็นกองทุนต่อต้านยาเสพติดขึ้น โดยขอใช้ชื่อว่า กองทุนแม่ของแผ่นดิน มอบให้หมู่บ้านที่เข้าร่วมการแก้ไขปัญหายาเสพติดในปี พ.ศ. 2547 จำนวน 672 หมู่บ้านข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่า รัฐบาลจะสานต่อโครงการนี้ อนึ่ง ถ้าสังคมไทยปล่อยให้รัฐบาลทำงานอย่างเดียวคงไม่สำเร็จ คนไทยทุกคนต้องผนึกกำลังมาช่วยกัน โดยเริ่มจากคนในครอบครัวก่อน ต่อจากนั้น คือคนในสังคมทั้งหมดต้องช่วยกันเป็นหูเป็นตาให้แก่กันและกัน ควรต่อต้านและประณามผู้ผลิตและผู้ค้ายาเสพติด รวมทั้งแจ้งให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการ ห้ามปล่อยให้ลูกหลานติดยา โดยไม่พาไปรักษา ท่านต้องใช้เวลา และกำลังใจในการฟื้นฟูลูกหลานที่ติดยา เพื่อให้เขากลับคืนมาเป็นคนที่มีคุณภาพของสังคม และเป็นกำลังของครอบครัวต่อไป

3.2 วัตถุประสงค์

3.2.1 เพื่อให้ประชาชนทุกสาขาอาชีพและทุกหมู่เหล่าร่วมกันแสดงความรักภักดี เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา

80 พรรษา ในวันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2555 โดยการขับเคลื่อนกิจกรรมการ ป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่อง ภายใต้ “กองทุนแม่ของแผ่นดิน”

3.2.2 เพื่อใช้แนวทางกองทุนแม่ของแผ่นดิน ลดสถานการณ์ปัญหาเสพติด สร้างความเข้มแข็งพลังแผ่นดิน สร้างความยั่งยืนให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ

3.3 เป้าหมาย

3.3.1 หมู่บ้าน/ชุมชนที่เป็นกองทุนแม่ของแผ่นดินอยู่เดิมจำนวน 12,189 แห่ง สามารถลดปัญหาเสพติดได้อย่างเห็นผลชัดเจน

3.3.2 หมู่บ้าน/ชุมชนที่จะเข้ารับพระราชทานเงินกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในปี 2555 จังหวัดละ 20-50 หมู่บ้าน/ชุมชน จะขึ้นอยู่กับความพร้อมการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ของแต่ละจังหวัด โดยเน้นกระบวนการ ขั้นตอน และการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินเชิง คุณภาพเป็นหลัก

3.3.3 สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินในทุกอำเภอ/เขต อย่างน้อยอำเภอ/เขตละ 1 แห่ง รวม 928 แห่ง และพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ ของแผ่นดินดังกล่าว โดยส่วนหนึ่งให้บูรณาการกับการพัฒนาตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน เพื่อเป็นต้นแบบระดับจังหวัด ๆ ละ 1 แห่ง และพื้นที่ชายแดนอีก 3 แห่ง รวม 80 แห่ง เพื่อร่วม เฉลิมฉลองครบรอบ 80 พรรษา มหาราชินี

3.3.4 หมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศร่วมแสดงความจงรักภักดีและร่วมเฉลิมฉลอง ครบรอบ 80 พรรษามหาราชินี

3.4 กรอบความคิดการดำเนินการ

ใช้ 4 กรอบความคิดสำคัญ ดังนี้

3.4.1 ใช้ความจงรักภักดีต่อสถาบันสูงสุด เป็นพลังในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยใช้ความสำนึกต่อความจงรักภักดี เป็นศูนย์กลาง ยึดเหนี่ยว รวมใจผู้คนในหมู่บ้าน/ชุมชนต่าง ๆ ให้ผนึกกำลังร่วมกันด้วยความสามัคคี ร่วมป้องกัน เผื่อระวังและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามพระราชปณิธาน

3.4.2 เน้นกรอบการดำเนินงานเชิงคุณภาพ โดยสร้างกระบวนการทำงานเชิงคุณภาพ ทั้งกระบวนการตั้งแต่ การคัดเลือก การเตรียมการ การสร้างแนวความคิด ฯลฯ เพื่อให้สามารถ เป็นหลักประกันในผลสำเร็จ ไม่เน้นการทำงานเชิงปริมาณ

3.4.3 เน้นการมีส่วนร่วมจากรากฐานเป็นกลไกขับเคลื่อนสำคัญ ใช้จิตใจอาสา ของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนในขั้นตอนต่าง ๆ เป็นการทำงานที่สำคัญ ไม่เน้นการ สั่งการแบบสายบังคับบัญชา

3.4.4 การต่อยอดสร้างความยั่งยืนให้กับการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยใช้กระบวนการ กองทุนแม่ของแผ่นดิน การพัฒนาแบบเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับ หมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด

3.5 แนวทาง กลยุทธ์การดำเนินการ

แนวทางที่ 1 การสร้างกระแสความตื่นตัวและประชาสัมพันธ์ ถือเป็นภารกิจที่สำคัญ ที่ต้องสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนในกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อให้เกิดกระแส “มุ่งเสียสละ ต่อสังคมส่วนใหญ่” ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งในหมู่บ้าน/ชุมชนที่เป็น กองทุนแม่ของแผ่นดินอย่างต่อเนื่อง เน้นการรณรงค์กระตุ้นจิตสำนึก สร้างกระแสการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน และประชาชน ให้เกิดความตื่นตัว กระทำความดี เพื่อ ต่อต้านยาเสพติด และร่วมเป็นส่วนหนึ่งเพื่อแสดงออกถึงความจงรักภักดี สืบสานปณิธานของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และปณิธานกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยจัดให้มีกิจกรรม เทิดพระเกียรติเชิงสัญลักษณ์ที่แสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดทำสื่อสัญลักษณ์ การประกาศเจตนารมณ์ การรวมพลังแสดงให้เห็นถึงเจตจำนงการต่อต้าน ยาเสพติด หรือกิจกรรมอื่นที่เห็นสมควร เป็นต้น โดยให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เริ่ม โครงการ จนถึงสิ้นสุดโครงการ

แนวทางที่ 2 การสร้างความมั่นคงให้กับหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ที่ได้รับแต่ เดิมโดยหลักการทั่วไป หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน จะต้องมึระบบการเฝ้าระวัง และสามารถลด หรือแก้ไขปัญหายาเสพติดได้แล้ว แต่ในช่วงที่ผ่านมาสภาพปัญหายาเสพติดมีการแพร่ระบาดมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อบุคคลครอบครัว หมู่บ้าน/ชุมชน และสถาบันทางสังคมต่าง ๆ ของประเทศ ซึ่งรวม ทั้งหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินอีกด้วย หลายพื้นที่ของหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินจึงปรากฏ

ปัญหาเสพติดในปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้ คำสั่งศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ที่ 1/2554 ลงวันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2554 เรื่องแผนยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด พ.ศ. 2555 ในแผนงานที่ 1 การสร้างพลังสังคมและพลังชุมชนเอาชนะยาเสพติด ข้อที่ 9.1.2 แนวทางการดำเนินงาน จึงได้ระบุให้ ศพส.จ./กทม. มอบหมายคณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน 80 พรรษา ระดับจังหวัด หรือ คณะกรรมการขับเคลื่อนกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัด คณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน 80 พรรษาระดับอำเภอ หรือคณะกรรมการขับเคลื่อนกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ กำหนดเป็นเป้าหมายแรกที่จะเร่งรัดแก้ไขปัญหาในหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ให้สามารถลดและแก้ไขปัญหาเสพติดให้ได้โดยเน้นบทบาทภาคประชาชน สมานฉันท์ และสามัคคี เสริมบทบาทแกนนำหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ก่อนที่จะพัฒนาไปสู่ความยั่งยืน ดังนั้นจึงให้มีการกำหนดรายละเอียดของการดำเนินงานสำหรับหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินที่เคยได้รับ

แนวทางที่ 3 สร้างศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน ให้เป็นแบบอย่างการพัฒนา และการแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน โดยการสร้าง 1 อำเภอ 1 ศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน และจะบูรณาการกับเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน โดยกำหนดหมู่บ้านตัวอย่างในรูปแบบนี้ ใน 80 แห่ง เทิดพระเกียรติ 80 พรรษามหาราชาฯ

แนวทางที่ 4 ขยายหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพิ่มใหม่ในปี 2555

แนวทางที่ 5 สร้างกระแส สร้างกิจกรรมกองทุนแม่ของแผ่นดินในระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่อง การขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในระดับหมู่บ้าน/ชุมชนอย่างต่อเนื่อง ถือเป็น การสร้างความยั่งยืนให้กับกองทุนแม่ของแผ่นดิน หากทุกหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศได้กระทำอย่างพร้อมเพรียงกันแล้วย่อมเกิดเป็นพลังที่ยิ่งใหญ่ ทั้งพลังแห่งความสามัคคี พลังแห่งความดี และพลังแห่งความจงรักภักดี ประกอบกับในปี พ.ศ. 2555 เป็นปีที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงมีพระชนมพรรษาครบรอบ 80 ปี จึงเป็นปีมหามงคลสำหรับปวงชนชาวไทย ที่จะพร้อมใจกันเฉลิมฉลองและเทิดพระเกียรติ ในน้ำพระราชหฤทัยที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทยตลอดมา โดยเฉพาะ ความห่วงใยต่อปัญหาเสพติดที่เป็นบ่อนทำลายสังคมและประเทศชาติ จึงเห็นควรกำหนด กิจกรรมในหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน

แนวทางที่ 6 การพัฒนาความพร้อมการดำเนินงานเชิงคุณภาพเพื่อให้โครงการนี้มีส่วนเฉลิมฉลอง 80 พรรษา มหาราชินีอย่างสมพระเกียรติ และเปี่ยมไปด้วยความจงรักภักดี และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ การเตรียมการ การพัฒนาความพร้อมอย่างจริงจัง เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและเป็นหลักประกันเชิงคุณภาพ

3.6 โครงสร้างการบริหารจัดการ

เพื่อเป็นการยกระดับการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในระดับประเทศ รองรับโครงการเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ 80 พรรษา มหาราชินี จึงให้มีการยกระดับการบริหารจัดการ ดังนี้

3.6.1 ให้ ศพส. เป็นกลไกบริหารจัดการโครงการหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน มีบทบาทหน้าที่ การวางกรอบนโยบาย กำหนดมาตรการ กลยุทธ์ แนวทางการปฏิบัติ การกำหนดจำนวนหมู่บ้าน การกำหนดกิจกรรมสำคัญ รวมทั้งการให้ความเห็นชอบและแสวงหาช่องทางการสนับสนุนงบประมาณโครงการนี้ระดับส่วนกลาง ให้มีการจัดตั้ง คณะกรรมการอำนวยการโครงการหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน เฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา มหาราชินี (เรียกย่อว่า คณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน 80 พรรษา) ตามผนวก ค มีบทบาทหน้าที่สนองพระราชเสาวนีย์ขององค์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ให้หมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน ภายใต้กองทุนแม่ของแผ่นดินและกำหนดแนวทางการปฏิบัติต่าง ๆ ที่จะมีขึ้นเพื่อให้โครงการนี้ประสบผลสำเร็จ

3.6.2 ให้จัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายประสานงานหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน เฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา มหาราชินี ประกอบด้วย ผู้แทนแกนนำหรืออาสาสมัครที่มีจิตอาสาจากภาคประชาชน ผู้แทนเครือข่ายประสานงานหมู่บ้านชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับภาค ผู้แทนเครือข่ายหมู่บ้านศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับภาค และผู้แทนวิทยากรกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดินจากทุกภาค เป็นกรรมการ เพื่อจัดทำแผนและร่วมขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดินเฉลิมฉลอง 80 พรรษา มหาราชินี โดยกระบวนการภาคประชาชน มีสำนักงาน ป.ป.ส. และกรมการพัฒนาชุมชน เป็นที่ปรึกษาระดับจังหวัด

3.6.3 ให้ ศพส.จ./กทม. เป็นกลไกบริหารจัดการสูงสุดในงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในระดับจังหวัด และมีการจัดตั้งกลไกเพิ่มเติม

3.6.4 ให้ ศพส.อ./ข. เป็นกลไกบริหารจัดการสูงสุดในงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน
ในระดับอำเภอ โดยจัดตั้งกลไกเพิ่มเติม

3.7 งบประมาณ

3.7.1 งบประมาณของสำนักงาน ป.ป.ส.

3.7.2 งบประมาณของกระทรวงมหาดไทย

3.7.3 งบประมาณของจังหวัด

3.7.4 งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.7.5 งบประมาณจากหมู่บ้าน/ชุมชน

3.7.6 งบกลางของรัฐบาล ตามมติคณะรัฐมนตรี

3.8 ระยะเวลาการปฏิบัติงาน

ตามปีงบประมาณ

3.9 ตัวชี้วัด

3.9.1 หมู่บ้าน/ชุมชนที่เป็นกองทุนแม่ของแผ่นดินได้รับการเสริมความเข้มแข็ง
อย่างยั่งยืนนำไปสู่การสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังปัญหาอาชญาเสพติด

3.9.2 หมู่บ้าน/ชุมชนที่จะเข้ารับพระราชทานเงินกองทุนแม่ของแผ่นดินในปี
๒๕๕๕ ได้รับการสร้างความเข้มแข็งเอาชนะอาชญาเสพติดอย่างยั่งยืนตามปณิธาน

3.9.3 หมู่บ้าน/ชุมชนที่เป็นกองทุนแม่ของแผ่นดินที่มีความเข้มแข็งเอาชนะอาชญาเสพติด
อย่างยั่งยืน ได้รับการพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินภายใต้การบูรณาการกับเศรษฐกิจ
พอเพียงอย่างยั่งยืน

3.9.4 หมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ ร่วมกันแสดงความจงรักภักดีต่อองค์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในวโรกาสครบรอบ 80 พรรษา มหาราชินี

3.10 รายงานผลการดำเนินงาน

3.10.1 ให้ทุกหน่วยงาน ทั้งในส่วนกลางและจังหวัด (ศพส.จ./กทม.) รายงานความก้าวหน้ากิจกรรมการดำเนินงานทุกวันที่ 5 ของเดือน และเมื่อเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมมายัง ศพส.มท. และ ศพส.ทราบ

3.10.2 ให้สำนักงานอำนวยการร่วม ศพส. จัดทำรายงานผลในภาพรวมเสนอ ศพส. คณะรัฐมนตรี และกองงานราชเลขาฯ ในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เพื่อนำความกราบบังคมทูลทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทต่อไป

โครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

1. ชื่อเรื่อง

โครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

2. หลักการและเหตุผล

กองทุนแม่ของแผ่นดิน เป็นการแสดงออกถึงพระราชทานปณิธานของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่พระราชทานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สมควรที่พสกนิกรชาวไทยทุกหมู่เหล่าจะน้อมรับใส่เกล้าใส่กระหม่อมและถือปฏิบัติอย่างจริงจัง สำหรับหมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้รับคัดเลือกให้ได้รับกองทุนแม่ของแผ่นดินในครั้งนี้ ถือเป็นเกียรติสูงสุด จึงสมควรสร้างกระบวนการให้คนทั้งหมู่บ้าน ชุมชน เกิดจิตสำนึกร่วมกันสนองพระราชปณิธาน ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับพื้นที่อื่นต่อไป ดังนั้นการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่คัดสรรขึ้นเพื่อรองรับกองทุนแม่ของแผ่นดินในจังหวัด และหมู่บ้าน ชุมชน จึงถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อขยายพลังแห่งความดีของคนในหมู่บ้าน ชุมชน ให้กว้างขวางขึ้น

3.2 เพื่อเสริมสร้างกระบวนการในหมู่บ้าน ชุมชน ด้านความคิด ความรู้ การแลกเปลี่ยนการรวมกลุ่มและความตื่นตัว เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน ชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหา ยาเสพติดเพื่อให้หมู่บ้าน ชุมชน ใช้กระบวนการดังกล่าวให้บรรลุถึงความเข้มแข็งได้อย่างแท้จริง

3.3 เพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณะ สนับสนุนให้คนทำดี และเสียสละเพื่อหมู่บ้าน ชุมชน

3.4 เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง เพื่อการพึ่งพาตนเอง และพึ่งพาซึ่งกันและกันอย่างยั่งยืน เป็นผลทำให้ปัญหาพื้นฐานของหมู่บ้าน ชุมชน ลดลง

3.5 เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน ชุมชน อย่างยั่งยืน และพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้หมู่บ้าน ชุมชน เพื่อก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนทั้งภายใน และระหว่างหมู่บ้าน ชุมชน

4. เป้าหมาย

เพื่อให้การดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินเป็นไปตามพระราชประสงค์ สามารถตอบโจทย์การแก้ไขปัญหาเสพติดของหมู่บ้าน/ชุมชนได้โดยตรง

5. วิธีดำเนินการ การดำเนินการระดับหมู่บ้าน/ชุมชน

5.1 ให้คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินงานในพื้นที่

5.2 ให้จัดตั้งองค์ผ้าป่ากองทุนแม่ของแผ่นดิน ณ ที่ทำการกองทุนแม่ของแผ่นดิน หรือสถานที่ที่มีความเหมาะสม และเนื่องจากเป็นองค์ผ้าป่าที่จุดมุ่งหมายเกี่ยวเนื่องกับการเทิดพระเกียรติ และแสดงความจงรักภักดี จึงเห็นควรให้ตั้งโต๊ะหมู่บูชา และรูปพระบรมฉายาลักษณ์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พร้อมเครื่องถวายราชสักการะอย่างสมพระเกียรติ ส่วนการฉลององค์ผ้าป่าให้ดำเนินการตามวัฒนธรรมและประเพณีของแต่ละท้องถิ่น โดยมีการกำหนดระยะเวลาในการฉลององค์ผ้าป่าและกิจกรรมประจำวันขึ้นเองตามความเหมาะสม

5.3 ให้จัดตั้งกล่องรับบริจาคเพื่อสมทบทุนทำบุญให้มัสยิด ณ ที่ทำการกองทุนแม่ของแผ่นดินหรือสถานที่ที่มีความเหมาะสม และเนื่องจากเป็นกิจกรรมสมทบทุนที่จุดมุ่งหมายเกี่ยวเนื่องกับการเทิดพระเกียรติ และแสดงความจงรักภักดี จึงเห็นควรให้ตั้งโต๊ะหมู่บูชา และรูปพระบรมฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถพร้อมเครื่องถวายราชสักการะอย่างสมพระเกียรติ ส่วนการเฉลิมฉลองให้ดำเนินการตามวัฒนธรรมและประเพณีของแต่ละท้องถิ่น โดยมีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมประจำวันขึ้นเองตามความเหมาะสม

6. การรวมเงินสมทบทุน

ในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน (ทั้งการสมทบกองผ้าป่า และการบริจาคสมทบกองทุนให้มัสยิด) ประกอบด้วยหลักเกณฑ์ดังนี้

- 4.1 มีการจัดตั้งกรรมการดูแล
- 4.2 ดำเนินการอย่างเป็นระบบและมีความโปร่งใส
- 4.3 มีสมุดลงนามผู้ร่วมบริจาค
- 4.4 การนับเงินผ้าป่าต้องนับต่อหน้ากรรมการและประชาชน
- 4.5 เมื่อนับเงินเสร็จแล้ว มีผู้ลงนามรับรองจำนวนเงินโดยคณะกรรมการ และผู้แทนประชาชน
- 4.6 สรุปจำนวนเงิน และส่งยอดเงินไปยังจังหวัด ภายในวันที่ 20 สิงหาคม 2555
- 4.7 จังหวัด (ยกเว้น กทม.) นำส่งเงินบางส่วนตามความเหมาะสม ไปยัง ศพส.พช. เพื่อร่วมสมทบกองทุนแม่ของแผ่นดิน (ส่วนกลาง) สำหรับเป็นกองทุนเพื่อการแบ่งปันช่วยเหลือ และสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมสำคัญของกองทุนแม่ของแผ่นดินทั่วประเทศในโอกาสต่อไป

6. แนวทางการระดมทุน

เป็นแนวทางการระดมทุนอย่างกว้าง ๆ ซึ่งแต่ละพื้นที่อาจพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสม โดยตัวอย่างการระดมทุน ได้แก่

- 6.1 จากการบริจาคของชาวบ้านในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน
- 6.2 จากส่วนหนึ่งของดอกผลจากกองทุนต่าง ๆ ในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน เช่นกองทุน SML กองทุนชานา กองทุนหมู่บ้าน กองทุนออมทรัพย์ เป็นต้น
- 6.3 จากการร่วมสมทบทุนของ เทศบาล อบต. อบจ. ในพื้นที่
- 6.4 จากการร่วมสมทบทุนของหน่วยงานเอกชน ใน/นอกพื้นที่

7. ช่วงเวลาในการจัดพิธีทอดผ้าป่าและทำบุญให้กับมัสยิด

กำหนดให้อยู่ภายใน 10 วัน คือตั้งแต่วันที่ 25 สิงหาคม ถึงวันที่ 5 กันยายน ของทุกปี โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทนเป็นประธานในพิธี

8. กิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ให้หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อย่างน้อยกองทุนละ 1 กิจกรรม เช่น

- 8.1 การรณรงค์สมทบเงินกองทุนแม่ด้วยวิธีแห่งปัญญา การทอดผ้าป่า
- 8.2 การรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด เศรษฐกิจพอเพียง
- 8.3 กิจกรรมเพื่อเด็ก เยาวชน กลุ่มเสี่ยง เช่น การแข่งกีฬา การออกกำลังกาย การส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เป็นต้น

9. ระยะเวลา/สถานที่

ตลอดปีงบประมาณ 2557/ 8 ชุมชนที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย

โครงการครอบคลุมพื้นที่ ทั้งหมด 8 ชุมชน ดังนี้

- หมู่ที่ 1 ชุมชนมีชัย
- หมู่ที่ 1 ชุมชนจอมมณี
- หมู่ที่ 5 ชุมชนสามัคคี
- หมู่ที่ 5 ชุมชนดอนแดงเหนือ
- หมู่ที่ 12 ชุมชนยอดแก้ว
- หมู่ที่ 13 ชุมชนสระแก้ว
- หมู่ที่ 16 ชุมชนป่าพร้าว
- หมู่ที่ 17 ชุมชนวัดธาตุ

10. งบประมาณ

จำนวน 55,650 บาท

11. ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการชุมชน 8 ชุมชน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 12.1 คณะกรรมการได้แนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ในพื้นที่

12.2 ปัญหาเสพติดในพื้นที่ได้รับการแก้ไขและลดลง

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน

การมีส่วนร่วมได้มีการศึกษากันอย่างกว้างขวางโดยเฉพาะด้านการพัฒนาเพื่อค้นหารูปแบบวิธีการที่จะได้มาซึ่งการพัฒนาที่กลุ่มองค์กรหรือชุมชนสามารถริเริ่มดำเนินการ ตลอดจนประเมินผลกิจกรรมการพัฒนาของตนเองได้

1. ความหมายของการมีส่วนร่วมของชุมชน

การมีส่วนร่วมของชุมชนนั้นมิ้นนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

Cohen and Uphoff (1981 : 6) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมของชุมชน ว่าสมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 มิติ ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร
2. การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ
3. การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ

สุชาติ จักรพิสุทธิ์ (2547 : 18-23) ศึกษาเรื่องชุมชนกับการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน แบ่งได้ออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

1. ลักษณะการมีส่วนร่วมจากความเกี่ยวข้องทางด้านเหตุผล โดยการเปิดโอกาสให้สังคม องค์กรต่าง ๆ ในชุมชน ประชาชนมีบทบาทหลักตามสิทธิ หน้าที่ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตั้งแต่การคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ วางแผน การร่วมปฏิบัติและการรับผิดชอบในผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมทั้งส่งเสริม ชักนำ สนับสนุนให้การดำเนินงานเกิดผลประโยชน์ต่อชุมชนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดด้วยความสมัครใจ

2. ลักษณะการมีส่วนร่วมจากความเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจ เป็นการมีส่วนร่วมของชุมชน ที่การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจ อารมณ์ รวมทั้ง ค่านิยมของประชาชนเป็นเครื่องชี้นำตนเองให้เข้ามามีส่วนร่วม แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การกระทำที่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ทำให้ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วม เกิดความผูกพัน มีความรู้สึกรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่ดำเนินงานด้วยความสมัครใจ โดยมีพื้นฐานของการมีส่วนร่วม ดังนี้

- 2.1 การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของเหตุผล
- 2.2 การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของค่านิยม
- 2.3 การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของประเพณี
- 2.4 การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของความผูกพัน ความเสนาหา

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม (ออนไลน์ : 2547) ในส่วนของการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน นักวิชาการได้นำเสนอความคิดเห็น ไว้ดังนี้

บทความ “แลหน้าเศรษฐกิจสังคมไทย” สรุปการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนได้ใน 2 ลักษณะ ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนที่รัฐเป็นผู้นำ การมีส่วนร่วมในลักษณะนี้เป็นการมองมาจากเบื้องบนหรือมาจากรัฐ ประชาชนเป็นเพียงผู้คอยรับนโยบายและปฏิบัติตาม
2. การมีส่วนร่วมที่เกิดจากความต้องการของประชาชนด้วยความสมัครใจโดยที่รัฐคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำหรือคอยอำนวยความสะดวกเท่านั้น

สรุปการมีส่วนร่วมของชุมชน คือ ลักษณะการมีส่วนร่วมจากความเกี่ยวข้องทางด้านเหตุผลและจิตใจ ประชาชนมีบทบาทหลักตามสิทธิ หน้าที่ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตั้งแต่การคิดริเริ่ม ร่วมแสดงความคิดเห็นริเริ่มสร้างสรรค์ การกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีความรู้สึกรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่ดำเนินงานด้วยความสมัครใจ

2. ปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม

การที่ชุมชนจะเข้ามามีส่วนร่วมนั้น มีปัจจัยที่ส่งผลให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งมีนักวิชาการได้เสนอแนวคิด ดังนี้

Koufman (1949 : 7) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนในชนบท พบว่า อายุ เพศ การศึกษา ขนาดของครอบครัว อาชีพ รายได้และระยะเวลาการอยู่อาศัยในท้องถิ่น มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน

นอกจากนี้ ประยูร ศรีประสาธน์ (2542 : 5) ได้นำเสนอปัจจัยของการมีส่วนร่วม ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม มีด้วยกัน 3 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ
2. ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ การศึกษา อาชีพ รายได้ และการเป็นสมาชิกกลุ่ม
3. ปัจจัยด้านการสื่อสาร ได้แก่ การรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลจากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปปัจจัยต่อการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมได้ ดังนี้
 - 3.1 ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ต่าง ๆ
 - 3.2 ลักษณะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ รายได้
 - 3.3 การได้รับข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ ความถี่ในการรับรู้ข่าวสาร และแหล่งที่มาของข่าวสาร

3. ขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชน

การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน เพื่อการกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนนั้น มีนักวิชาการได้เสนอแนวคิดถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชน ดังนี้

Fornaroff (1980 : 104) เสนอว่ากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน มีขั้นตอนการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การวางแผน รวมถึงการตัดสินใจในการกำหนดเป้าหมาย กลวิธี ทรัพยากรที่ต้องใช้ ตลอดจนการติดตามประเมินผล
2. การดำเนินงาน
3. การใช้บริการจากโครงการ
4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

นอกจากนี้ อภิญา กังสนารักษ์ (2544 : 14-15) ได้นำเสนอขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชนว่า ชุมชนต้องมีส่วนร่วมใน 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการ ร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาภายในชุมชน ร่วมตัดสินใจกำหนดความต้องการและร่วมลำดับความสำคัญของความต้องการ
2. การมีส่วนร่วมในขั้นการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการ แนวทางการดำเนินงาน รวมถึงทรัพยากรและแหล่งวิทยาการที่จะใช้ในโครงการ
3. การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินโครงการ ทำประโยชน์ให้แก่โครงการ โดยร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ และแรงงาน

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ เพื่อให้รู้ว่าผลจากการดำเนินงาน บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยสามารถกำหนดการประเมินผลเป็นระยะต่อเนื่องหรือ ประเมินผลรวมทั้งโครงการในคราวเดียวกันได้

ส่วน อคิน รพีพัฒน์ (2547 : 49) ได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ขั้นตอน

1. การกำหนดปัญหา สาเหตุของปัญหา ตลอดจนแนวทางแก้ไข
2. การตัดสินใจเลือกแนวทาง และวางแผนพัฒนา แก้ไขปัญหา
3. การปฏิบัติงานในกิจกรรมการพัฒนาตามแผน
4. การประเมินผลงานกิจกรรมการพัฒนา

ขั้นตอนการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (ออนไลน์. 2547) ได้สรุป และนำเสนอขั้นตอนการมีส่วนร่วมใน 2 ลักษณะ ได้แก่

ลักษณะที่ 1 มีขั้นตอน ดังนี้

1. การคิด
2. การตัดสินใจ
3. การวางแผน
4. การลงมือปฏิบัติ

ลักษณะที่ 2 มีขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดปัญหา
2. การวางแผน
3. การดำเนินงาน
4. การประเมินผล
5. การบำรุงรักษา และพัฒนาให้คงไว้

จากแนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชนทั้งหมดสรุปได้ว่า ขั้นตอนของการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนนั้นมี 6 ขั้นตอน ได้แก่

1. การค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ไข
2. ตัดสินใจกำหนดความต้องการ
3. ลำดับความสำคัญ

4. วางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการ แนวทางการดำเนินงาน ทรัพยากร
5. ดำเนินงานตามโครงการ และ/หรือ สนับสนุนการดำเนินงาน
6. ประเมินผล

ถวิลวดี บุรีกุล (2552 : 99) กล่าวว่า ปัญหาที่เป็นอุปสรรคของการมีส่วนร่วม จะมาจากปัจจัยดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ภาครัฐและประชาชนขาดการรับรู้เกี่ยวกับแนวคิด และความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน
2. โครงสร้างกฎหมายและกระบวนการนโยบายยังไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมอย่างเพียงพอ
3. การขาดแคลนผู้มีทักษะในการใช้เครื่องมือสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน
4. ปัญหาเรื่องวัฒนธรรมการเมืองและความพร้อมของประชาชน
5. ปัญหาด้านความพร้อมของภาครัฐ
6. การไม่มีตัวชี้วัดที่ชัดเจน ที่จะบอกให้ทราบว่าประชาชนมีส่วนร่วมแล้วหรือยัง หรือหน่วยงานของรัฐเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใด ทำให้ผู้ปฏิบัติงานไม่สามารถทำงานให้ดีขึ้นได้เพราะไม่มีมาตรฐานในการทำงานที่ชัดเจน

การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนมีความสำคัญต่อการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งเสมอ การได้ทราบถึงแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวจะทำให้การดำเนินโครงการที่ต้องการการมีส่วนร่วมของกลุ่มคน ชุมชน เพื่อการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีบทบาทหลักในการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการ ตั้งแต่การคิดริเริ่ม คัดเลือกคณะกรรมการ การพิจารณาตัดสินใจ วางแผน และร่วมปฏิบัติการ สนับสนุนการดำเนินงานให้เกิดผลประโยชน์ต่อชุมชนตนเอง ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดด้วยความสมัครใจนั้นเป็นความสำคัญหนึ่งของกองทุนแม่ของแผ่นดิน ซึ่งต้องการความสามัคคี ความร่วมมือร่วมใจของคนในชุมชน ให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อความเข้มแข็งของชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนต่อไป

หลักการประเมินโครงการ

โครงการ เป็นคำที่มีความหมาย สื่อความได้หลายอย่าง เช่น หมายถึง ความคิด แนวคิด กิจกรรม หรือผลรวมที่เกิดจากกิจกรรมที่ได้จัดวางไว้ในการวางโครงการนั้น ๆ ความหมายของโครงการจึงมีมากมาย ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของโครงการไว้ดังนี้

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553 : 96) อธิบายว่า ความหมายของโครงการมีการใช้อยู่หลายนัย โดยจะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของงานที่ใช้ อาจหมายถึงแผนย่อยที่เป็นส่วนหนึ่งของแผนงาน หรือกลุ่มกิจกรรมที่จะดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนด

ราชบัณฑิตยสถาน (2542 : 270) ได้ให้ความหมายของคำว่าโครงการไว้ว่า โครงการ หมายถึง แผนหรือเค้าโครง ตามที่กำหนดไว้

เยาวดี รวงชัยกุล วิบูลย์ศรี (2544 : 104) ให้ความหมายของโครงการว่า โครงการ หมายถึง แผนงานที่กำหนดไว้ในลักษณะที่มีชิ้นงานประจำ แต่เป็นงานพิเศษที่มีความสำคัญ ซึ่งจะต้องรีบดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ ภายในกำหนดเวลาที่แน่นอน และภายในวงเงินงบประมาณที่จำกัด

พิสนุ พองศรี (2549 : 156) กล่าวว่า โครงการมีลักษณะเฉพาะที่จัดขึ้นเพื่อเสริมการดำเนินงานในสภาพปกติ โดยมีจุดมุ่งหมาย เป้าหมายกิจกรรม และระยะเวลาสิ้นสุดที่แน่นอนและจะไม่ทำซ้ำซ้อน

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552 : 209) ได้ให้ความหมายว่า โครงการ หมายถึง ชุดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายโดยมีระยะเวลาที่ดำเนินการที่แน่ชัด

ทวีป ศิริรัศมี (2544 : 30) ได้กล่าวไว้ว่าโครงการ หมายถึง กลุ่มกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน มุ่งตอบสนองเป้าหมายเดียวกันในแผนงานเดียวกัน โดยมีเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดที่ชัดเจน และเป็นงานพิเศษที่ต่างจากงานประจำ

จากความหมายของโครงการที่มีผู้กล่าวไว้ข้างต้นพอจะสรุปได้ว่าโครงการ หมายถึง ความคิด แนวคิดหรือผลรวมที่เกิดจากกิจกรรม ชุดกิจกรรมหรือแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากร ซึ่งจัดขึ้นเพื่อเสริมการดำเนินงานให้บรรลุจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์และเป้าหมายโดยมีระยะเวลาที่ดำเนินการที่แน่ชัด

ได้มีผู้นิยามความหมายเกี่ยวกับการประเมินและหลักการประเมินโครงการ ความสำคัญของการประเมินโครงการไว้หลายท่านดังนี้

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553 : 20) ได้กล่าวถึง การประเมิน คือ กระบวนการใช้ดุลยพินิจ หรือค่านิยมและข้อจำกัดต่าง ๆ ในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการเปรียบเทียบผลที่วัดได้กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

Stufflebeam (อ้างถึงใน เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. 2544 : 57) กล่าวว่า การประเมิน คือ กระบวนการของการระบุหรือกำหนดข้อมูลที่ต้องการ รวมถึงการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลที่จัดเก็บมาแล้วมาจัดทำให้เกิดเป็นสารสนเทศที่มีประโยชน์ เพื่อนำเสนอสำหรับใช้เป็นทางเลือก ในการประกอบการตัดสินใจต่อไป

รัตน์ะ บัวสนธ์ (2540 : 9) ได้ให้ความหมายว่า การประเมินโครงการ เป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับโครงการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้นั้นมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์แล้วตัดสินใจให้คุณค่า ต่อข้อมูล หรือโครงการ

ทวีป ศิริรัมย์ (2544 : 114) กล่าวว่า การประเมินผล เป็นกระบวนการในการแสวงหาสารสนเทศเพื่อกำหนดคุณค่าของสิ่งใด ๆ เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งดำเนินการอย่างเป็นระบบระเบียบและมีหลักเกณฑ์ที่สมเหตุสมผลและเชื่อถือได้

จากแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการของนักวิชาการหลายคนทีกล่าวมา จะเห็นได้ว่าการประเมินโครงการเป็นวิธีการ หรือกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการทั้งด้านวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน และผลผลิตตามเป้าหมายของโครงการให้ออกมาเป็นสารสนเทศ เกี่ยวกับโครงการอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาตัดสินใจ ปรับปรุง แก้ไข พัฒนาโครงการต่อไป

1. หลักการประเมินและความสำคัญของการประเมินโครงการ

ได้มีผู้อธิบายเกี่ยวกับหลักการประเมินและความสำคัญของการประเมินโครงการไว้หลายท่านดังนี้

รัตน์ะ บัวสนธ์ (2540 : 1) อธิบายว่าการดำเนินงานของหน่วยงาน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนในปัจจุบันย่อมเป็นไปตามโครงการที่ได้กำหนดหรือออกแบบไว้ และเมื่อมีการดำเนินงานดังกล่าวก็มีความจำเป็นที่หน่วยงาน องค์กรนั้นจะต้องรู้ผลการดำเนินงานตามโครงการว่าได้ผล

ประการใด นอกจากนั้นยังมีความจำเป็นที่จะรู้ว่า โครงการที่ออกแบบไว้มีความเหมาะสม เป็นไปได้เพียงใดในการนำไปใช้ ความต้องการรู้คำตอบเกี่ยวกับโครงการดังกล่าวนำไปสู่กระบวนการรวบรวมข้อมูล หรือข้อเท็จจริงของโครงการ เพื่อนำข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์แล้ว ตัดสินให้คุณค่าต่อข้อมูลหรือข้อเท็จจริงของโครงการ การกระทำทั้งหมดนี้คือการประเมินโครงการ (Program Evaluation) หรือการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research) การประเมินโครงการเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการควบคุมคุณภาพของโครงการ เพราะจะทำให้รู้ได้ว่าโครงการที่ดำเนินอยู่ เป็นไปตามเป้าหมาย หรือกฎเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการประเมินโครงการ จะนำไปสู่การตัดสินใจ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบให้ดีขึ้น

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552 : 153 - 154) สรุปว่า ทฤษฎีการประเมินเป็นองค์ความรู้ที่มีนัยทั่วไปที่สามารถใช้ทำความเข้าใจ บรรยาย อธิบาย เสนอแนะ หรือทำนายปรากฏการณ์ของการประเมินในสถานการณ์เฉพาะต่าง ๆ ทฤษฎีการประเมินควรให้คุณค่าของการเป็นศูนย์กลางของแนวความคิดการประเมิน อธิบายธรรมชาติของการประเมิน แนวทางการประเมินที่เหมาะสม สามารถนำสู่การพัฒนาองค์ความรู้ใหม่

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2542 : 23) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างมีหลักเกณฑ์

จากแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการประเมินโครงการดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการประเมินโครงการมีความสำคัญคือช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ ช่วยให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างคุ้มค่า ช่วยให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์ ช่วยให้เกิดการแก้ปัญหาให้เกิดผลกระทบน้อยลง การประเมินโครงการมีส่วนในการสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติตามโครงการ และช่วยในการตัดสินใจในการบริหารโครงการ

2. ประเภทของการประเมินโครงการ

การแบ่งประเภทของการประเมินโครงการ เราสามารถแบ่งได้หลายแบบตามเกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่งดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จำรูญ. 2555 : 12-20)

2.1 แบ่งตามหลักยึดในการประเมินโครงการ มี 2 ประเภท คือ

2.1.1 การประเมินตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เป็นการประเมินโดยยึดวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นหลัก เพื่อตรวจสอบผลของโครงการว่าได้บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโครงการหรือไม่

2.1.2 การประเมินที่มีอิสระจากวัตถุประสงค์ของโครงการ เป็นการประเมินที่เกิดขึ้นทั้งหมด โดยไม่คำนึงว่าวัตถุประสงค์ของโครงการนี้มีอะไรบ้าง

2.2 แบ่งตามลำดับเวลาทำการประเมิน มี 3 ประเภท คือ

2.2.1 การประเมินก่อนที่จะเริ่มดำเนินการตามโครงการ เป็นการประเมินสภาพแวดล้อมหรือบริบทและปัจจัยต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ

2.2.2 การประเมินในขณะที่โครงการกำลังดำเนินอยู่ เป็นการประเมินดูว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่กำลังดำเนินการอยู่นั้นมีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง

2.2.3 การประเมินหลังจากที่โครงการสิ้นสุดลงแล้ว เป็นการประเมินดูผลสัมฤทธิ์ของโครงการตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโครงการ

2.3 แบ่งตามจุดมุ่งหมายของการประเมิน มี 2 ประเภท คือ

2.3.1 การประเมินเพื่อปรับปรุง หรือเรียกว่าการประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) เพื่อต้องการใช้ผลการประเมินมาแก้ไขปรับปรุงโครงการ เป็นการประเมินในขณะที่โครงการกำลังดำเนินอยู่

2.3.2 การประเมินเพื่อสรุปผล หรือเรียกว่าการประเมินรวมสรุป (Summative Evaluation) เพื่อต้องการตัดสินใจว่าโครงการนี้จะยกเลิก หรือดำเนินการต่อ เป็นการประเมินหลังจากโครงการสิ้นสุดแล้ว โดยดูว่าได้ผลตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโครงการหรือไม่

2.4 แบ่งตามสิ่งที่ถูกประเมิน มี 4 ประเภท คือ

2.4.1 การประเมินสภาวะแวดล้อม หรือการประเมินบริบท (Context Evaluation) เพื่อต้องการใช้ผลการประเมินกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือถ้าหากโครงการดำเนินไปแล้วก็จะเป็นการประเมินย้อนหลังเพื่อดูว่าจุดมุ่งหมายของโครงการสอดคล้องกับนโยบายและสภาพปัญหาหรือไม่

2.4.2 การประเมินปัจจัยหรือตัวป้อน (Input Evaluation) เป็นการประเมินความเหมาะสม ความพร้อมหรือความเพียงพอของปัจจัย เพื่อต้องการใช้ผลการประเมินเป็นตัวกำหนดแนวทางหรือวิธีการดำเนินงานที่ดีที่สุด ที่จะทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการ

2.4.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินว่ากิจกรรมที่กำลังดำเนินการอยู่นั้นเป็นอย่างไร เพื่อต้องการใช้ผลการประเมินมาแก้ไข ปรับปรุงในระหว่าง การปฏิบัติตามโครงการ

2.4.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินความสำเร็จของโครงการ เพื่อต้องการทราบว่าเมื่อโครงการสิ้นสุดแล้ว ผลการดำเนินงานตามโครงการเป็นอย่างไร ได้ผลตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ เทียบกับเกณฑ์แล้วเป็นอย่างไร

2.5 แบ่งตามรูปแบบของการประเมิน รูปแบบการประเมินเป็นกรอบความคิดโดยอาศัยคุณลักษณะของระบบที่ประกอบด้วย ปัจจัย กระบวนการและผลผลิต เป็นหลักในการเสนอ รูปแบบแบ่งออกได้ 3 ประเภท คือ

2.5.1 รูปแบบที่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก เป็นการประเมินที่มุ่งตรวจสอบการบรรลุ วัตถุประสงค์ เช่น รูปแบบการประเมินของ Tyler Cronbach และ Scriven

2.5.2 รูปแบบมุ่งเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมิน เช่น รูปแบบการประเมินของ Stake ที่มุ่งตัดสินคุณค่าที่สิ่งที่ประเมิน

2.5.3 รูปแบบที่มุ่งนำผลการประเมินไปช่วยตัดสินใจ เป็นการประเมินเพื่อให้ได้มา เพื่อสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเลือกทางเลือกต่าง ๆ อย่างถูกต้อง ได้แก่ รูปแบบการประเมิน CIPP ของ Stufflebeam และคณ

3. รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ของ Stufflebeam

การประเมิน คือ เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลและตัดสินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ โดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งแบ่งได้หลายประเภทตามแต่จะใช้เกณฑ์ใดเป็นหลักในการแบ่ง เช่น แบ่งตามจุดมุ่งหมายของการประเมิน แบ่งตามหลักยึดในการประเมิน หรือแบ่งตามลำดับ เวลาที่ประเมิน เป็นต้น การประเมินมีหลายรูปแบบ ซึ่งผู้ประเมินสามารถพิจารณาเลือกรูปแบบ การประเมินที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่มุ่งประเมิน เช่น

3.1 รูปแบบการประเมินที่เน้นจุดมุ่งหมาย (Objective-Based Model) เป็นรูปแบบ ที่มุ่งดูผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ได้แก่ รูปแบบการ ประเมินของไทเลอร์ (Tyler) ครอนบาด (Cronbach) เคริกแพตทริก (Kirkpatrick) เป็นต้น

3.2 รูปแบบการประเมินตัดสินคุณค่า (Judgmental Evaluation Model) เป็นรูปแบบที่มุ่งให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศสำหรับกำหนดและวินิจฉัยคุณค่าของโครงการนั้น ได้แก่ รูปแบบการประเมินของ Stake, Seriven และ Provus เป็นต้น

3.3 รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ (Decision-Oriented Evaluation Model) เป็นรูปแบบที่มุ่งให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกทางเลือกต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ได้แก่ รูปแบบการประเมินของ Stufflebeam, Welch และ Alkin เป็นต้น

CIPP เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจรูปแบบหนึ่งที่นิยมใช้กันอย่างกว้างขวาง ซึ่งนำเสนอโดย Daneil L. Stufflebeam ที่เรียกกันทั่วไปว่า CIPP Model เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยมีจุดเน้นสำคัญเพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจบริหารโครงการอย่างต่อเนื่อง

คำว่า CIPP ย่อมาจากคำว่า Context (บริบท หรือสภาวะแวดล้อม) Input (ปัจจัยเบื้องต้น) Process (กระบวนการ) และ Product (ผลผลิต) ซึ่ง Stufflebeam ให้ความหมายการประเมินไว้ว่าเป็นกระบวนการของการบรรยาย การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม โดยรูปแบบ CIPP กำหนดให้มีการประเมินทั้งระบบใน 4 ด้าน แนวทางการประเมินแต่ละด้านมีดังนี้

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม เป็นการประเมินให้ได้ข้อมูลสำคัญเพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ เป็นการตรวจสอบว่าโครงการที่จะทำสนองปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่แท้จริงหรือไม่ วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจนเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายขององค์กรหรือนโยบายหน่วยเหนือหรือไม่ เป็นโครงการที่มีความเป็นไปได้ในแง่ของโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ หรือไม่ เป็นต้น

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น เป็นการประเมินเพื่อใช้ข้อมูลตัดสินใจต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่าเหมาะสมหรือไม่ โดยดูว่าปัจจัยที่ใช้ทั้งบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการจะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ ปัจจัยที่กำหนดมีความเหมาะสมเพียงพอหรือไม่ กิจกรรม/แบบ/ทางเลือกที่ได้เลือกสรรแล้วมีความเป็นไปได้และเหมาะสมเพียงใด เป็นต้น

3. การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินระหว่างการทำงานโครงการ เพื่อหาข้อดี ข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ว่า การปฏิบัติงานเป็นไป

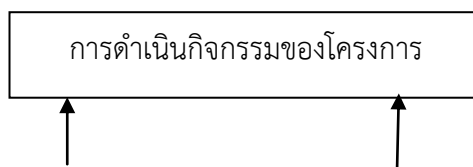
ตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ กิจกรรมใดทำได้หรือทำไม่ได้เพราะเหตุใด มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง มีการแก้ไขปัญหาอย่างไร เป็นต้น

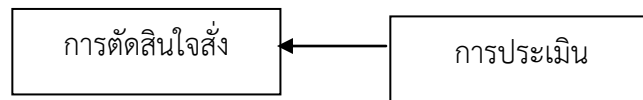
4. การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการ เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ โดยอาศัยข้อมูลจากการประเมินสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการร่วมด้วย เพื่อตรวจสอบว่าเกิดผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ คุณภาพของผลลัพธ์เป็นอย่างไร เกิดผลกระทบหรือผลข้างเคียงอื่นใดหรือไม่ เป็นต้น

การประเมินแบบ CIPP เป็นการประเมินที่ครอบคลุมองค์ประกอบของระบบทั้งหมด ซึ่งผู้ประเมินจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินที่ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน กำหนดประเด็นของตัวแปรหรือตัวชี้วัด กำหนดแหล่งข้อมูลผู้ให้ข้อมูล กำหนดเครื่องมือการประเมิน วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล และเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน หากผู้ประเมินวางแผนและดำเนินการประเมินอย่างเป็นระบบและเหมาะสมก็จะทำให้การประเมินตามแผนและโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2544 : 56 - 59) ได้กล่าวว่า แนวคิดการประเมินของ Stufflebeam ว่า การประเมินเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นกระบวนการ คือ มีความต่อเนื่องกัน ในการดำเนินงานอย่างครบวงจร จะต้องมีการระบุหรือบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ และมีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามที่ได้ระบุหรือบ่งชี้ไว้ แล้วนำเอาข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้นั้น จัดทำให้เป็นสารสนเทศ โดยสารสนเทศที่ได้มานั้น จะต้องมีความหมายและประโยชน์ เพื่อนำไปเสนอใช้ประกอบการตัดสินใจในการกำหนดทางเลือกใหม่ หรือแนวทางดำเนินการต่อไป

แนวคิดของ Stufflebeam มีลักษณะที่แบ่งแยกบทบาทของการทำงานระหว่างฝ่ายประเมินกับฝ่ายบริหารออกจากกันอย่างเด่นชัด กล่าวคือ ฝ่ายประเมินมีหน้าที่ระบุจัดหาและนำเสนอสารสนเทศให้กับฝ่ายบริหาร ส่วนฝ่ายบริหารมีหน้าที่เรียกหาและนำผลการประเมินที่ได้ นั้นไปใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่อดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ในส่วนที่เป็นรายละเอียดของการประเมินตามนิยามของ Stufflebeam นั้น สามารถถ่ายทอดออกเป็นโมเดลพื้นฐาน (เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. 2542 : 58) ดังแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 บทบาทของฝ่ายประเมินในการประเมินโครงการตามโมเดลพื้นฐานของ Stufflebeam

จากแผนภาพที่ 2 การประเมินโครงการตามโมเดลพื้นฐาน การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการ เพื่อนำผลที่ได้ไปประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการในการแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมในการดำเนินโครงการ

การประเมินโดยใช้ CIPP Model เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่องโดยมีจุดเน้นที่สำคัญ คือใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการเพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ซึ่งแนวทางการประเมินในด้านต่าง ๆ มีรายละเอียด ดังนี้

วิธีการประเมินโดยใช้รูปแบบการประเมินซีป จะเกี่ยวข้องกับลักษณะของการตัดสินใจ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาช่วยในการตัดสินใจ 4 ลักษณะ คือ การตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน (Planning Decisions) การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้าง (Structuring Decisions) การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน (Implementing Decisions) และการตัดสินใจเกี่ยวกับการทบทวนการดำเนินโครงการเมื่อสิ้นสุดโครงการ (Recycling Decisions) มโนทัศน์เบื้องต้นของรูปแบบ CIPP ก็คือ ประเภทของการตัดสินใจที่แตกต่างกันจำเป็นต้องใช้สารสนเทศในการตัดสินใจที่แตกต่างกันด้วย ซึ่ง สตัฟเฟิลบีม และคณะ ได้จำแนกการตัดสินใจและการประเมินเพื่อการบริหารและการวางแผนไว้ 4 ประเภท ดังนี้

1. การประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจในการวางแผนกำหนดเป็นผลลัพธ์ที่คาดหวังของโครงการ หรือวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ การประเมินบริบทเป็นการประเมินเกี่ยวกับนโยบาย ปรัชญา เป้าหมาย แรงกดดันทางเศรษฐกิจและสังคม ความต้องการของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแรงกดดันทางการเมือง ซึ่ง สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553 : 169) อธิบายว่าการประเมินบริบทโครงการเป็นการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดโครงการ เป็นการประเมินสภาพเศรษฐกิจสังคมการเมือง ตลอดจนปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ อันนำไปสู่ทิศทางและวัตถุประสงค์ของโครงการ

2. การประเมินปัจจัย หรือทรัพยากร (Input Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการและกลวิธีดำเนินโครงการเป็นการตรวจสอบความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นต่าง ๆ เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ เป็นต้น เป็นการประเมินเพื่อมุ่งเน้นว่ามีปัจจัยพร้อมมูลที่จะดำเนินการหรือไม่ แผนหรือโครงการที่เสนอเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงส่วนใด สารสนเทศที่ได้ใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อเลือกแผนการจัดโครงการ หรือแผนการดำเนินงานที่เหมาะสมที่สุดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ซึ่ง สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553 : 169) กล่าวว่า การประเมินปัจจัยหรือทรัพยากรเป็นการตรวจสอบความพร้อมด้านทรัพยากรทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระบบการบริหารจัดการเพื่อวิเคราะห์และกำหนดทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับการนำโครงการไปปฏิบัติเพื่อให้บังเกิดผลสำเร็จ ซึ่งเป็นการประเมินขณะดำเนินงาน หรือประเมินในเชิงความก้าวหน้าเพื่อปรับปรุงกระบวนการบริหารหรือการดำเนินโครงการ รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรค จุดเด่น จุดด้อย ซึ่ง สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553 : 169-170) ให้แนวคิดว่าการประเมินกระบวนการเป็นการประเมินการดำเนินงานเมื่อนำที่วางแผนไว้ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อศึกษาจุดแข็งและจุดอ่อน ตลอดจนปัญหา อุปสรรคของการดำเนินโครงการ จึงเป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงการดำเนินโครงการได้อย่างทันที่ที่สารสนเทศที่ได้จะนำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ การควบคุม หรือปรับปรุงแก้ไขวิธีการต่าง ๆ ให้เหมาะสมทันที่ในขณะที่กำลังดำเนินโครงการอยู่

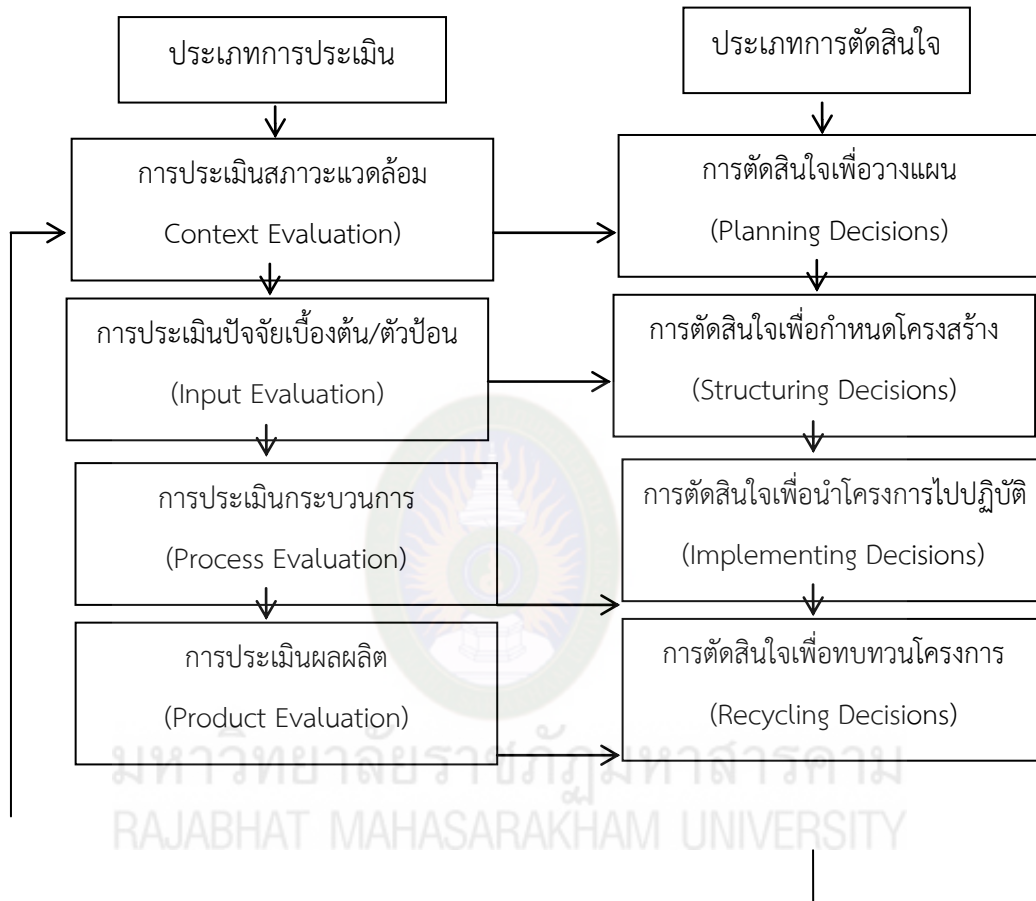
4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการ ซึ่งเป็นการประเมินผลหลังจากการดำเนินงานโครงการสิ้นสุดลง เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพประสิทธิผลของโครงการซึ่งในทัศนะของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553 : 170) เห็นว่า เป็นการประเมินที่มุ่งตอบคำถามว่า โครงการประสบความสำเร็จตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ผลผลิตของโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ผลการดำเนินงานคุ้มค่าเพียงใด ประกอบด้วย การประเมินผลผลิต โดยพิจารณาจากปริมาณและคุณภาพของผลผลิตเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการตลอดจนการนำเอาความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานอีกส่วนหนึ่งคือผลกระทบ (Impact) สารสนเทศที่ได้จะนำมาใช้ในการตัดสินใจคุณค่า

ผลผลิตของโครงการ ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เพื่อที่จะตัดสินใจว่าควรจะทำต่อไป หรือยุติ ล้มเลิก หรือยกฐานะเป็นงานประจำมีนัยสำคัญจากรูปแบบการประเมินซิป ก็คือจะต้องเป็น การประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจตามช่วงระยะเวลาของการบริหารโครงการ กล่าวคือ การประเมินสถานะแวดล้อม เพื่อการตัดสินใจก่อนริเริ่มจัดทำโครงการ การประเมิน ปัจจัยเบื้องต้น เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนดำเนินโครงการ การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินเพื่อตัดสินใจปรับปรุงกิจกรรมและวิธีดำเนินโครงการ และเมื่อโครงการสิ้นสุดลง จึงประเมินผลผลิตของโครงการเพื่อตัดสินใจคุณค่าและอนาคตของโครงการว่า จะดำเนินงานต่อไป หรือยุติโครงการ ดังนั้นในการประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินซิป ผู้บริหารหรือผู้ประเมินจึงควร ทำ การประเมินและใช้สารสนเทศประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการหรือสิ่งที่มุ่งประเมินเป็น ระยะ ๆ ตามช่วงระยะเวลาของการบริหารจัดการโครงการ มิใช่ไปประเมินรวบยอดเมื่อโครงการ สิ้นสุดลงแล้ว

การประเมินตามรูปแบบ CIPP Model ทั้ง 4 ขั้นตอน คือ การประเมินบริบท การประเมิน ปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต สามารถนำไปช่วยในการปรับปรุง โครงการ ทั้งนี้การประเมินในแต่ละขั้นตอนดังกล่าว นำไปช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ 4 ประเภท คือ

1. การตัดสินใจเพื่อการวางแผน ได้จากการประเมินบริบท นำผลการประเมินไปใช้ตัดสินใจ กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการทั้งวัตถุประสงค์ระยะสั้น และระยะยาวให้สอดคล้องกับ แผนในการดำเนินงาน
2. การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการ จากการประเมินปัจจัยนำเข้า นำผลการประเมินไปใช้ตัดสินใจวางโครงการ กลวิธีดำเนินโครงการ และขั้นตอนการทำงานต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ
3. การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ ได้จากการประเมินกระบวนการ นำผล การประเมินไปใช้ตัดสินใจเกี่ยวกับการนำโครงการไปสู่การปฏิบัติทำให้การทำงานเป็นไปตามแผน ที่กำหนด ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4. การตัดสินใจเพื่อทบทวนโครงการ ได้จากการประเมินผลผลิต นำผลการประเมินไปใช้ตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการว่าจะทำต่อไป ยุติ ล้มเลิก ขยายโครงการ หรือให้ทำงานประจำ (เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. 2542 : 61)

แผนภาพที่ 3 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์กับการตัดสินใจ

จากแผนภาพที่ 3 ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการตัดสินใจในแบบจำลอง CIPP Model การประเมินด้านสภาพแวดล้อม ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน ในการกำหนดวัตถุประสงค์ การประเมินปัจจัยเบื้องต้น เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ และการประเมินกระบวนการ เป็นการตัดสินใจในด้านประยุกต์ใช้เพื่อควบคุมการดำเนินการของโครงการ การประเมินผลผลิตช่วยในการตัดสินใจเพื่อตัดสินใจและดูแลความสำเร็จของโครงการ

4. การประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินชิปเพื่อการประเมินโครงการ

การประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินชิปมาใช้ในการประเมินโครงการ ผู้ประเมินหรือผู้รับผิดชอบโครงการจะต้องดำเนินการประเมินโครงการอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบเพื่อนำสารสนเทศที่ได้จากการประเมินเสนอต่อผู้มีอำนาจในการตัดสินใจหรือนำมาใช้ในการตัดสินใจปรับปรุง และพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยดำเนินการดังนี้

4.1 ประเมินก่อนเริ่มโครงการ ผู้ประเมินหรือผู้ปฏิบัติงานควรทำการประเมินสถานะแวดล้อมและปัจจัยเบื้องต้น ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อตัดสินใจเลือกวัตถุประสงค์ของโครงการ ตรวจสอบความเหมาะสมความสมเหตุสมผลของการวางแผนดำเนินโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการที่จะนำไปปฏิบัติ คุณภาพของโครงการรวมทั้งตรวจสอบโอกาสที่โครงการนั้นจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ การประเมินเพื่อตัดสินใจ หรือหาข้อมูลสรุปสำหรับการตัดสินใจเลือกโครงการ

4.2 การประเมินในระหว่างการดำเนินโครงการ โดยประเมินขณะที่กำลังดำเนินโครงการ โดยผู้ประเมินหรือผู้รับผิดชอบโครงการควรประเมินจุดเด่น จุดด้อยของการดำเนินงาน ตรวจสอบว่าการดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง มีสาเหตุมาจากอะไร มีวิธีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร แล้วใช้สารสนเทศที่ได้จากการประเมินสำหรับตัดสินใจดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้ทันที่

4.3 การประเมินหลังการดำเนินโครงการ โดยผู้ประเมินหรือผู้รับผิดชอบโครงการมุ่งตอบคำถามว่า โครงการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์หรือไม่ เพียงใด ซึ่งเป็นการตรวจสอบการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ผลการดำเนินงานคุ้มค่าหรือไม่ เกิดผลกระทบอะไรบ้าง สารสนเทศที่ได้จากการประเมินจะนำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการว่า ควรดำเนินโครงการนั้นต่อไป หรือปรับปรุงขยาย หรือล้มเลิกโครงการ

จากที่ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าเกี่ยวกับทฤษฎีการประเมินโครงการหลายวิธี เพื่อต้องการวิธีการประเมินผลที่จะทำให้ทราบว่า การปฏิบัติงานตามโครงการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ผู้วิจัยจึงได้เลือกใช้รูปแบบ CIPP Model ในการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากเป็นวิธีการประเมินอย่างมีระบบและขั้นตอนอย่างชัดเจนเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในปัจจุบัน โดยการประเมินนี้ครอบคลุมองค์ประกอบของระบบทั้งหมด ซึ่งผลของการประเมินจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์

เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงส่วนประกอบต่าง ๆ ของโครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานและผู้ร่วมโครงการต่อไป

สภาพทั่วไปของเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอ จังหวัดหนองคาย

1. ประวัติความเป็นมา

เทศบาลเมืองหนองคาย จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2478 ตามพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งเทศบาลเมืองหนองคาย (ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 53 ตอนที่ 79 ลงวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2478) มีพื้นที่ประมาณ 4.5 ตารางกิโลเมตร ต่อมาพื้นที่ลดลงคงเหลือประมาณ 3.2 ตารางกิโลเมตร เนื่องจากเขตเทศบาลเมืองหนองคายบางส่วนติดกับแม่น้ำโขง เมื่อฤดูฝนระดับน้ำสูงและไหลเชี่ยวมาก เป็นเหตุให้พื้นที่ริมตลิ่งทลายหายไปแม่น้ำโขง ทำให้พื้นที่ของเทศบาลเมืองหนองคายน้อยลงทุก ๆ ปี แต่ปัจจุบันได้แก้ปัญหาโดยการสร้างเขื่อนพนักันน้ำท่วมไปบางส่วนแล้ว เดิมเทศบาลเมืองหนองคายมีสำนักงานตั้งอยู่ที่ถนนมิชัย โดยเช่าห้องแถวชั้นเดียวติดกับบ้านพักปลัดจังหวัดในปัจจุบัน (ปัจจุบันอาคารห้องแถวที่เคยเช่าเป็นสำนักงานได้รื้อถอนปลูกสร้างใหม่เป็นอาคารพาณิชย์) ต่อมาในปี พ.ศ. 2490 ได้ย้ายอาคารสำนักงานมาอยู่ที่บ้านเลขที่ 251 ถนนประจักษ์ศิลปาคม ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย เดิมเป็นอาคารไม้ชั้นเดียว ซึ่งเป็นอาคารโรงเรียนช่างไม้ของเทศบาล ต่อมาในปี พ.ศ. 2499 ได้ก่อสร้างสำนักงานใหม่เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กสองชั้นทรงไทยตามแบบแปลนของกรมโยธาธิการจากเงินกู้ของทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล (ก.ส.ท.) จำนวน 420,000 บาท และเมื่อปี พ.ศ. 2537 ได้ขอขยายเขตพื้นที่จากเดิม 3.2 ตารางกิโลเมตร เป็น 35.15 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย 7 ตำบล คือ ตำบลในเมือง ตำบลมิชัย และบางส่วนของตำบลโพธิ์ชัย ตำบลกวนวัน ตำบลเมืองหมี่ ตำบลหนองกอมเกาะ และตำบลหาดคำ

ลักษณะภูมิประเทศของเทศบาลเมืองหนองคายติดกับแม่น้ำโขง ทำให้มีฝนตกชุกในฤดูฝนระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึง ตุลาคม ฤดูหนาวจะเริ่มเดือนพฤศจิกายน ถึง กุมภาพันธ์ ซึ่งจะมีอากาศหนาวเย็นอุณหภูมิต่ำสุดประมาณ 11 องศาเซลเซียส เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่สูง ส่วนฤดูร้อนจะเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึง เมษายน อุณหภูมิสูงสุดประมาณ 37 องศาเซลเซียส แม่น้ำโขงมีความกว้างของลำโขงโดยเฉลี่ยประมาณ 895 เมตร โดยเป็นส่วนแคบที่สุดประมาณ 600 เมตร และกว้างที่สุดประมาณ 900 เมตร ภูมิประเทศจะมีความลาดเอียงจากริมโขงเข้าสู่

ตัวเมืองถึงพนักชลประทาน พื้นที่ส่วนหนึ่งติดกับแม่น้ำโขงมีความยาวประมาณ 5 กิโลเมตร ลักษณะของพื้นที่ที่มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางโดยเฉลี่ยประมาณ 200 เมตร และมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับแม่น้ำโขงและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลหาดคำ อำเภอเมืองหนองคาย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลกวนวัน อำเภอเมืองหนองคาย

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมืองหนองคาย

จุดผ่านแดนที่ติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในเขตเทศบาล มีจุดผ่านแดนถาวร 2 จุด คือ

1. จุดผ่านแดนด่านสะพานมิตรภาพไทย - ลาว ระหว่าง อำเภอเมืองหนองคาย และ กำแพงนครเวียงจันทน์

2. จุดผ่านแดนด่านท่าเสด็จ ระหว่าง อำเภอเมืองหนองคาย และ ท่าเตือ กำแพงนครเวียงจันทน์

2. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2.1 การคมนาคม การคมนาคมทางบก สามารถให้บริการได้ 2 เส้นทาง คือ

2.1.1 เส้นทางคมนาคมทางรถไฟ เป็นเส้นทางการคมนาคมเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดหนองคาย - กรุงเทพฯ ระยะทาง 642 กิโลเมตร

2.1.2 เส้นทางคมนาคมทางรถยนต์ เป็นเส้นทาง 4 ช่องจราจร เชื่อมต่อระหว่างจังหวัดหนองคาย - กรุงเทพฯ ระยะทาง 615 กิโลเมตร และมีเส้นทางคมนาคมติดต่อเชื่อมไปยังประเทศ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวด้วย

2.1.3 การคมนาคมทางน้ำ ใช้แม่น้ำโขงสำหรับขนส่งถ่ายสินค้าและคนโดยสารข้ามฟากระหว่างไทย - ลาว

2.1.4 การคมนาคมทางอากาศ ปัจจุบันจังหวัดหนองคายไม่มีท่าอากาศยาน การเดินทางโดยเครื่องบินจึงต้องไปใช้ท่าอากาศยานของจังหวัดอุดรธานี ซึ่งอยู่ห่างกันจากจังหวัดหนองคายประมาณ 53 กิโลเมตร และบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้โดยสารที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย โดยจัดให้มีรถยนต์บริการรับส่งระหว่าง จังหวัด

หนองคายกับท่าอากาศยานจังหวัดอุดรธานี ตลอดจนมีการให้บริการจำหน่ายตั๋วและสำรองที่นั่งในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

มีทางหลวงแผ่นดิน 3 สาย คือ

1. ถนนหมายเลข 2 สายอุดรธานี - หนองคาย ระยะทาง 51.97 กิโลเมตร
2. ถนนหมายเลข 221 สายหนองคาย - ท่าบ่อ ระยะทาง 44.55 กิโลเมตร
3. ถนนหมายเลข 212 สายหนองคาย - โพนพิสัย - บึงกาฬ ระยะทาง 135.44

กิโลเมตร

2.2 การคมนาคมขนส่งในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย

มีถนนสายหลัก 3 สาย คือ ถนนพยับดินประทาน ถนนมีชัย และถนนประจักษ์ศิลปาคม ส่วนถนนพยับดินประทาน เป็นถนนเรียบแนวเขตเทศบาลเมืองหนองคายด้านทิศใต้ และปลายถนนข้างหนึ่งบรรจบทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 212 ส่วนถนนสายหนองคาย - เวียงจันทน์ ถนนมีชัยและถนนประจักษ์ศิลปาคมมีลักษณะแนวถนนขนานกับถนนชลประทาน มีถนนสายสั้น ๆ ที่เรียงตามแนวฝั่งแม่น้ำโขงและตลอดแนวถนนริมแม่น้ำโขง มีการปรับปรุงพื้นที่เป็นพื้นที่นันทนาการ ชมทัศนียภาพของแม่น้ำโขง และประเทศสาธารณรัฐ - ประชาธิปไตยประชาชนลาว

3. ด้านเศรษฐกิจ

3.1 การอุตสาหกรรม

ลักษณะของกิจกรรมอุตสาหกรรมในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย จะเป็นอุตสาหกรรมขนาดย่อมในครัวเรือน มีทั้งประเภทเพื่อการบริโภคและการบริการ เช่น ผลิตภัณฑ์ของชุมชน ผลิตและจำหน่ายอาหารพื้นเมือง ประเภทหมวยอ แหนม ร้านผลิตภัณฑ์พื้นเมือง อู่ซ่อมรถยนต์ / รถจักรยานยนต์ โรงพิมพ์ โรงน้ำแข็งและน้ำดื่ม ร้านอาหาร ร้านอุปกรณ์การไฟฟ้า เป็นต้น

3.2 การเกษตรกรรม

การเกษตรกรรมภายในเขตเทศบาลเมืองหนองคายมีน้อยมาก ส่วนใหญ่จะอยู่ตามบริเวณนอกเขตเทศบาล โดยมีแม่น้ำโขงเป็นแม่น้ำสายหลักในการประกอบอาชีพ เช่น สวนผัก ไร่ ข้าวโพด สวนดอกไม้ ยาสูบ ผลไม้ การเลี้ยงสัตว์ และการปลูกข้าว เป็นต้น

3.3 การประกอบอาชีพอิสระ

เทศบาลเมืองหนองคาย เป็นเมืองชายแดนติดริมแม่น้ำโขงที่มีศักยภาพในหลายด้าน เช่น ความหลากหลายทางชีวภาพ การค้าชายแดน จึงทำให้สามารถประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัวได้หลากหลายสาขาอาชีพ นอกจากนี้พื้นที่นอกเขตเทศบาลยังมีโรงงานอุตสาหกรรม และมีพื้นที่ที่สามารถทำเกษตรกรรม เช่น ยาสูบ พริก มะเขือเทศ ข้าวโพด ส้ม เงาะ ทุเรียน ยางพารา ไม้สัก ยูคาลิปตัส ที่เอื้อประโยชน์ในการประกอบอาชีพของประชาชนในเขตเทศบาล

4. ด้านสังคม

4.1 ประชากร

ตารางที่ 1 ข้อมูลจำนวนประชากรทั้งหมดในชุมชนภายในเขตเทศบาล สํารวจล่าสุดปี พ.ศ. 2554

จำนวนชุมชน	ครัวเรือน	ประชากรทั้งหมด		
		ชาย	หญิง	รวม
42	20,799	23,815	24,452	48,267

แหล่งที่มา : สำนักปลัดเทศบาลเมืองหนองคาย สำนักงานเทศบาลเมืองหนองคาย

4.2 ด้านอาชญากรรม

ตารางที่ 2 ข้อมูลสถิติการก่อคดีด้านอาชญากรรม

ลำดับ ที่	คดี	ประจำปี พ.ศ.				
		2550	2551	2552	2553	2554
1	ทำร้ายร่างกายและเสียชีวิต	67	34	3	20	21
2	ลักทรัพย์	103	91	16	81	85
3	ชิงทรัพย์	2	7	-	3	19
4	ขโมยทรัพย์	2	6	-	3	4
5	ปล้นทรัพย์	1	2	-	6	-
6	ยาเสพติด	111	256	82	349	511
7	วางเพลิง	1	-	-	1	1

ลำดับ ที่	คดี	ประจำปี พ.ศ.				
		2550	2551	2552	2553	2554
8	อุบัติเหตุ	117	60	12	36	40
9	ทำให้เสียทรัพย์	-	4	1	7	2
10	โจรกรรมรถจักรยานยนต์	-	14	4	18	23
11	โจรกรรมรถยนต์	-	6	1	1	2
12	ยกยอกทรัพย์	-	28	9	37	54
13	ฉ้อโกงทรัพย์	-	40	-	4	9
14	อาวุธปืน	-	22	4	23	30
15	ฆ่าผู้อื่น	-	3	-	-	8
16	พยายามฆ่า	-	15	-	5	3
17	ข่มขืนกระทำชำเรา	-	4	-	6	6
18	ปราบปรามการค้าประเวณี	-	5	1	34	-

แหล่งที่มา : ข้อมูล ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2555 สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองหนองคาย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

นิพิฐพนธ์ แสงด้วง (2550 : 3-103) ทำการศึกษาเรื่องการประเมินผลโครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ รวมทั้งศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะอันเนื่องมาจากการดำเนินโครงการ โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินโครงการตามแบบจำลองการประเมิน CPO s Evaluation Model กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้นำชุมชน จำนวน 360 คน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน 29 คน และผู้ติดยาเสพติดที่ผ่านกระบวนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ จำนวน 340 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาจากเอกสารรายงานต่าง ๆ และจากแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่

ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ด้านสภาวะแวดล้อมโครงการพบว่า มีความต้องการให้ดำเนินโครงการในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน มีความเป็นไปได้ที่จะดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จ ด้านกระบวนการ เห็นว่ากิจกรรมตามโครงการมีความสอดคล้องเหมาะสมกับระยะเวลาในการดำเนินงาน ด้านผลผลิตโครงการการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของโครงการ ผลกระทบของโครงการต่อผู้เสพยาเสพติดที่ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพร้อยละ 66.40 มีอาชีพหลักหรือได้รับการศึกษาในสถานศึกษา ร้อยละ 95.88 ไม่กลับไปเสพยาเสพติดซ้ำ ข้อเสนอแนะเห็นว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเร่งหาแนวทางและมาตรการดำเนินงานแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นโดยตรงกับผู้ติดยาเสพติดหลังจากผ่านกระบวนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทุกระดับ รวมถึงทบทวนปรับปรุงกิจกรรมดำเนินงาน ป้องกันปัญหาเสพยาเสพติดให้เกิดความต่อเนื่องสอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ

พิสัย พรหมสุวรรณ (2551 : 3-79) ทำการศึกษาเรื่องการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติด : กรณีศึกษาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินบ้านหนองขามกิ่งอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความเป็นมา โครงการกองทุนแม่ของแผ่นดินและรูปแบบการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติด 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติด 3) เพื่อนำรูปแบบการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติด มาเป็นต้นแบบให้แก่ชุมชนอื่น ๆ โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร คือ คณะกรรมการบริหารกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประธานคณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดินและสมาชิกในหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินที่เป็นผู้นำครอบครัว รวม 190 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS จากนั้นได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง ซึ่งประเด็นย่อยที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือชุมชนจะเล็กหรือใหญ่ไม่ปัญหาในการสร้างชุมชนเข้มแข็ง ส่วนความเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนจากภาครัฐ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการสร้างชุมชนเข้มแข็ง เพื่อป้องกันปัญหาเสพยาเสพติด สำหรับรูปแบบการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง ได้แก่ ควรส่งเสริมให้สมาชิกประกอบอาชีพ

โดยสุจริต ควรส่งเสริมสมาชิกให้มาร่วมทำกิจกรรมโดยสม่ำเสมอ และต้องส่งเสริมให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้

กัญญณ์ช สุขะยะมานะ (2552 : 4-109) ทำการศึกษาเรื่องโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลสำโรง อำเภอยะประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลสำโรง อำเภอยะประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ตามการประเมินในรูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) และเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการ กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการ 103 คน และกลุ่มประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ 375 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่าการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลสำโรง อำเภอยะประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการ และประชาชน ผู้เข้าร่วมโครงการ ผลการประเมินโดยรวมมีความเหมาะสมและมีความสำเร็จเป็นที่พึงพอใจอยู่ในระดับมาก ในรายด้าน พบว่า ผลการประเมินมีความเหมาะสมเป็นที่พึงพอใจอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านผลผลิต และด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบท และผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านกระบวนการ ผลการประเมินเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการผลการประเมินอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านผลผลิต ด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบท ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัยเบื้องต้น ตามลำดับ และในกลุ่มประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการผลการประเมินอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านผลผลิต และด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบท และผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านกระบวนการ

พุทธชาติ ลี้มละมัย (2552 : 133-143) ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการพัฒนาคุณภาพบริการพยาบาล : Routine to Research กลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลเจ้าพระยายมราช จังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณภาพบริการพยาบาล : Routine to Research กลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลเจ้าพระยายมราช จังหวัดสุพรรณบุรีโดยใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) เป็นหลักในการประเมิน ประกอบด้วย การประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

ประชากรที่ใช้ศึกษาได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 1 คน วิทยากร จำนวน 1 คน ผู้บริหารโครงการ จำนวน 2 คน คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพบริการพยาบาลจำนวน 10 คน และผู้รับการอบรม ตามโครงการฯ จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามการประเมินผล โครงการ แบบประเมินความรู้ในการทำวิจัยแบบสังเกตการบรรยายของวิทยากรและพฤติกรรม ของผู้รับการอบรม และแบบบันทึกข้อมูลของผู้รับผิดชอบโครงการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ Paired t-test ผลการศึกษา สรุปได้ว่า ด้านบริบท วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของกลุ่มงานการพยาบาลในระดับมาก และสอดคล้องกับความต้องการการฝึกอบรมของพยาบาล ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ความพร้อม ของวิทยากรและบุคลากร ความพอเพียงในการสนับสนุนงบประมาณมีความเหมาะสมระดับมาก ในขณะที่ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม และความพอเพียงในการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ในการดำเนินโครงการ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง ด้านกระบวนการ ผลการประเมินใน ภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลางเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การประชุมเพื่อ แก้ไขปัญหาที่กว้างดำเนินโครงการ และการประเมินผลโครงการอย่างเป็นระบบ ด้านผลผลิต พบว่า ผลการประเมินความรู้ในการทำวิจัยของผู้รับการอบรม หลังเข้ารับการอบรมเพิ่มขึ้น เมื่อ เปรียบเทียบกับก่อนรับการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปริมาณผลงานวิจัยที่ ดำเนินการแล้วเสร็จ มีจำนวน 8 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 57.14

วรลักษณ์ โรจน์ธำรง (2553 : 3-97) การประเมินโครงการแผนชุมชนพึ่งตนเองตาม แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา ชุมชนศาลเจ้าพ่อจ้อย เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร การวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อการประเมินโครงการแผนชุมชนพึ่งตนเองตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงกรณีศึกษา ชุมชนศาลเจ้าพ่อจ้อย เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ภายใต้กรอบแนวคิด แบบจำลองการประเมิน “CIPP Model” ดังนี้ การประเมินด้านบริบท (Context) การประเมิน ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) การประเมินด้านกระบวนการ (Process) การประเมินด้านผลผลิต (Product) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชาชนในชุมชนศาลเจ้าพ่อจ้อย เขตตลิ่งชัน กรุงเทพ มหานคร จำนวน 368 คน คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร ทาโร ยามาเน ซึ่งได้กลุ่ม ตัวอย่างจำนวน 192 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า การประเมินด้าน

บริบทในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง การประเมินด้านปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับปานกลาง การประเมินด้านกระบวนการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และการประเมินด้านผลผลิตทั้ง 5 โครงการ คือ โครงการก่อสร้างที่ทำการชุมชนศาลเจ้าพ่อจ้อย โครงการส่งเสริมอนุรักษ์ดนตรีไทย โครงการ หอกระจายข่าว โครงการจัดซื้อพัสดุชุมชน และโครงการการจัดสวัสดิการด้านเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสชุมชนศาลเจ้าพ่อจ้อย ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

จิตติมา กาวรรณธง (2553 : 4-86) ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินผลการดำเนินงาน กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เขตตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ประเมินผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ในประเด็นการประเมิน 4 ด้าน ตามรูปแบบการประเมิน CIPP Model
- 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ คณะกรรมการกองทุนระดับหมู่บ้าน 8 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 4 คน รวม 32 คน และสมาชิกกองทุน ทั้ง 8 หมู่บ้าน จำนวน 233 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยเกณฑ์ตัดสินความเหมาะสมไม่ต่ำกว่า 3.5 ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการประเมินการดำเนินงาน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน มีความเหมาะสม ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด 2) ประเด็นการประเมินที่ถูกเลือกนำมาพิจารณาหาแนวทางการพัฒนาปรับปรุง มี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเฉลี่ยรวม ทั้ง 4 ด้าน

มรรชมน บัวภา (2553 : 2-67) ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษาอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ใช้แบบประเมิน Input-Output Model และ CPO s Evaluation Model วัตถุประสงค์ 1) ประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษาอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 2) ประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง 3) ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ประชากร คือ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับเงินยืม จำนวน 360 คน คณะกรรมการ จำนวน 40 คน ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ครั้งนี้ด้วยแบบสอบถาม เก็บข้อมูลโดยใช้แนวทางการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ใช้สถิติ ได้แก่

ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวม กระบวนการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องการอำนวยความสะดวก อธิบายหรือแนะนำ รายละเอียดของโครงการของข้าราชการระดับอำเภอ การประเมินผลลัพธ์ปรากฏว่า เห็นด้วยปานกลาง คณะกรรมการและสมาชิก มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก และมีความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการในระดับปานกลาง

พรชนก ณรงค์มี (2554 : 4-131) ทำการศึกษาเรื่องการใช้แบบจำลอง CIPP ในการประเมินการรับเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ : กรณีศึกษาเทศบาลนครนนทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด คุณลักษณะ ข้อจำกัด ข้อดี ของแบบจำลอง CIPP Model ไปประยุกต์ใช้ในโครงการจ่ายเบี้ยยังชีพ เก็บข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ เอกสารทางราชการ และเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถามและการสนทนากลุ่ม จากผู้สูงอายุจำนวน 215 คน วิเคราะห์ข้อมูลเอกสารตามประเด็นที่กำหนดและสถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า ด้านบริบทพบว่า โครงการจ่ายเบี้ยยังชีพที่ก่อกำเนิดจากพรรคการเมืองที่เป็นรัฐบาล มีวัตถุประสงค์เพื่อมอบเป็นของขวัญแก่ผู้สูงอายุใช้เป็นมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ ด้านปัจจัยเบื้องต้นพบว่า มีระบบการวางแผนการดำเนินงานอย่างดี ด้านกระบวนการพบว่า มีกระบวนการดำเนินงานโดยการประชาสัมพันธ์ การบริการของเจ้าหน้าที่เป็นอย่างดี ด้านผลผลิตพบว่า เบี้ยยังชีพได้ตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุ ข้อดีของการใช้แบบจำลอง CIPP คือ ทำให้ทราบถึงคุณค่าของโครงการสามารถค้นหาข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นกับโครงการและนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้กำเนิดไปตามแผนที่วางไว้ได้

สรารุช ราชสีเมือง (2554 : 5-55) ทำการศึกษาเรื่องประเมินผลกระทบการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน กรณีศึกษาจังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาลักษณะของกองทุนแม่ของแผ่นดิน (ดีเด่น) ที่ประสบความสำเร็จและกองทุนแม่ของแผ่นดินทั่วไป 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการแก้ไขปัญหาในชุมชนกับการดำเนินงานโครงการชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน และ 3) เพื่อศึกษารูปแบบและกระบวนการดำเนินงานของชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ที่ส่งต่อความสำเร็จและผลกระทบในการแก้ไขปัญหาของชุมชน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยคัดเลือกชุมชนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน สุ่มโดยจับฉลากเลือกหลังคาเรือน สัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือน เครื่องมือที่ใช้ 1) แบบสอบถามเรื่องภาพลักษณ์ชุมชน ระดับการรับรู้และการมีส่วนร่วม

ของชุมชน 2) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างสำหรับสัมภาษณ์เชิงลึก และ 3) การทบทวนข้อมูลจากรายงาน/สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มบ้านโคกมงคลจะมากกว่าบ้านนารายณ์ในทุก ๆ กลุ่ม และเมื่อได้วิเคราะห์ถึงลักษณะของชุมชนเข้มแข็งตามองค์ประกอบ 8 ด้าน นั้นพบว่าชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินบ้านโคกมงคลมีความเข้มแข็งและครบถ้วนทุกมิติกว่าบ้านนารายณ์ ทั้งในด้านการมีชุมชนที่มั่นคง มีการจัดระบบ มีผู้นำที่เข้มแข็งมีผลงานที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม ส่วนความสัมพันธ์ของการแก้ไขปัญหาที่พบว่า กองทุนชุมชนแม่ของแผ่นดินทั่วไปมีปัญหาเสถียรเป็น 1.88 เท่า ของกองทุนชุมชนแม่ของแผ่นดินดีเด่น การศึกษารูปแบบและกระบวนการพบว่า กองทุนแม่ของแผ่นดินเป็นกลไกสำคัญในการทำชุมชนเกิดการตื่นตัว และความเข้มแข็งของผู้นำชุมชน และกรรมการชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญในการถ่ายทอดพลังไปสู่คนในชุมชน

ภาสวรรณ คลาดแคล้ว (2553 : 1-10) ทำการศึกษาเรื่องการประเมินผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสถียรของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสถียรอำเภอได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก ศึกษาเฉพาะ กรณีเงินอุดหนุน อำเภอละ 1 ล้านบาท มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบว่า โครงการจะประสบผลสำเร็จหรือบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ และเพื่อต้องการทราบถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ในด้านเอกสาร แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์จากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติในโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสถียรในส่วนของข้อมูลทุติยภูมิ รวบรวมมาจากเอกสารบทความ รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องสำหรับการดำเนินการวิจัยประเมินผลโครงการ รวบรวมยอดได้ใช้ตัวแบบของ Stufflebeam เรียกโดยย่อว่า ซีพี (CIPP) เป็นกรอบแนวคิดในการใช้เป็นแนวทางการประเมินผลโครงการ โดยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ตามวิธีของ Cronbach ซึ่งผลการคำนวณปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 ผลการวิจัย พบว่า ด้านบริบท โครงการไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ยาเสถียร ด้านปัจจัยนำเข้า ผู้รับผิดชอบโครงการมีความพร้อมในการดำเนินโครงการน้อย ผู้บริหารโครงการขาดความพร้อมในการกำกับดูแล ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ ด้านกระบวนการ การจัดกิจกรรมโครงการแต่ละกิจกรรมไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด ผู้บริหารให้การสนับสนุนบางครั้ง ขาดการประสานงานของเจ้าหน้าที่

ในการดำเนินโครงการ ด้านผลผลิต กลุ่มเป้าหมาย/ผู้เข้าอบรมโครงการมีความรู้ มีความเข้าใจในการป้องกันตนเองจากปัญหายาเสพติดในระดับน้อย

สุกัญญา กาญจนบัตร (2556 : 105-111) ทำการศึกษาเรื่องการประเมินผลการนำแนวคิด นโยบาย และมาตรการ การลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดมาใช้ในจังหวัดอุดรธานี พบว่า การลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด คือ การลดปัญหาหรือภาวะเสี่ยงอันตราย การแพร่ระบาด การสูญเสียจากการใช้ยาเสพติด ที่อาจเกิดกับตัวบุคคล ชุมชน กระบวนการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด เริ่มด้วยการเตรียมความพร้อมของผู้ใช้ยาเสพติดโดยมี แนวทางการช่วยเหลือผู้ที่ยังใช้ยาเสพติดอยู่ ได้แก่ การให้ความรู้ การบริการสาธารณสุขพื้นฐาน การบำบัดรักษาอาการที่เกิดจากยาเสพติด การใช้สาร (ยา) ทดแทน การทำความสะอาดอุปกรณ์ที่ใช้เสพยา การฆ่าเชื้อในอุปกรณ์ฉีดยาที่ใช้แล้ว การจัดเก็บอุปกรณ์ฉีดยาที่ใช้แล้ว การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาการประเมินผลการนำแนวคิด นโยบายและมาตรการการลดอันตรายจากการใช้ ยาเสพติดมาใช้ในจังหวัดอุดรธานี โดยใช้แนวคิดการประเมินผลแบบ CIPP Model เป็นกรอบในการดำเนินการวิจัย ประชากรกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารในจังหวัด ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ผู้ป่วยและญาติรวมถึงครอบครัว ผู้เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามและข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth interview) วิเคราะห์ข้อมูล สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และร้อยละ (Percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผลการศึกษาสถานการณ์ยาเสพติดในจังหวัดอุดรธานียังมีความรุนแรงและแพร่ระบาดอย่างกว้างขวาง จึงมีความเหมาะสมที่จะนำเอาแนวคิด การลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดมาใช้เพื่อลดอันตรายกับผู้ติดยาโดยขั้นตอนการดำเนินงานที่ผ่านมาได้รับความร่วมมืออย่างดีจากภาคีเครือข่าย แต่ยังคงพบปัญหาอุปสรรค การขาดความพร้อมทั้งด้านงบประมาณและความเพียงพอของบุคลากร อีกทั้งยังขาดคู่มือประชาสัมพันธ์เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในทุกวัย จึงทำให้ไม่สามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมาย

ธณัฐญา รุดโถ (2557 : 54-69) ทำการศึกษาเรื่องการประเมินผลโครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค โดยใช้ตัวแบบซีป (CIPP Model) กรณีศึกษาเครือข่ายบริการสุขภาพ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ

และด้านผลผลิต ของโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค ในเขตอำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม และเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงโครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค ในเขตอำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ทั้งหมด 410 คน แบ่งเป็นผู้ให้บริการที่ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 คน และผู้รับบริการจำนวน 400 คน ได้มาโดยการคำนวณประชากร จากสูตรของ Taro Yamane เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมมี แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน โดยแบบประเมิน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 66 ข้อ ความเชื่อมั่นของแบบประเมิน 0.87 และการศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลโครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค ผู้ศึกษาใช้วิธีการศึกษาวิจัยแบบผสมผสาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้รับบริการ ได้ประเมินผลตามโครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต มีความเหมาะสม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทั้งหมด แนวทางในการปรับปรุงโครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค ในเขตอำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม คือ การสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ สิทธิในโครงการ 30 บาท รักษาทุกโรคให้ตรงกัน การจัดสรรงบประมาณให้รวดเร็ว เพียงพอ ควร พัฒนากำลังคนให้ตรงกับสมรรถนะและบริบทของพื้นที่ พัฒนาระบบส่งต่อผู้ป่วยรวมถึงการปรับปรุง การให้บริการ กิริยา มารยาทการต้อนรับจากเจ้าหน้าที่ ระยะเวลาในการบริการ โดยเฉพาะการ ตรวจ/การรอรับยา ซึ่งยังใช้เวลานาน เพราะว่าง่ายเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ประชาชนต้องการให้ ปรับปรุงแก้ไข มากที่สุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research) เป็นการวิจัยที่มุ่งค้นหาความจริงเกี่ยวกับโครงการในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อนำไปตัดสินคุณค่าของโครงการ โดยอาศัยเกณฑ์ในการตัดสินโดยประยุกต์ใช้รูปแบบ CIPP Model ประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน กรณีศึกษา เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. แหล่งข้อมูล
2. เครื่องที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

แหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการดังนี้

1. คณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย 8 ชุมชน รวมจำนวน 33 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน
 2. สมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย 8 ชุมชน ใช้ตัวแทนครัวเรือนละ 1 คน รวมทั้งหมด 283 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน
 3. เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย (ผู้รับผิดชอบโครงการ) จำนวน 4 คน ได้มาจากประชากรทั้งหมด
- โดยมีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างและการสุ่มดังนี้

1. คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ ทาโร่ ยาโมเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (โดยกำหนดให้เท่ากับ .05)

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } n &= \frac{972}{1 + (972)(0.05)^2} \\ &= 283 \end{aligned}$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เท่ากับ 283 คน

2. ทำการคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้เป็นสมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดิน และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้สูตรดังนี้

จำนวนตัวอย่างทั้งหมด \times จำนวนประชากรแต่ละกลุ่ม

$$\text{จำนวนตัวอย่างแต่ละกลุ่ม} = \frac{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

จากนั้นสุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มมาตามจำนวนที่คำนวณได้ ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่าง แยกเป็นรายชุมชน ในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

หมู่ที่	ชุมชน	คณะกรรมการชุมชน		สมาชิกกองทุน	
		ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	ประชากร (ครัวเรือน)	กลุ่มตัวอย่าง (ครัวเรือน)
1	มีชัย	8	4	165	48
1	จอมมณี	8	4	102	30

5	สามัคคี	9	5	183	53
5	ดอนแดงเหนือ	8	4	104	30
12	ยอดแก้ว	8	4	106	31
13	สระแก้ว	8	4	102	30
16	ป่าพร้าว	8	4	104	30
17	วัดธาตุ	8	4	106	31
	รวม	65	33	972	283

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดินในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน คือ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ด้านกระบวนการ (Process) จำนวน 1 ฉบับ ในแต่ละฉบับแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพของผู้ให้ข้อมูลประเมินโครงการ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดินเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งการวัดออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาหลักการ แนวคิดและทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับประเมินจากแบบจำลองชิปปี้ (CIPP Model) ของแดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Danial L. Stufflebeam)
2. กำหนดขอบข่ายของคำถามเพื่อให้สอดคล้องครอบคลุมกรอบแนวคิดวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดินเขตเทศบาลหนองคาย อ.เมือง จ.หนองคาย

ตารางที่ 4 กำหนดประเด็นการประเมินโครงการแม่ของแผ่นดิน

ประเด็น การประเมิน	ตัวชี้วัดการประเมิน	ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือ
1. ด้านบริบท	1.1 ความสอดคล้องของ วัตถุประสงค์กับนโยบาย โครงการกองทุนแม่ของ แผ่นดินกับสภาพปัญหา ในชุมชน	1. เจ้าหน้าที่สำนักงาน พัฒนาชุมชนจังหวัด หนองคาย 2. คณะกรรมการกองทุน แม่ของแผ่นดิน ทั้ง 8 ชุมชน	แบบสอบถาม
2. ด้านปัจจัย นำเข้า	2.1 ความพร้อมของคณะ กรรมการ 2.2 ความเหมาะสมของสถานที่ ศูนย์ประสานงานชุมชน 2.3 ความพอเพียงของวัสดุ อุปกรณ์ 2.4 ความเหมาะสมของ งบประมาณ	1. เจ้าหน้าที่สำนักงาน พัฒนาชุมชนจังหวัด หนองคาย 2. สมาชิกกองทุน	แบบสอบถาม

3. ด้าน กระบวนการ	3.1 การกำกับดูแล ติดตามผล กองทุนแม่ของแผ่นดิน 3.2 การบริหารเงินกองทุนแม่ ของแผ่นดิน 3.3 การจัดกิจกรรมต่อต้าน ยาเสพติด 3.4 การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการและสมาชิก	1. เจ้าหน้าที่สำนักงาน พัฒนาชุมชนจังหวัด หนองคาย 2. สมาชิกกองทุน	แบบสอบถาม
4. ด้านผลผลิต	4.1 ผลของการเสริมสร้าง การรวมกลุ่มเพื่อร่วมกัน แก้ไขปัญหาของชุมชน 4.2 ผลของการสนับสนุน ค่าใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์ แก่สาธารณะ 4.3 ผลของการติดตามการฟื้นฟู ส่งเสริม ช่วยเหลือสมาชิก และผู้ที่ต้องการขอรับความ ช่วยเหลือจากกองทุนแม่ ของแผ่นดิน	1. คณะกรรมการกองทุน 2. สมาชิกกองทุน 3. เจ้าหน้าที่สำนักงาน พัฒนาชุมชนจังหวัด หนองคาย	แบบสอบถาม

3. ร่างแบบประเมิน ซึ่งประกอบด้วย 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพของผู้ให้ข้อมูลประเมินโครงการ
มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดินเขตเทศบาลเมืองหนองคาย
ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งการวัดออกเป็น

5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ด้านบริบท 14 ข้อ ด้านปัจจัยนำเข้า 8 ข้อ ด้านกระบวนการ 22 ข้อ ด้านผลผลิต 26 ข้อ รวมทั้งหมด 60 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

4. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไขและเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

5. นำเครื่องมือที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ปรึกษาแล้ว จัดทำเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาพร้อมทั้งปรับปรุงภาษาให้มีความถูกต้องเหมาะสมกับที่ต้องการวัดซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้แก่

5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา วุฒิการศึกษา กศ.ด. (วิจัยและประเมินผล การศึกษา) อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

5.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพศาล เอกะกุล วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การวัดผลการศึกษา) อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

5.3 อาจารย์ ดร.พงษ์ธร โพธิ์พูลศักดิ์ วุฒิการศึกษา ค.ด. (การศึกษานอกระบบ) อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

5.4 นายจิรศักดิ์ สีหามาศย์ วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย

5.5 นางณิชชา มณธีรัตน์ วุฒิการศึกษา รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตำแหน่งนักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย

6. นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาวิเคราะห์ว่าจะมีความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์ คัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00

7. นำแบบสอบถามที่ได้ ไปทดลองใช้กับเขตตำบลหินโงม ประกอบไปด้วย 6 หมู่บ้าน ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ ที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนแม่ของแผ่นดิน เช่นเดียวกัน แยกเป็น คณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดิน สมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดิน รวม 50 ฉบับแล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป โดยได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.43 ถึง 0.76

8. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับนำเอาแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่ใช้ได้ มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค โดยได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

9. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนทุกด้าน ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นเป็นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลทั้ง 8 ชุมชน ในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ นำมาจัดแยกตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำไปแจกจ่ายแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 8 ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย
3. นำหนังสือขอความร่วมมือยื่นต่อประธานกองทุนแม่ของแผ่นดินเขตเทศบาลเมืองหนองคายทั้ง 8 ชุมชน เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลกับบุคคลในพื้นที่ โดยการนำแบบสอบถามแบ่งตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำไปให้ประธานคณะกรรมการชุมชนประสานงานแจกจ่ายให้กับสมาชิกกองทุน
4. นำหนังสือขอความร่วมมือยื่นต่อหัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ทั้ง 4 ท่าน ตอบแบบสอบถาม

5. ผู้วิจัยไปขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ตรวจสอบแบบสอบถามว่าผู้ตอบได้ตอบหมดทุกข้อคำถามหรือไม่ และเมื่อได้ตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วจึงนำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ข้อมูลประเมินโครงการ โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านบริบทของโครงการด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการด้านกระบวนการโครงการ และด้านผลผลิตของโครงการ โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ในการประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ครั้งนี้ประกอบด้วย

1. สถิติที่ใช้หาค่าคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Congruence : IOC) ตามแนวคิดของโรวินेलลีและแฮมเบิลตัน ใช้สูตรดังนี้ (ไพศาล วรคำ. 2556 : 269) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมิน

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) มีสูตรดังนี้ (ไพศาล วรคำ. 2555 : 301)

$$r_{XY'} = \frac{n \sum XY' - \sum X \sum Y'}{\sqrt{\left[n \sum X^2 - (\sum X)^2 \right] \left[n \sum Y'^2 - (\sum Y')^2 \right]}}$$

เมื่อ $r_{XY'}$ แทน ดัชนีอำนาจจำแนก

n แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

X แทน คะแนนรายข้อ

Y' แทน คะแนนรวมที่หักคะแนนข้อนั้นออกแล้ว $Y' = Y - X$

เมื่อ Y เป็นคะแนนรวม

1.3 ใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามการประเมินโครงการด้านบริบท ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการดำเนินงาน ด้านผลผลิตตามเป้าหมายของโครงการ และด้านผลผลิตตามประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับทั้งรายฉบับ และรายด้าน

สูตรหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient - α) (ไพศาล วรคำ. 2555 : 282)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
 S_i^2 แทน ความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.1 ค่าร้อยละ (ไพศาล วรคำ. 2556 : 321)

$$\text{ร้อยละ (\%)} = \frac{f}{N} \times 100$$

2.2 ใช้ \bar{X} หาค่าเฉลี่ยของข้อมูลของแบบประเมินโครงการด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการของโครงการ และด้านผลผลิตของโครงการทั้งรายฉบับ รายด้าน และรายข้อ สูตรหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (ไพศาล วรคำ. 2556 : 323)

$$\bar{X} = \frac{\sum X_i}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยประชากร

$\sum X_i$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน ขนาดของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.3 ใช้ S.D. หาค่าการกระจายของข้อมูลของหาค่าการกระจายของข้อมูลของแบบประเมินโครงการด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการของโครงการ และด้านผลผลิตของโครงการ

สูตรหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (ไพศาล วรคำ. 2556 : 324)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X_i - \bar{X})^2}{n-1}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

X_i แทน ค่าของข้อมูลตัวที่ i

N แทน ขนาดของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินโครงการทุนแม่ของแผ่นดิน เขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการ โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินชิปป ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของข้อมูล ดังนี้

P แทน ร้อยละ

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

f แทน ความถี่

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 ผลการประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย
อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และ
ด้านผลผลิต

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมินโครงการกองทุนแม่ของ
แผ่นดิน เขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย
คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ 8 ชุมชน และสมาชิก ผลปรากฏดังตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบประเมิน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	127	39.7
หญิง	193	60.3
2. อายุ		
15 - 30 ปี	34	10.6
30 - 40 ปี	124	38.8
40 - 60 ปี	133	41.6
60 ปีขึ้นไป	29	9.1
3. ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษา/ปวช.	172	53.8
อนุปริญญา/ปวส.	75	23.4
ปริญญาตรี	35	10.9
อื่นๆ ระบุ	38	11.9
4. สถานะในกองทุนแม่ของแผ่นดิน		

คณะกรรมการ	33	10.3
สมาชิก	283	88.4
เจ้าหน้าที่ฯ	4	1.3
รวม	320	100

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินเป็นเพศหญิง จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 60.3 รองลงมา เพศชาย จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7 ผู้ตอบแบบประเมินช่วงอายุระหว่าง 40-60 จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 41.6 รองลงมา ช่วงอายุระหว่าง 30-40 จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 ผู้ตอบแบบประเมินมีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับมัธยม จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8 รองลงมา ระดับการศึกษาสูงสุดในระดับอนุปริญญา จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 23.4 และผู้ตอบแบบประเมินมีสถานะในกองทุนฯ ในสถานะสมาชิก จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 88.4 รองลงมา สถานะคณะกรรมการ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และ ด้านผลผลิต

ของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ 8 ชุมชน และสมาชิก
ปรากฏผลดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย \bar{X} ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลของความคิดเห็น
ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน

ข้อ ที่	ประเมินรายด้าน	คณะกรรมการ		สมาชิก		เจ้าหน้าที่		รวม		ระดับความ เหมาะสม
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1	ด้านบริบท	4.40	0.58	4.23	0.61	3.75	0.32	4.24	0.61	มาก
2	ด้านปัจจัยนำเข้า	4.30	0.58	4.28	0.60	3.62	0.51	4.27	0.60	มาก
3	ด้านกระบวนการ	4.25	0.59	4.01	0.64	3.72	0.32	4.03	0.64	มาก
4	ด้านผลผลิต	4.34	0.52	4.13	0.62	3.70	0.27	4.15	0.61	มาก
	รวม	4.32	0.54	4.15	0.53	3.70	0.34	4.16	0.54	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ผลการประเมิน โครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตอำเภอเมือง
จังหวัดหนองคาย ของคณะกรรมการ สมาชิก และเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย ใน
ภาพรวม และทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

โดยมีค่าเฉลี่ย ในภาพรวม คณะกรรมการ สมาชิกและเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนเห็นว่ามี
ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.54) ด้านบริบท มีความเหมาะสมอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.61) ด้านปัจจัยนำเข้ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} =$
4.27, S.D. = 0.60) ด้านกระบวนการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.64)
และด้านผลผลิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.61)

ในส่วนคณะกรรมการมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.54) สมาชิกมีค่าเฉลี่ยรวม
($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.53) เจ้าหน้าที่มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้าน พบว่า

ในส่วนคณะกรรมการ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านบริบท มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.40$,
S.D. = 0.58) รองลงมา ได้แก่ ด้านผลผลิต มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.52) และด้านปัจจัย
นำเข้า มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.58) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้าน
กระบวนการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.64)

ในส่วนสมาชิก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านปัจจัยนำเข้า มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.60) รองลงมาได้แก่ ด้านบริบท มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.61) และด้านผลผลิต มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.62) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.64) ตามลำดับ

ในส่วนของเจ้าหน้าที่ฯ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านบริบท มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.32) รองลงมาได้แก่ ด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.32) และด้านผลผลิต มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.27) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านปัจจัยนำเข้า มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย \bar{X} ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้านบริบท ของโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

ข้อ ที่	ประเด็นประเมินด้านบริบท	คณะกรรมการ		สมาชิก		เจ้าหน้าที่	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	มีนโยบายครอบคลุมตามวัตถุประสงค์โครงการ	4.36	0.60	4.28	0.72	3.75	0.50
2	นโยบายเน้นการเสริมสร้างกระบวนการในชุมชนอย่างชัดเจน	4.39	0.61	4.28	0.71	3.75	0.50
3	นโยบายเอื้อต่อการสนับสนุนค่าใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณะ	4.33	0.74	4.20	0.74	3.5	0.58
4	นโยบายสนับสนุนให้จัดกิจกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง	4.45	0.56	4.18	0.77	3.75	0.50
5	นโยบายสนับสนุนการจัดกิจกรรมการแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน	4.42	0.61	4.17	0.78	4.0	0.82
6	นโยบายสนับสนุนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน	4.42	0.61	4.26	0.73	3.75	0.50
	รวม	4.40	0.58	4.23	0.61	3.75	0.32

จากตารางที่ 7 พบว่า ผลการประเมินด้านบริบท ของโครงการกองทุนแม่ของทุนแม่ของแผ่นดิน โดยมีค่าเฉลี่ยรวม คณะกรรมการมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.58) สมาชิกมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.61) เจ้าหน้าที่มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

ในส่วนคณะกรรมการ พบว่า 3 อันดับที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นโยบายสนับสนุนให้จัดกิจกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.56) รองลงมา คือ นโยบายสนับสนุนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.61) สุดท้าย คือ นโยบายสนับสนุนการจัดกิจกรรมการแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ

ในส่วนสมาชิก พบว่า 3 อันดับที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีนโยบายครอบคลุม ตามวัตถุประสงค์โครงการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.72) รองลงมา นโยบายเน้นการเสริมสร้างกระบวนการในชุมชนอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.71) สุดท้าย คือ นโยบายสนับสนุนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.73)

ในส่วนของเจ้าหน้าที่ฯ พบว่า 3 อันดับที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อันดับแรก คือ นโยบายสนับสนุนการจัดกิจกรรมการแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.82) รองลงมา คือ มีนโยบายครอบคลุม ตามวัตถุประสงค์โครงการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.50) สุดท้าย คือ นโยบายเน้นการเสริมสร้างกระบวนการในชุมชนอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.50)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยความเหมาะสม \bar{X} ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้านปัจจัยนำเข้า ของโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

ข้อ ที่	ประเด็นประเมินด้านปัจจัยนำเข้า	คณะกรรมการ		สมาชิก		เจ้าหน้าที่	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	สถานที่ศูนย์ประสานโครงการมีความเหมาะสม	4.42	0.71	4.20	0.83	3.75	0.96
2	วัสดุ อุปกรณ์ ในการทำกิจกรรมทั้ง						

ข้อ ที่	ประเด็นประเมินด้านปัจจัยนำเข้า	คณะกรรมการ		สมาชิก		เจ้าหน้าที่	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
3	ในและนอกสถานที่ที่มีเพียงพอ	4.24	0.87	4.11	0.91	3.75	0.96
	คณะกรรมการมีความรู้ ความสามารถ คุณสมบัติเหมาะสม	4.24	0.71	4.25	0.76	4.0	0.82
4	คณะกรรมการและสมาชิกมีการจัด กิจกรรมเพื่อจัดหาเงินทุนเพิ่มให้กับ กองทุนฯสม่ำเสมอ	4.30	0.64	4.22	0.78	3.75	0.50
	คณะกรรมการให้คำแนะนำและ ที่ปรึกษาเป็นอย่างดี	4.33	0.54	4.41	0.62	3.5	0.58
6	คณะกรรมการมีการประสานงานให้ สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอ	4.30	0.59	4.27	0.75	3.25	0.50
	ใช้งบประมาณในด้านสนับสนุน กิจกรรมสาธารณประโยชน์อย่าง เหมาะสม	4.21	0.70	4.32	0.70	3.5	0.58
8	คณะกรรมการมีการวางแผน งบประมาณที่ดี	4.36	0.55	4.47	0.64	3.5	0.58
	รวม	4.30	0.58	4.28	0.60	3.62	0.51

จากตารางที่ 8 พบว่า ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ของโครงการกองทุนแม่ของทุนแม่ของแผ่นดิน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยรวม ของคณะกรรมการมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.58) สมาชิกมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.60) เจ้าหน้าที่มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในส่วนคณะกรรมการ 3 อันดับที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานที่ศูนย์ประสานโครงการมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.71) รองลงมาคณะกรรมการมีการวางแผนงบประมาณที่ดี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.55) สุดท้าย คือคณะกรรมการให้คำแนะนำและที่ปรึกษาเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.54) ตามลำดับ

ในส่วนสมาชิก พบว่า 3 อันดับที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ อันดับแรก คือมีนโยบายครอบคลุมตามวัตถุประสงค์โครงการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.72) รองลงมา นโยบายเน้นการเสริมสร้างกระบวนการในชุมชนอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.71) สุดท้าย คือ นโยบายสนับสนุนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.73)

ในส่วนของผู้เจ้าหน้าที่ พบว่า 3 อันดับที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อันดับแรก คือ นโยบายสนับสนุนการจัดกิจกรรมการแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.82) รองลงมา คือมีนโยบายครอบคลุมตามวัตถุประสงค์โครงการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.50) สุดท้าย คือ นโยบายเน้นการเสริมสร้างกระบวนการในชุมชนอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.50)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยความเหมาะสม \bar{X} ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้านกระบวนการของโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

ข้อ ที่	ประเด็นประเมินด้านกระบวนการ	คณะกรรมการ		สมาชิก		เจ้าหน้าที่	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	จัดให้มีวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับกองทุนแม่ของแผ่นดินกับสมาชิกสมาชิกสมาชิก	3.97	0.73	3.90	0.75	3.50	0.58
2	แนะแนวทางการทำงานของโครงการกับคนในชุมชนให้ทราบอย่างทั่วถึง	4.21	0.60	4.10	0.73	3.50	0.58
3	สมาชิกมีส่วนร่วมในการคัดสรรคณะกรรมการกองทุน	4.33	0.65	4.13	0.79	3.50	0.58
4	มีการดำเนินงาน ด้านบัญชีอย่างเป็นขั้นตอนมีระบบ ระเบียบ ที่แน่นอน	4.36	0.65	4.11	0.78	3.50	0.58
5	คนในชุมชนรู้จักการป้องกันไม่ให้ยาเสพติดเข้ามาแพร่หลายในชุมชน	4.21	0.78	4.00	0.82	3.75	0.50
6	ดูแลเยาวชนกลุ่มเสี่ยงให้ห่างไกลยา						

7	เสพติด ให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีการสนับสนุนเงินทุนในกิจกรรม สาธารณประโยชน์และกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการ	4.27	0.63	4.00	0.81	4.25	0.50
8	มีการสนับสนุนผู้ที่เสียสละเป็นเวรยาม เผื่อระงับยาเสพติดในชุมชน	4.15	0.71	3.99	0.85	4.00	0.82
9	ให้ความช่วยเหลือเงินทุนเพื่อไป ประกอบอาชีพแก่ผู้ที่ต้องการกลับตัว เป็นคนดีเข้าสู่สังคม	4.36	0.65	3.71	1.24	4.00	0.00
10	สนับสนุนผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้สามารถอยู่ในชุมชนได้อย่างเป็นปกติ	4.36	0.65	4.01	0.80	3.75	0.50
	รวม	4.27	0.67	4.10	0.73	3.5	0.58
		4.25	0.59	4.01	0.64	3.72	0.32

จากตารางที่ 9 พบว่า ผลการประเมินด้านกระบวนการ ของโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดินมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยรวม ของคณะกรรมการมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.59) สมาชิกมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.64) เจ้าหน้าที่มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ในส่วนคณะกรรมการ 3 อันดับที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือมีการสนับสนุนผู้ที่เสียสละเป็นเวร-ยามเผื่อระงับยาเสพติดในชุมชน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.65) รองลงมา คือ ให้ความช่วยเหลือเงินทุนเพื่อไปประกอบอาชีพแก่ผู้ที่ต้องการกลับตัวเป็นคนดีเข้าสู่สังคม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.65) สุดท้าย คือ มีการดำเนินงานด้านบัญชีอย่างเป็นขั้นตอนมีระบบระเบียบ ที่แน่นอน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.65) จะเห็นว่าทั้ง 3 ข้อ มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน

ในส่วนสมาชิก พบว่า 3 อันดับที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ อันดับแรก คือ สมาชิกมีส่วนร่วมในการคัดสรรคณะกรรมการกองทุน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.79) รองลงมา คือ มีการดำเนินงานด้านบัญชีอย่างเป็นขั้นตอนมีระบบ ระเบียบ ที่แน่นอน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.78) สุดท้าย คือ เน้นแนวทางการทำงานของโครงการกับคนในชุมชนให้ทราบอย่างทั่วถึง

มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.73)

ในส่วนของผู้เจ้าหน้าที่ฯ พบว่า 3 อันดับที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อันดับแรก คือ ดูแลเยาวชน กลุ่มเสี่ยงให้ห่างไกลยาเสพติด ให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.50) รองลงมา คือ มีการสนับสนุนเงินทุนในกิจกรรมสาธารณประโยชน์และกิจกรรมต่างๆ ในโครงการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.82) สุดท้าย คือ มีการสนับสนุนผู้ที่เสียสละเป็นเวร-ยามเฝ้าระวังยาเสพติด ในชุมชน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.00)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย \bar{X} ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลของความเหมาะสม ด้านผลผลิต ของโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

ข้อ ที่	ประเด็นประเมินด้านผลผลิต	คณะกรรมการ		สมาชิก		เจ้าหน้าที่	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	คนในชุมชนร่วมกันเผยแพร่การปลูก จิตสำนึกความจงรักภักดี	4.42	0.61	4.00	0.83	3.25	0.50
2	ผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดไม่กลับ เข้าไปข้องเกี่ยวกับอีก	4.40	0.61	4.01	0.79	3.25	0.50
3	สมาชิกมีความตื่นตัว ในการแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนร่วมกัน	4.45	0.62	3.99	0.83	4.00	0.00
4	สมาชิกรู้จักการร่วมมือร่วมใจทำ กิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน	4.33	0.65	3.71	0.72	4.00	0.82
5	รู้จักประกอบอาชีพสุจริต	4.40	0.61	4.01	0.71	4.00	0.82
6	สมาชิกรู้จักความประหยัด อดออม	4.27	0.63	4.10	0.73	4.25	0.50
7	คนในชุมชนมีอาชีพและรายได้ คุณภาพชีวิตดี	4.27	0.63	4.19	0.73	4.25	0.50
8	สมาชิกรู้จักการร่วมมือร่วมใจทำ กิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน	4.27	0.67	4.08	0.81	4.00	0.00
9	สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรม สำหรับเยาวชนและผู้สูงอายุสม่ำเสมอ	4.21	0.60	4.03	0.84	3.50	0.58

ข้อ ที่	ประเด็นประเมินด้านผลผลิต	คณะกรรมการ		สมาชิก		เจ้าหน้าที่	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
10	คนในชุมชนมีความรู้เรื่องยาเสพติด เป็นอย่างดี	4.40	0.56	4.16	0.78	3.25	0.50
11	คนในชุมชนร่วมกันเฝ้าระวังผู้ที่ เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	4.36	0.60	4.13	0.86	3.00	0.00
	รวม	4.34	0.52	4.13	0.62	3.70	0.27

จากตารางที่ 10 พบว่า ผลการประเมินด้านผลผลิต ของโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยรวม ของคณะกรรมการมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.52) สมาชิกมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.62) เจ้าหน้าที่มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ในส่วนคณะกรรมการ 3 อันดับที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สมาชิกมีความตื่นตัว ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนร่วมกัน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.62) รองลงมา คือ คนในชุมชนร่วมกันเผยแพร่การปลูกจิตสำนึกความจงรักภักดี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.61) สุดท้าย คือ ผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดไม่กลับเข้าไปข้องเกี่ยวกับอีก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.61)

ในส่วนสมาชิก 3 อันดับที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ อันดับแรก คือ คนในชุมชนมีอาชีพและรายได้ คุณภาพชีวิตดี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.73) รองลงมา คือ คนในชุมชนมีความรู้เรื่องยาเสพติดเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.78) สุดท้าย คือ คนในชุมชนร่วมกันเฝ้าระวังผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.86)

ในส่วนของเจ้าหน้าที่ 3 อันดับที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อันดับแรก คือ คนในชุมชนมีอาชีพและรายได้ คุณภาพชีวิตดี ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.50) รองลงมา สมาชิกรู้จักความประหยัดอดออม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.52) สุดท้าย คือ สมาชิกรู้จักการร่วมมือร่วมใจทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.00)

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ ของโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาล
เมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

ด้าน	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
บริบท	1. ควรจัดให้มีศูนย์การเรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินทุกชุมชน	3
	2. ในแต่ละชุมชนยังเป็นที่เสี่ยงในการแพร่ระบาดของยาเสพติด ควรเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง	3
	3. นโยบายของโครงการมีความสอดคล้องกับปัญหาในพื้นที่เป็นอย่างดี	5
ปัจจัยนำเข้า	1. เพิ่มงบประมาณให้กับเวรยามที่ช่วยเฝ้าระวังในชุมชน	3
	2. เพิ่มเวลาและวิทยากรในการฝึกอบรมยาเสพติด	4
	3. ควรจัดศูนย์ประสานงานโครงการให้เป็นศูนย์การเรียนรู้โครงการกองทุนแม่ของแผ่นดินเพียงอย่างเดียว	2
	4. การบริหารจัดการงบประมาณยังไม่ครอบคลุม	2
	5. การได้รับบริจาคจากคนในชุมชนเมื่อมีกิจกรรมเริ่มน้อยลง	3
กระบวนการ	1. ควรจัดทำโครงการเรียนรู้เรื่องยาเสพติดให้มากขึ้น หรือจัดทำนิทรรศการเรื่องยาเสพติดให้โทษในด้านใดบ้าง เพิ่มวิทยากรอบรมแนะนำให้รู้จักกับยาเสพติดแต่ละชนิดและการป้องกันยาเสพติดมากขึ้น	5
	2. ควรมีโครงการอบรมให้คำแนะนำถึงโทษภัยในการสูบบุหรี่ เนื่องจากเป็นสารเสพติดที่พบมากที่สุดในแต่ละชุมชน ทั้งผู้ใหญ่และเยาวชน ซึ่งจะนำไปสู่การเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติดชนิดอื่นๆต่อไป	4
	3. ควรมีเจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการเข้ามาควบคุมและประเมินโครงการให้มากขึ้น	2
ด้าน	ข้อเสนอแนะ	ความถี่

ผลผลิต	4. ขอความร่วมมือจากสถานีตำรวจให้มีสายตรวจเข้ามาตรวจบ่อยขึ้น	4
	5. การประสานงานระหว่างชุมชนค่อนข้างน้อย	3
	6. ควรเพิ่มกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุในชุมชนด้วย	2
	7. นำผู้ที่เคยติดยาเสพติดที่ผ่านการบำบัดรักษาแล้วร่วมทำกิจกรรมกับชุมชน	3
	8. ดำเนินการฝึกอาชีพให้กับผู้ผ่านการบำบัดให้สามารถดำรงชีพได้	2
	9. การประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ยังไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร	2
	1. คนในชุมชนร่วมมือร่วมใจกันทำกิจกรรมเป็นอย่างดี	4
	2. การจัดรวมตัวเป็นกลุ่มอาชีพช่วยให้คนที่ไม่มีรายได้ให้มีในทุกชุมชน	4
	3. ทำให้คนในชุมชนได้แสดงออกถึงความจงรักภักดี	3
	4. คนในชุมชนรู้จักใส่ใจดูแลลูกหลานของตนเองเพิ่มมากขึ้น	3
	5. คนในชุมชนเริ่มต้นตัวในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกันดี	4

จากตารางที่ 11 พบว่า ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ ของโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยเรียงข้อที่มีความถี่มากที่สุด เรียงอันดับ 3 อันดับแรก

ด้านบริบท มีประเด็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะสูงสุด คือ นโยบายของโครงการ มีความสอดคล้องกับปัญหาในพื้นที่เป็นอย่างดี (f = 5) รองลงมา คือ ในแต่ละชุมชนยังเป็นพื้นที่เสี่ยงในการแพร่ระบาดของยาเสพติด ควรเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง (f = 3) สุดท้าย คือ ควรจัดให้มีศูนย์การเรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินทุกชุมชน (f = 3)

ด้านปัจจัยนำเข้า มีประเด็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะสูงสุด คือ เพิ่มเวลาและวิทยากรในการฝึกอบรมยาเสพติด (f = 4) รองลงมา คือ เพิ่มงบประมาณให้กับเวรยามที่ช่วยเฝ้าระวังในชุมชน (f = 3) สุดท้าย คือ การได้รับบริจาคจากคนในชุมชนเมื่อมีกิจกรรมเริ่มน้อยลง

(f = 3)

ด้านกระบวนการ มีประเด็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะสูงสุด คือ ควรจัดทำโครงการเรียนรู้เรื่องยาเสพติดให้มากขึ้น หรือจัดทำนิทรรศการเรื่องยาเสพติดให้โทษในด้านใดบ้าง เพิ่มวิทยากรอบรมแนะนำให้รู้จักกับยาเสพติดแต่ละชนิดและการป้องกันยาเสพติดมากขึ้น (f = 5) รองลงมา คือ ควรมีโครงการอบรมให้คำแนะนำถึงโทษภัยในการสูบบุหรี่ เนื่องจากเป็นสารเสพติดที่พบมากที่สุดในแต่ละชุมชน ทั้งผู้ใหญ่และเยาวชน ซึ่งจะนำไปสู่การเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติดชนิดอื่นๆต่อไป (f = 4) สุดท้าย คือ ขอความร่วมมือจากสถานีตำรวจให้มีสายตรวจเข้ามาตรวจบ่อยขึ้น (f = 4)

ด้านผลผลิต มีประเด็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะสูงสุด คือ คนในชุมชนร่วมมือรวมใจกันทำกิจกรรมเป็นยอดดี (f = 4) รองลงมา คือ การจัดรวมตัวเป็นกลุ่มอาชีพช่วยให้คนที่ไม่มียาเสพติดได้ให้มีในชุมชน (f = 4) สุดท้าย คือ คนในชุมชนเริ่มต้นตัวในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกันดี (f = 4)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research) เพื่อประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยประยุกต์ใช้ในรูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model) เพื่อประเมินองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ผู้วิจัยได้สรุปผลตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของ คณะกรรมการ สมาชิก และเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน จังหวัดหนองคาย ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต สรุปได้ว่า

โครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมือง อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ในภาพรวม คณะ กรรมการกองทุน สมาชิกกองทุนและเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.54) ด้านบริบท มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.61) ด้านปัจจัยนำเข้ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.60) ด้านกระบวนการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.64) และ ด้านผลผลิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.61)

ข้อเสนอแนะต่อโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมือง หนองคาย จังหวัดหนองคาย ของคณะกรรมการ สมาชิกและเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย

คือ ในแต่ละชุมชนยังเป็นพื้นที่เสี่ยงในการแพร่ระบาดของยาเสพติด ควรเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมเพื่อผู้สูงอายุและเยาวชนเพิ่มขึ้น สนับสนุนผู้ที่เคยเสพยาเสพติดที่ได้รับการบำบัดรักษาให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ควรจัดทำโครงการเรียนรู้เรื่องยาเสพติดให้มากขึ้น หรือจัดนิทรรศการเรื่องยาเสพติดให้โทษ เพิ่มวิทยากรอบรมแนะนำให้รู้จักกับยาเสพติดแต่ละชนิดและการป้องกันยาเสพติดมากขึ้น การบริหารจัดการงบประมาณให้ครอบคลุมเพื่อให้สามารถสนับสนุนกิจกรรมสาธารณประโยชน์อื่นๆ ได้อย่างเหมาะสม

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การประเมินผลโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยใช้รูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model) มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลตอบแบบสอบถามการประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการ สมาชิก และเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน มีความคิดเห็นรายด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ซึ่งมีความเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนี้

1.1 ด้านบริบท โครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยทั้งคณะกรรมการ สมาชิก และเจ้าหน้าที่ มีความเห็นว่า มีนโยบายครอบคลุมตามวัตถุประสงค์โครงการสอดคล้องกับสถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่และความต้องการของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางและกลยุทธ์หลักของกองทุนแม่ของแผ่นดิน เป็นไปตามหลักการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) โดยด้านบริบท ที่มุ่งเน้นการวางแผนกำหนดเป็นผลลัพธ์ที่คาดหวังของโครงการ หรือวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ ความต้องการของบุคคล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจในการทำโครงการต่อไป ผลการประเมินเป็นเช่นนี้ เพราะว่า คนในชุมชนมีความตื่นตัวที่อยากจะแก้ไขปัญหาเสพติด เนื่องมาจากการที่คนในชุมชนตระหนักถึงโทษของยาเสพติด ซึ่งเข้ามาแพร่ขยายในชุมชนของตนอย่างเห็นได้ชัด และคนในชุมชนก็ต้องการให้ปัญหาดังกล่าวนั้นเบาบางลง จนหมดไปจากชุมชนของตนเอง และร่วมกัน

ป้องกันการเข้ามาเผยแพร่ของยาเสพติดในชุมชนของตนให้พ้นจากลูกหลานของตนเอง ซึ่งก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ทุกครัวเรือนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่ต้องการให้คนในชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิธิพนธ์ แสงด้วง (2550 : 3-103) ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ พบว่า ด้านสภาวะแวดล้อมโครงการ มีความต้องการให้ดำเนินโครงการในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน มีความเป็นไปได้ที่จะดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญาณัช สุขะยะมานะ (2552 : 4-109) ทำการศึกษาเรื่องโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML)ตำบลลำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผลการประเมินโดยรวมมีความเหมาะสมและมีความสำเร็จเป็นที่พึงพอใจอยู่ในระดับมาก ในรายด้าน พบว่า ผลการประเมินมีความเหมาะสมเป็นที่พึงพอใจอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านผลผลิต และด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบท

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยทั้งคณะกรรมการ สมาชิก เจ้าหน้าที่ มีความเห็นว่า สถานที่ประสานงานมีความพร้อม วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำกิจกรรมต่างๆเพียงพอ คณะกรรมการมีความรู้ความสามารถ มีการวางแผนงบประมาณที่ดี โดยมีคณะกรรมการและสมาชิกมีการจัดกิจกรรมเพื่อจัดหาเงินทุนเพิ่มให้กับกองทุนฯ อย่างสม่ำเสมอ เป็นไปตามกลยุทธ์การระดมทุนเข้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อใช้ในการดำเนินงานและใช้จัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์ เป็นไปตามหลักการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) โดยด้านปัจจัยนำเข้า ที่ต้องประเมินเพื่อใช้ข้อมูลตัดสินใจต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่า เหมาะสมหรือไม่ โดยดูว่าปัจจัยที่ใช้ทั้งบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการ จะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ ปัจจัยที่กำหนดมีความเหมาะสมเพียงพอหรือไม่ ผลการประเมินเป็นเช่นนี้ เพราะว่า สถานที่ศูนย์ประสานงานโครงการมีความเหมาะสม เป็นพื้นที่ที่สามารถเดินทางมาติดต่อประสานงานระหว่างชุมชนได้สะดวกสบาย พื้นที่ไม่คับแคบ โดยพื้นที่สามารถจัดประชุม หรือเป็นสถานที่จัดอบรมได้ และเนื่องจากการวางแผนงบประมาณที่ดี จัดหาเงินทุนเพิ่มอย่างสม่ำเสมอ ทำให้สามารถมีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเพียงพอต่อความต้องการ แต่ในส่วนการใช้งบประมาณในด้านสนับสนุนกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ยังมีน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรชนก ณรงค์มี (2554 : 4-131) ทำการศึกษาเรื่องการ

ใช้แบบจำลอง CIPP ในการประเมินการรับเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ กรณีศึกษาเทศบาลนครนนทบุรี พบว่า ด้านปัจจัยเบื้องต้น มีระบบการวางแผนการดำเนินงานอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พุทธชาติ ลิ้มละมัย (2552 : 133-143) ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการพัฒนาคุณภาพบริการพยาบาล : Routine to Research กลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลเจ้าพระยา ยมราช จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ความพร้อมของวิทยากรและบุคลากร ความพอเพียงในการสนับสนุนงบประมาณมีความเหมาะสมระดับมาก

1.3 ด้านกระบวนการ ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยทั้ง คณะกรรมการ สมาชิก และเจ้าหน้าที่ มีความคิดเห็นว่าการสนับสนุนผู้ที่เสียสละเป็นเวร-ยาม เฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชนมีความจำเป็นมาก สมาชิกมีส่วนร่วมในการคัดสรรคณะกรรมการ กองทุน และดูแลเยาวชนกลุ่มเสี่ยงให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ให้ความช่วยเหลือเงินทุนเพื่อไปประกอบอาชีพแก่ผู้ที่ต้องการกลับตัวเป็นคนดีเข้าสู่สังคม โดยสอดคล้องกับแนวทาง กลยุทธ์ การดำเนินการของโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ที่มุ่งเน้นให้คนในชุมชนสร้างพลังสังคมและพลังชุมชนเอาชนะยาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับหลักการการมีส่วนร่วมของชุมชนของ โคเฮน และ อัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff) ว่าการมีส่วนร่วมของชุมชน สมาชิกชุมชนต้องเข้ามามีส่วน เกี่ยวข้องใน 4 มิติ คือ 1) การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร 2) การมีส่วนร่วม เสียสละในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติ ตามที่ได้ตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปัน ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ และเป็นไปตามหลักการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ในด้านกระบวนการ ที่ทำการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับการนำโครงการไปปฏิบัติเพื่อให้บังเกิดผลสำเร็จหรือ ประเมินในเชิงความก้าวหน้าเพื่อปรับปรุงกระบวนการบริหารหรือการดำเนินโครงการ รวมทั้ง ศึกษาปัญหาและอุปสรรค จุดเด่น จุดด้อย โดยผลการประเมินเป็นเช่นนี้ เพราะว่า คนในชุมชน ยังมีความต้องการการสนับสนุนให้มีเวร-ยาม เฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชนมีความจำเป็นมาก สมาชิก ก็ยังต้องการมีส่วนร่วมในการคัดสรรคณะกรรมการกองทุนฯ และการดูแลกลุ่มเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง แต่ในส่วนการจัดให้มีวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับกองทุนแม่ของแผ่นดินนั้น คนในชุมชนยังให้ ความสำคัญและมีความต้องการให้เพิ่มวิทยากรเข้ามาอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของยาเสพติด อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิธิฐพนธ์ แสงด้วง (2550 : 3-103) ทำการศึกษา

เรื่อง การประเมินผลโครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ พบว่า ด้านกระบวนการ เห็นว่ากิจกรรมตามโครงการมีความสอดคล้องเหมาะสมกับระยะเวลาในการดำเนินงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรลักษณ์ โรจน์ธำรง (2553 : 3-97) การประเมินโครงการแผนชุมชนพึ่งตนเองตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา ชุมชนศาลเจ้าพ่ออู่ย เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร พบว่า การประเมินด้านกระบวนการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านผลผลิต ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยทั้งคณะกรรมการสมาชิก และเจ้าหน้าที่ มีความคิดเห็นว่า สมาชิกมีความตื่นตัวในการแก้ไขปัญหาต่างๆในชุมชนร่วมกัน คนในชุมชนมีอาชีพ รายได้ และคุณภาพชีวิตที่ดี สมาชิกรู้จักความประหยัด อดออม คนในชุมชนร่วมกันเผยแพร่การปลูกจิตสำนึกความจงรักภักดี เป็นไปตามหลักการประเมินของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ที่กล่าวถึง ด้านผลผลิต ว่าเป็นการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการ ซึ่งเป็นการประเมินผลหลังจากการดำเนินงานโครงการสิ้นสุดลง เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพประสิทธิผลของโครงการ โดยผลการประเมินเป็นเช่นนี้ เพราะว่า คนในชุมชนมีความตื่นตัวที่อยากจะแก้ไขปัญหายาเสพติด เนื่องมาจากการที่คนในชุมชนตระหนักถึงโทษของยาเสพติด ซึ่งเข้ามาแพร่ขยายในชุมชนของตนอย่างเห็นได้ชัด และคนในชุมชนก็ต้องการให้ปัญหาดังกล่าวนั้นเบาบางลง จนหมดไปจากชุมชนของตนเอง และร่วมกันป้องกันการเข้ามาเผยแพร่ของยาเสพติดในชุมชนของตนให้พ้นจากลูกหลานของตนเอง ซึ่งก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ทุกครัวเรือนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งก็เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่ต้องการให้คนในชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิธิฐพนธ์ แสงดวง (2550 : 3-103) ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ พบว่า ด้านผลผลิตโครงการการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของโครงการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญา รุดโท (2557 : 54-69) ทำการศึกษาเรื่องการประเมินผลโครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค โดยใช้ตัวแบบซีป (CIPP Model) : กรณีศึกษาเครือข่ายบริการสุขภาพ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต มีความเหมาะสม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทั้งหมด

2. ผลจากการตอบแบบสอบถามในส่วนของข้อเสนอแนะ ของคณะกรรมการ สมาชิกเจ้าหน้าที่ฯ เกี่ยวกับการประเมินผลโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านบริบท ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่านโยบายของโครงการมีความสอดคล้องกับปัญหาในพื้นที่เป็นอย่างดี แต่บางส่วนยังมีความกังวลว่าในแต่ละชุมชนยังเป็นพื้นที่เสี่ยงในการแพร่ระบาดของยาเสพติด อยากให้คนในชุมชนช่วยกันสอดส่องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง และอยากให้จัดมีศูนย์การเรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินทุกชุมชน เพื่อสะดวกในการศึกษาหาความรู้ติดต่อประสานงาน และจัดกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องได้สะดวกขึ้น

2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้มีการเพิ่มเวลาและวิทยากรในการฝึกอบรมยาเสพติดเพื่อให้ความรู้เพิ่มเติมแก่ทั้งผู้ใหญ่และเยาวชน เพิ่มงบประมาณให้กับเวรยามที่ช่วยเฝ้าระวังในชุมชนเพราะมีความจำเป็นและเป็นการตอบแทนผู้ที่เสียสละเวลาดูแลชุมชน และการได้รับบริจาคจากคนในชุมชนเมื่อมีกิจกรรมเริ่มน้อยลง ทำให้ประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณในการจัดกิจกรรมต่างๆน้อยลงไปด้วย

2.3 ด้านกระบวนการ ควรจัดทำโครงการเรียนรู้เรื่องยาเสพติดให้มากขึ้น หรือจัดทำนิทรรศการเรื่องยาเสพติดให้โทษในด้านใดบ้าง เพิ่มวิทยากรอบรมแนะนำให้รู้จักกับยาเสพติดแต่ละชนิดและการป้องกันยาเสพติดมากขึ้น ควรมีโครงการอบรมให้คำแนะนำถึงโทษภัยในการสูบบุหรี่ เนื่องจากเป็นสารเสพติดที่พบมากที่สุดในแต่ละชุมชน ทั้งผู้ใหญ่และเยาวชน ซึ่งจะนำไปสู่การเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติดชนิดอื่นๆต่อไป ขอความร่วมมือจากสถานีตำรวจให้มีสายตรวจเข้ามาตรวจบ่อยขึ้น

2.4 ด้านผลผลิต คนในชุมชนร่วมมือร่วมใจกันทำกิจกรรมเป็นอย่างดี โดยอยากให้มีการจัดรวมตัวเป็นกลุ่มอาชีพช่วยให้คนที่ไม่มีรายได้ให้มีในทุกชุมชน เมื่อมีโครงการนี้เข้ามาทำให้คนในชุมชนเริ่มตื่นตัวในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกันดี คนในชุมชนต้องการให้โครงการมีต่อไปและปฏิบัติตามนโยบายของโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อชุมชนและบุตรหลานจะได้ปลอดภัยจากยาเสพติด

ข้อเสนอแนะ

จากการประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ตาม ความคิดเห็นของ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย คณะกรรมการกองทุนฯ สมาชิก มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

- 1.1 ในแต่ละชุมชนยังเป็นพื้นที่เสี่ยงในการแพร่ระบาดของยาเสพติด ควรเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง
- 1.2 ให้มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมเพื่อผู้สูงอายุและเยาวชนเพิ่มขึ้น
- 1.3 สนับสนุนผู้ที่เคยเสพยาเสพติดที่ได้รับการบำบัดรักษาให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข
- 1.4 ควรจัดทำโครงการเรียนรู้เรื่องยาเสพติดให้มากขึ้น หรือจัดทำนิทรรศการเรื่องยาเสพติดให้โทษในด้านใดบ้าง เพิ่มวิทยากรอบรมแนะนำให้รู้จักกับยาเสพติดแต่ละชนิดและการป้องกันยาเสพติดมากขึ้น
- 1.5 การบริหารจัดการงบประมาณให้ครอบคลุม สนับสนุนกิจกรรมสาธารณประโยชน์ให้เหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 การศึกษาปัญหาการดำเนินงานโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อช่วยให้เจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องได้ทราบปัญหาแล้วนำมาแก้ไขในการดำเนินงานต่อไป
- 2.2 การศึกษารูปแบบการดำเนินงานโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เปรียบเทียบในด้านต่าง ๆ ของแต่ละชุมชน เพื่อนำแนวทางที่ดีที่สุด มาเป็นมาตรฐานให้ปฏิบัติต่อไป
- 2.3 การศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือจากโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ในด้านอาชีพ รายได้ สุขภาพจิต ครอบครัว เพื่อใช้เป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพชีวิตของสมาชิกกองทุนต่อไป

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กัญญณ์ช์ สุชะยะมานะ. (2553). การประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการโครงการและการประเมินโครงการ). มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- จิตติมา กาวรรณธง. (2553). การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เขตตำบลท่าแร่ อำเภอมือง จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. (รัฐประศาสนศาสตร์). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชุมชนยอดแก้ว, ศูนย์ประสานงาน. (2553). เอกสารโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ชุมชนยอดแก้ว. กรุงเทพฯ : ศูนย์ประสานงานชุมชนยอดแก้ว.
- ไชยฤทธิ์ เสนาะวาที (2555). [ออนไลน์]. ยาบ้าทะลักชายแดนอีสาน โดยเฉพาะจังหวัดหนองคาย สถิติจับได้สูง. [สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2557]. จาก breakingnews.nationchannel.com
- นิพิฐพนธ์ แสงด้วง. (2550). การประเมินผลโครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด อำเภอมืองแพร่ จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยและพัฒนาท้องถิ่น). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ทวีป ศิริรัศมี. (2544). การวางแผนพัฒนาและประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- เทศบาลเมืองหนองคาย, สำนักงาน. (2556). แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2556 - 2558) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ของเทศบาลเมืองหนองคาย. หนองคาย : สำนักงานปลัดเทศบาลเมืองหนองคาย.

- ถวิลวดี บุรีกุล. (2552). **พลวัตการมีส่วนร่วมของประชาชน** : จากอดีตจนถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. กรุงเทพฯ : บริษัท เอ.พี. กราฟิค ดีไซน์ และการพิมพ์ จำกัด.
- ธณัฐญา รุดโธ. (2557) “การประเมินผลโครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค โดยใช้ตัวแบบซีป (CIPP Model) : กรณีศึกษาเครือข่ายบริการสุขภาพ อำเภอนำเชือก,” **วารสารการเมืองการปกครอง**. 4 (1) : 54-69 ; กันยายน 2556-กุมภาพันธ์ 2557.
- ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, สำนักงาน. (2554). **ประวัติกองทุนแม่ของแผ่นดิน**. กรุงเทพฯ : สำนักยุทธศาสตร์ (สำนักงานโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน) สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค 5, สำนักงาน. (2553). **คู่มือวิทยากรกระบวนการระดับจังหวัด กองทุนแม่ของแผ่นดิน**. ขอนแก่น : ชมรมเครือข่ายภาคประชาสังคม สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค 5.
- ประยูร ศรีประสาธน์. (2542). **รายงานการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานของคณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา**. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ, ศูนย์อำนวยการ. (2555). **คำสั่งศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ที่ 9/2555 เรื่อง โครงการหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน เฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา มหาราชินี ปี 2555**. (ลงวันที่ 29 มีนาคม 2555).
- พัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย, สำนักงาน. (2557). **ปรัชญาแนวคิดกองทุนแม่ของแผ่นดิน**. หนองคาย : ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด.
- พัฒนาชุมชนอำเภอเมืองหนองคาย, สำนักงาน. (2557). **การรายงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน**. หนองคาย : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองหนองคาย.
- พุทธชาติ ลีละมัย. (2552). “การประเมินผลโครงการพัฒนาคุณภาพบริการพยาบาล : Routine to Research กลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยมหาราช จังหวัดสุพรรณบุรี,” **วารสารกองการพยาบาล**. 36(3) : 133-143 ; กันยายน-ธันวาคม.
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2555). **เทคนิคการประเมินโครงการ**. กรุงเทพฯ : เฮ้าส์ ออฟ เคอร์รี่มีส์.

- พิสนุ พงศ์ศรี. (2549). การประเมินทางการศึกษา แนวคิดสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เทียมฟ้าการพิมพ์.
- พิสัย พรหมสุวรรณ. (2551). การเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด : กรณีศึกษาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน บ้านหนองขาม กิ่งอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารงานยุติธรรม) : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พรชนก ณรงค์มี. (2554). การใช้แบบจำลอง CIPP ในการประเมินการรับเลี้ยงชีพของผู้สูงอายุ กรณีศึกษาเทศบาลนครนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม. (2557). [ออนไลน์]. แลหน้าเศรษฐกิจสังคมไทย. [สืบค้นเมื่อ 25 มกราคม 2557]. จาก <http://www.thailabour.org/thai/news/47120601.html>.
- ไพศาล วรคำ. (2556). การวิจัยทางการศึกษา. มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.
- ม.ป.ช. (2555). [ออนไลน์]. ปัญหายาเสพติด ปัญหาระดับรากหญ้า สู่อุบัติความมั่นคงของชาติ. [สืบค้นเมื่อ 12 พฤษภาคม 2557]. จาก <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=350940>
- มรรษมน บัวภา. (2553). การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษาอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. (พัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม) : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เยาวดี รวงชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2550). การประเมินโครงการ : แนวคิดและแนวปฏิบัติ.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2544). การประเมินโครงการ แนวคิดและแนวปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2550). ทิศทางและอาณาบริเวณการประเมิน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2542). พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

- รัตน์ บัณฑิต. (2540). การประเมินโครงการ การวิจัยเชิงประเมิน. กรุงเทพฯ : คอมแพคพริ้นส์ จำกัด.
- ภาสวรรณ คลาดแคล้ว. (2553) การประเมินผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอ ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก ศึกษาเฉพาะ กรณีเงินอุดหนุน อำเภอละ 1 ล้านบาท. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (นโยบายสาธารณะ). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วรลักษณ์ โรจน์ธำรงค์. (2553). การประเมินโครงการแผนชุมชนพึ่งตนเองตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาชุมชนศาลเจ้าพ่อจ้อย เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (นโยบายสาธารณะ). มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- วิรัช วิรัชนิการวรรณ. (2546). การบริหารและจัดการเทศบาลในยุคปฏิรูปการเมือง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โพร์เฟซ.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). ทฤษฎีการประเมิน. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2553). วิธีวิทยาการประเมิน : ศาสตร์แห่งคุณค่า. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ส.วาสนา ประवालพฤกษ์. (2544). หลักการและเทคนิคการประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์ กรุปเมเนจเม้นท์.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2550). เทคนิคการประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี : จตุพร ดีไซน์.
- สุกัญญา กาญจนบัตร. (2556). “การประเมินผลการนำแนวคิด นโยบายและมาตรการ การลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดมาใช้ในจังหวัดอุดรธานี,” วารสารการพัฒนาสุขภาพชุมชน มหาลัยขอนแก่น. 1(2) : 105-111 ; กรกฎาคม-กันยายน.
- สุภมาส อังสุโชติ. (2555). “รูปแบบการประเมินนโยบาย แผนงาน และโครงการ,” ใน ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินนโยบาย แผนงาน และโครงการ หน้าที่ 5.

- นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.
- สุชาติ จักรพิสุทธิ์. (2547). “การศึกษาทางเลือกของชุมชน,” **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**. 27 (4) : 18-23 ; มิถุนายน-สิงหาคม.
- สรารุช ราชสีเมือง. (2554). “ประเมินผลกระทบการแก้ไขปัญหาต่างๆของชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน กรณีศึกษาจังหวัดนครราชสีมา,” **รายงานการวิจัย**. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุธี วรประดิษฐ์. (2557). ออนไลน์]. **การมีส่วนร่วมของชุมชน**. [สืบค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2557]. จาก <http://trat.nfe.go.th/>
- อคิน รพีพัฒน์. (2547). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา**. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษานโยบายสาธารณสุข.
- อภิญา กังสนารักษ์. (2544). **รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในองค์กรที่มีประสิทธิผลระดับคณะของสถาบันอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Cohen, J.M. and Uphoff, N.T. (1981). **Rural Development Participation : Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation**. Rural Development Committee Center for International Studies, Cornell University.
- Fornaroff, A. (1980). **Community Involvement in Health System for Primary Health Care**. Geneva : World Health Organization.
- Koufman, H.F. (1949). **Participation Organized Activities in Selected Kentucky Localities**. Agricultural Experiment Station Bulletins ; March.

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม)

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพศาล เอกะกุล อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล
3. อาจารย์ ดร.พงศ์ธร โพธิ์พูลศักดิ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล
4. นายจรัสศักดิ์ สีหามาตย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
ตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชน
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย
5. นางณิชชา มนต์ธีรรัตน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ตำแหน่งนักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย

ภาคผนวก ข

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน กรณีศึกษาเขตเทศบาลเมืองหนองคาย
อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน กรณีศึกษา
เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

1. แบบสอบถามนี้ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน กรณีศึกษา
เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

2. แบบสอบถามนี้ใช้เป็นเครื่องมือเพื่อการวิจัยจะไม่มีผลต่อท่านแต่ประการใด เมื่อท่าน
ตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว กรุณาส่งคืนผู้วิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ผู้วิจัยขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวสิรินาฏ ศรีล้วน

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่างให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

1. () ชาย

2. () หญิง

2. อายุ

1. () 15-30 ปี

2. () 30-40 ปี

3. () 40-60 ปี

4. () 60 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน

1. () มัธยมศึกษา/ปวช.

2. () อนุปริญญา/ปวส.

3. () ปริญญาตรี

4. () อื่นๆ ระบุ.....

4. สถานะในกองทุนแม่ของแผ่นดิน

1. () คณะกรรมการ

2. () สมาชิกกองทุน

3. () อื่นๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน กรณีศึกษา เขตเทศบาลเมือง

หนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ด้านบริบท ด้านปัจจัย
นำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างขวามือเพียงคำตอบเดียวตามความคิดเห็น
ของท่านตามความเป็นจริง โดยพิจารณาผลการดำเนินงานโครงการตามลำดับคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ระดับความเหมาะสม/พึงพอใจ มากที่สุด

4 หมายถึง ระดับความเหมาะสม/พึงพอใจ มาก

3 หมายถึง ระดับความเหมาะสม/พึงพอใจ ปานกลาง

2 หมายถึง ระดับความเหมาะสม/พึงพอใจ น้อย

1 หมายถึง ระดับความเหมาะสม/พึงพอใจ น้อยที่สุด

ข้อ ที่	รายการการประเมินโครงการ	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
	ประเมินด้านบริบท					
1	มีนโยบายครอบคลุม ตามวัตถุประสงค์โครงการ					
2	นโยบายเน้นการเสริมสร้างกระบวนการ ในชุมชนอย่างชัดเจน					
3	นโยบายเอื้อต่อการสนับสนุนค่าใช้จ่ายที่เป็น ประโยชน์แก่สาธารณะ					
4	นโยบายสนับสนุนให้จัดกิจกรรมการพัฒนา เศรษฐกิจพอเพียง					
5	นโยบายสนับสนุนการจัดกิจกรรมการแก้ไข					

	ปัญหาเสพติดในชุมชน					
6	นโยบายสนับสนุนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน					
	การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า					
7	สถานที่ศูนย์ประสานโครงการมีความเหมาะสม					
8.	วัสดุ อุปกรณ์ ในการทำกิจกรรมทั้งในและนอกสถานที่มีเพียงพอ					
9	คณะกรรมการมีความรู้ ความสามารถคุณสมบัติเหมาะสม					
10	คณะกรรมการและสมาชิกมีการจัดกิจกรรมเพื่อจัดหาเงินทุนเพิ่มให้กับกองทุนสมาชิกเสมอ					
11	คณะกรรมการให้คำแนะนำและที่ปรึกษาเป็นอย่างดี					
12	คณะกรรมการมีการประสานงานให้สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมสมาชิก					
13	ใช้งบประมาณในด้านสนับสนุนกิจกรรมสาธารณประโยชน์อย่างเหมาะสม					
ข้อ ที่	รายการการประเมินโครงการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
14	คณะกรรมการมีการวางแผนงบประมาณที่ดี					
	ประเมินด้านกระบวนการ					
15	จัดให้มีวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับกองทุนแม่ของแผ่นดินกับสมาชิกสมาชิกเสมอ					
16	แนะแนวทางการทำงานของโครงการกับคนในชุมชนให้ทราบอย่างทั่วถึง					

17	สมาชิกมีส่วนร่วมในการคัดสรรคณะกรรมการ กองทุน					
18	มีการดำเนินงานด้านบัญชีอย่างเป็นขั้นตอน มีระบบ ระเบียบ ที่แน่นอน					
19	คนในชุมชนรู้จักการป้องกันไม่ให้ยาเสพติด เข้ามาแพร่หลายในชุมชน					
20	ดูแลเยาวชนกลุ่มเสี่ยงให้ห่างไกลยาเสพติด ให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์					
21	มีการสนับสนุนเงินทุนในกิจกรรมสาธารณประโยชน์ และกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการ					
22	มีการสนับสนุนผู้ที่เสียสละเป็นเวร-ยามเฝ้าระวัง ยาเสพติดในชุมชน					
23	ให้ความช่วยเหลือเงินทุนเพื่อไปประกอบอาชีพ แก่ผู้ที่ต้องการกลับตัวเป็นคนดีเข้าสู่สังคม					
24	สนับสนุนผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้ สามารถอยู่ในชุมชนได้อย่างเป็นปกติ					
	ประเมินด้านผลผลิต					
25	คนในชุมชนร่วมกันเผยแพร่การปลูกจิตสำนึก ความจงรักภักดี					

ข้อ ที่	รายการการประเมินโครงการ	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
26	ผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดไม่กลับเข้าไปข้อง					

	เกี่ยวอีก					
27	สมาชิกมีความตื่นตัว ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนร่วมกัน					
28	สมาชิกรู้จักการร่วมมือร่วมใจทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน					
29	รู้จักประกอบอาชีพสุจริต					
30	สมาชิกรู้จักความประหยัด อดออม					
31	คนในชุมชนมีอาชีพและรายได้ คุณภาพชีวิตดี					
32	สมาชิกรู้จักการร่วมมือร่วมใจทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน					
33	สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมสำหรับ เยาวชนและผู้สูงอายุสม่ำเสมอ					
34	คนในชุมชนมีความรู้เรื่องยาเสพติดเป็นอย่างดี					
35	คนในชุมชนร่วมกันเฝ้าระวังผู้ที่เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติด					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาเครื่องมือการวิจัย (IOC)
แบบประเมินความสอดคล้องข้อคำถามกับนิยามศัพท์
เรื่อง การประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย
อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ข้อที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC
	1	2	3	4	5		
1	1	1	1	1	1	5	1
2	1	1	1	1	1	5	1
3	1	1	1	1	1	5	1
4	1	1	1	1	1	5	1
5	1	1	1	1	1	5	1
6	1	1	1	1	1	5	1
7	1	1	1	1	1	5	1
8	1	1	1	1	1	5	1
9	1	1	1	1	1	5	1
10	1	1	1	1	1	5	1
11	1	1	1	1	-1	3	0.6
12	1	1	1	1	-1	3	0.6
13	1	1	1	1	-1	3	0.6
14	1	1	1	1	-1	3	0.6
15	1	1	1	1	-1	3	0.6
16	1	1	1	1	-1	3	0.6
17	1	1	1	1	1	5	1
18	1	1	1	1	1	5	1
19	1	1	1	1	1	5	1
20	1	1	1	1	1	5	1
21	1	1	1	1	1	5	1
22	1	1	1	1	1	5	1
23	1	1	1	1	1	5	1
ข้อที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC

	1	2	3	4	5		
24	1	1	1	1	1	5	1
25	1	1	1	1	1	5	1
26	1	1	1	1	1	5	1
27	1	1	1	1	1	5	1
28	1	1	1	1	1	5	1
29	1	1	1	1	1	5	1
30	1	1	1	1	1	5	1
31	1	1	1	1	1	5	1
32	1	1	1	1	1	5	1
33	1	1	1	1	1	5	1
34	1	1	1	1	1	5	1
35	1	1	0	1	1	4	0.8
36	1	1	1	1	1	5	1
37	1	1	1	1	0	4	0.8
38	1	1	1	1	1	5	1
39	1	1	1	1	1	5	1
40	1	1	1	1	1	5	1
41	1	1	1	1	1	5	1
42	1	1	1	1	1	5	1
43	1	1	0	1	1	4	0.8
44	1	1	1	1	0	4	0.8
45	1	1	1	1	0	4	0.8
46	1	1	1	1	0	4	0.8
47	1	1	1	1	1	5	1
48	1	1	1	1	1	5	1

49	1	1	1	1	1	5	1
50	1	1	1	1	1	5	1
51	1	1	1	1	1	5	1
ข้อที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC
	1	2	3	4	5		
52	1	1	1	1	1	5	1
53	1	1	1	1	1	5	1
54	1	1	1	1	1	5	1
55	1	1	1	1	1	5	1
56	1	1	1	1	1	5	1
57	1	1	1	1	1	5	1
58	1	1	1	1	1	5	1
59	1	1	1	1	0	4	0.8
60	1	1	1	1	1	5	1
61	1	1	1	1	1	5	1
62	1	1	1	1	1	5	1
63	1	1	1	1	1	5	1
64	1	1	1	1	1	5	1
65	1	1	1	1	1	5	1
66	1	1	1	1	1	5	1
67	1	1	1	1	1	5	1
68	1	1	1	1	1	5	1
69	1	1	1	1	1	5	1
70	1	1	1	1	1	5	1
71	1	1	1	1	0	4	0.8
72	1	1	1	1	1	5	1
73	1	1	1	1	0	4	0.8
74	1	1	1	1	1	5	1
75	1	1	1	1	1	5	1

76	1	1	1	1	0	4	0.8
77	1	1	1	1	1	5	1
78	1	1	1	1	1	5	1
79	1	1	1	1	1	5	1
ข้อที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC
	1	2	3	4	5		
80	1	1	1	1	1	5	1
81	1	1	1	1	1	5	1
82	1	1	1	1	1	5	1
83	1	1	1	1	1	5	1
84	1	1	1	1	0	4	0.8
85	1	1	1	1	0	4	0.8
86	1	1	1	1	0	4	0.8
87	1	1	1	1	0	4	0.8
88	1	1	1	1	0	4	0.8
89	1	1	1	1	1	5	1
90	1	1	1	1	1	5	1
91	1	1	1	1	1	5	1
92	1	1	1	1	1	5	1
93	1	1	1	1	1	5	1
94	1	1	1	1	0	4	0.8
95	1	1	1	1	0	4	0.8
96	1	1	1	1	0	4	0.8
97	1	1	1	1	0	4	0.8
98	1	1	1	1	0	4	0.8
99	1	1	1	0	0	3	0.6
100	1	1	1	0	0	3	0.6
101	1	1	1	0	0	3	0.6
102	1	1	1	0	0	3	0.6
รวม						470	0.92

สรุปผล การวิเคราะห์หาค่า IOC ของแบบสอบถาม เรื่อง การประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ได้ค่าเฉลี่ย 1 จำนวน 72 ข้อ ค่าเฉลี่ย 0.8 จำนวน 20 ข้อ และค่าเฉลี่ย 0.6 จำนวน 10 ข้อ โดยได้ค่า IOC เฉลี่ย = 0.92

ค่าอำนาจจำแนกข้อ (r)

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
item1	141.3031	332.318	.712	.966
item2	141.3000	333.013	.698	.966
item3	141.3719	330.686	.738	.966
item4	141.3750	332.135	.668	.966
item5	141.3844	331.278	.692	.966
item6	141.3125	332.554	.688	.966
item7	141.3656	330.220	.680	.966
item8	141.4625	330.325	.608	.967
item9	141.3375	334.118	.597	.967
item10	141.3594	332.751	.640	.966
item11	141.1906	339.822	.483	.967
item12	141.3219	334.395	.604	.967
item13	141.2875	335.779	.583	.967
item14	141.1313	340.591	.432	.967
item15	141.6750	335.693	.545	.967
item16	141.4781	332.482	.698	.966
item17	141.4344	330.403	.713	.966
item18	141.4500	329.778	.743	.966
item19	141.5688	328.077	.754	.966
item20	141.5406	328.845	.749	.966

item21	141.5750	329.349	.696	.966
item22	141.7969	321.473	.657	.967
item23	141.5312	329.115	.749	.966
item24	141.4719	331.416	.727	.966
item25	141.4031	329.439	.712	.966
item26	141.5281	330.971	.689	.966
item27	141.4500	329.709	.707	.966
item28	141.4062	331.508	.735	.966
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
item29	141.3062	336.113	.571	.967
item30	141.4000	333.852	.640	.966
item31	141.3844	333.272	.669	.966
item32	141.4781	330.163	.707	.966
item33	141.5375	328.080	.759	.966
item34	141.4062	332.418	.654	.966
item35	141.4375	329.601	.679	.966

ค่าอำนาจจำแนกของเครื่องมือวิจัยแบบสอบถามการวิจัย

Corrected Item-Total Correlation = .43 to .76

ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัยแบบสอบถามการวิจัย

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Reliability Statistics

N of Items = 35

Cronbach's Alpha = .97

ภาคผนวก ง

แบบประเมินความเที่ยงตรง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินความเที่ยงตรงระหว่างข้อความกับนิยามศัพท์ การประเมินโครงการกองทุน
แม่ของแผ่นดิน กรณีศึกษาเขตเทศบาลเมืองหนองคายอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย
ด้วยการประเมินโครงการในรูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) สำหรับกองทุนแม่ของแผ่นดิน
เขตเทศบาลเมืองหนองคาย

คำชี้แจง

แบบประเมินความคิดเห็นนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องระหว่าง
ข้อความกับนิยามศัพท์ การประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย
อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย เพื่อให้ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำผลการประเมินไปวิเคราะห์ โปรดพิจารณา
ว่าข้อความในแต่ละข้อต่อไปนี้สอดคล้องกับนิยามศัพท์การประเมินโครงการหรือไม่ แล้วกรุณา
ใส่เครื่องหมาย ✓ ตามความคิดของท่าน ดังนี้

ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องสอดคล้อง ถ้าท่านเห็นว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์ /
พฤติกรรมบ่งชี้ ที่กำหนดให้

ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องไม่แน่ใจ ถ้าท่านไม่แน่ใจในข้อความนั้นว่าสอดคล้องกับนิยามศัพท์/
พฤติกรรมบ่งชี้ ที่กำหนดให้

ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องไม่สอดคล้อง ถ้าท่านเห็นว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์/
พฤติกรรมบ่งชี้ ที่กำหนดให้

นางสาวสิรินาฏ ศรีล้วน

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

นียมศัพท์	พฤติกรรมบ่งชี้	ข้อความ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
การประเมินด้านบริบท (Context evaluation) หมายถึง การประเมินความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับนโยบาย โดยโครงการสามารถตอบสนองความต้องการของสภาพปัญหาชุมชน และการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย	1. ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับนโยบายโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย	1. มีนโยบายครอบคลุม ตามวัตถุประสงค์โครงการ				
		2. นโยบายเน้นการเสริมสร้างกระบวนการในชุมชนอย่างชัดเจน				
		3. นโยบายเอื้อต่อการสนับสนุนค่าใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณะ				
		4. นโยบายสนับสนุนให้จัดกิจกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง				
		5. นโยบายสนับสนุนการจัดกิจกรรมการแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน				
		6. นโยบายสนับสนุนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน				
	2. ประเมินโครงการให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน	7. มีปัญหาเสพติดในชุมชน				
		8. มีปัญหาอาชญากรรมในชุมชน				
		9. ปัญหาด้านคนว่างงานในชุมชน				
		10. มีจำนวนเด็กและเยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้อง				

--	--	--	--	--	--	--

นียมคัพพ์	พฤติกรรมบงชี้	ข้อค้ำถาม	ผลกรพิจรณษของผู้เชียวชชญ			ข้อเสนอแนะ
			สอศคลล้อง	ไมแนใจ	ไมสอศคลล้อง	
	3. ประเมินกรมีส่วร่วมของคน ในชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย	11. คนในชุมชนละเลยเรื่องความ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และความรัก ความสามัคคีกัน				
		12. คนในชุมชนให้ความร่วมมือกันทำ กิจกรรมต่างๆ				
		13. คนในชุมชนร่วมมือในการเฝ้าระวังยา เสพติดที่เข้ามาแพร่หลายในชุมชน				
		14. คนในชุมชนละเลยการให้ความช่วยเหลือ ฟื้นฟู ผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด				
การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input evaluation) หมายถึง การประเมินสภาพ ทั่วไปที่เป็นการตรวจสอบ ความพร้อมบุคลากร ความ เพียงพอของงบประมาณ	ตรวจสอบความพร้อม บุคลากร ความเพียงพองบประมาณ ความ เพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ ความ เหมาะสมของสถานที่	15. สถานที่ศูนย์ประสานโครงการมี ความเหมาะสม				
		16. วัสดุ อุปกรณ์ ในการทำกิจกรรม ทั้งในและนอกสถานที่มีเพียงพอ				
		17. คณะกรรมการมีความรู้				

ความเพียงพอวัสดุ อุปกรณ์ ความเหมาะสมของสถานที่	ความสามารถคุณสมบัติเหมาะสม				
	18. คณะกรรมการและสมาชิกมีการจัด กิจกรรมเพื่อจัดหาเงินทุนเพิ่มให้กับกองทุนฯ สม่ำเสมอ				

นิยามศัพท์	พฤติกรรมบ่งชี้	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
		19. คณะกรรมการให้คำแนะนำและที่ ปรึกษาเป็นอย่างดี				
		20. คณะกรรมการมีการประสานงานให้ สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอ				
		21. ใช้งบประมาณในด้านสนับสนุนกิจกรรม สาธารณประโยชน์อย่างเหมาะสม				
		22. คณะกรรมการมีการวางแผนงบประมาณ ที่ดี				
การประเมินด้านกระบวนการ หมายถึง การตรวจสอบการ ดำเนินงานตามขั้นตอนให้เป็นไป ตามนโยบายของโครงการ	การตรวจสอบการดำเนินงานตาม ขั้นตอนให้เป็นไปตามนโยบาย ของโครงการ 1. สร้างความเข้าใจแก่ทุก	23. จัดให้มีวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับ กองทุนแม่ของแผ่นดินกับสมาชิกสม่ำเสมอ				
		24. แนวทางการทำงานของโครงการกับ คนในชุมชนให้ทราบอย่างทั่วถึง				

กองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย	ครัวเรือน 2. มีคณะกรรมการกองทุนจากการเลือกตั้ง	25. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโครงการอย่างสม่ำเสมอ				
		26. สมาชิกมีส่วนร่วมในการคัดสรรคณะกรรมการกองทุน				
		27. สมาชิกมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเลือกตั้งคณะกรรมการกองทุน				

นิยามศัพท์	พฤติกรรมบ่งชี้	ข้อความถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
	3. การบริหารจัดการงบประมาณที่สามารถตรวจสอบได้	28. สมาชิกสามารถเข้าตรวจสอบบัญชีรับ-จ่ายได้				
		29. มีการดำเนินงานด้านบัญชีอย่างเป็นขั้นตอนมีระบบ ระเบียบ ที่แน่นอน				
		30. การใช้จ่ายงบประมาณมีความสอดคล้องกับกิจกรรมต่างๆ				
	4. คนในชุมชนมีความรู้เรื่องยาเสพติด	31. คนในชุมชนรู้จักการป้องกันไม่ให้ยาเสพติดเข้ามาแพร่หลายในชุมชน				
		32. คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมแจ้งข่าวยาเสพติดกับทางราชการ				

		33. ดูแลเยาวชนกลุ่มเสี่ยงให้ห่างไกลยาเสพติด ให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์				
	5. จัดตั้งกองทุนสำหรับแก้ไข ปัญหาเสพติด	34. มีการสนับสนุนเงินทุนในกิจกรรม สาธารณประโยชน์และกิจกรรมต่างๆ ใน โครงการ				
		35. มีการสนับสนุนผู้ที่เสียสละเป็นเวร-ยาม เฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชน				
		36. ให้ความช่วยเหลือเงินทุนเพื่อไป ประกวดเวลาชิงถ้วยที่จัดการกิจง เต้า				

นิยามศัพท์	พฤติกรรมบ่งชี้	ข้อความถาม	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
	6. คนในชุมชน ร่วมคิด ร่วม แก้ปัญหาต่างๆในชุมชนร่วมกัน	37. คนในชุมชนรู้จักช่วยเหลือพึ่งพากันใน ชุมชน				
		38. ร่วมกันเฝ้าระวังและดูแลบุตรหลาน ของตน				
		39. สนับสนุนผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้สามารถอยู่ในชุมชนได้อย่างเป็นปกติ				

		40. ร่วมกันสอดส่องการเข้ามาเผยแพร่ของยาเสพติดในชุมชน				
7. รับรองครัวเรือนปลอดภัยจากยาเสพติด		41. ในทุกครัวเรือนไม่มีผู้ใดยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด				
		42. ทุกครัวเรือนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษภัยยาเสพติด				
8. รักษาสถานะชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน		43. เด็กและเยาวชนไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด				
		44. คนในชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแล เฝ้าระวัง และร่วมกันแก้ไขปัญหาในชุมชนร่วมกัน				

นิยามศัพท์	พฤติกรรมบ่งชี้	ข้อความ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
การประเมินด้านผลผลิต (Product) หมายถึง ผลของโครงการใน	ตรวจสอบผลของโครงการในด้านต่างๆให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ดังนี้	45. คนในชุมชนร่วมกันเผยแพร่การปลูกจิตสำนึกความจงรักภักดี				
		46. คนในชุมชนช่วยเหลือเอื้ออาทรซึ่งกัน				

ด้านต่างๆ ให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ ดังนี้ ด้านการ ขยายพลังความดี ด้านการ เสริมสร้างกระบวนการใน หมู่บ้าน ด้านการสนับสนุน ค่าใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์แก่ สาธารณะ ด้านสนับสนุน กิจกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ พอเพียง ด้านสนับสนุน กิจกรรมแก้ไขปัญหายาเสพติด ในชุมชน	1.ด้านการขยายพลังความดี	และกัน				
		47. ผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดไม่กลับ เข้าไปข้องเกี่ยวอีก				
	2.ด้านการเสริมสร้าง กระบวนการในชุมชน ด้าน ความคิด ความรู้ การแลกเปลี่ยน การรวมกลุ่มและความตื่นตัว เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาของ ชุมชน	48. สมาชิกมีความตื่นตัว ในการแก้ไข ปัญหาต่างๆในชุมชนร่วมกัน				
		49. สมาชิกรู้จักร่วมคิด ร่วมแสดง ความคิดเห็น				
		50. สมาชิกรู้จักการร่วมมือร่วมใจทำ กิจกรรมต่างๆร่วมกัน				
	3.ด้านการสนับสนุนค่าใช้จ่ายที่ เป็นประโยชน์แก่สาธารณะ	51. สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรม สำหรับเยาวชนและผู้สูงอายุสม่ำเสมอ				
		52. มอบทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียน				
		53. สนับสนุนค่าใช้จ่ายกิจกรรมเพื่อระงับ ชุมชนสม่ำเสมอ				

นิยามศัพท์	พฤติกรรมบ่งชี้	ข้อความ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ	ข้อเสนอแนะ
------------	----------------	---------	-----------------------------	------------

			สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง	
4. ด้านสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง	54. รู้จักประกอบอาชีพสุจริต					
	55. สมาชิกรู้จักความประหยัด อดออม					
	56. คนในชุมชนมีอาชีพและรายได้ คุณภาพชีวิตดี					
	57. มีกิจกรรมกีฬาสำหรับเยาวชนเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์สม่ำเสมอ					
5. ด้านสนับสนุนกิจกรรมแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน	58. จัดอบรมให้ความรู้เรื่องยาเสพติดให้คนในชุมชนสม่ำเสมอ					
	59. จัดแนะแนวอาชีพให้ผู้ว่างงานสม่ำเสมอ					
	60. จัดกิจกรรมเฝ้าระวังความปลอดภัยของคนในชุมชน					

ลงชื่อ (ผู้เชี่ยวชาญ)

(.....)

ตำแหน่ง

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวสิรินาฏ ศรีล้วน
วันเกิด 20 พฤศจิกายน 2526
สถานที่เกิด อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี
ที่อยู่ปัจจุบัน อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

สถานที่ทำงาน

พ.ศ. 2549 บมจ.อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง
ตำแหน่ง ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่โครงการฝึกอบรม
พ.ศ. 2550 สถานเอกอัครราชทูตไทยประจำเคนยา
ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริการ (ประกอบอาหาร)
พ.ศ. 2553 บมจ.อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง
ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ผลิตภัณฑ์อาหารสุขภาพ ชีวจิตโฮมซ้อป
พ.ศ. 2556 ธุรกิจส่วนตัว

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 25...
พ.ศ. 2559 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ทุนการศึกษา

พ.ศ. 2557 ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม